

Neenakopravnost delavskih in kmečkih otrok

Na nedavnem plenumu občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu so v razpravi med drugim načeli tudi problem štipendiranja mladih ljudi. Eden izmed diskutantov je naštel zanimive podatke, ki povedo, iz kakšnih vrst se rekrutira mladina za šolanje in za zaposlitev.

1964 je v novomeški občini končalo obvezno osemletno šolanje v osmih razredih 456 otrok. Med njimi je bilo 193 otrok delavcev, 11 otrok uslužbencev in 152 otrok kmetov. Razvrstitev teh otrok v razne šole druge stopnje in v neposredno zaposlitev je bila takšna:

V srednje šole je odšlo 192 otrok, med njimi pa je bilo 69 otrok delavcev, 93 otrok uslužbencev in 30 otrok kmetov. V uk in v priučitev je odšlo 131 otrok, med njimi 72 otrok delavcev, 10 otrok uslužbencev in 49 otrok kmetov. 21 otrok se je zaposlilo v proizvodnji takoj po končani osemletki, med njimi pa je bilo 16 otrok delavcev, 2 otroka uslužbencev in trije kmečki otroci. Preostanejo nam še tisti, ki so ostali doma, ki torej niso nadaljevali šolanja in se tudi niso zaposlili. Takšnih otrok je bilo vsega 112, med njimi pa je bilo 36 otrok delavskih staršev, 6 otrok, katerih starši so uslužbenci, in 70 kmečkih otrok.

Navedene številke so zelo zgovorne. Povedo predvsem to, da predstavljajo otroci uslužbencev večino med tistimi, ki nadaljujejo šolanje in da je hkrati večina uslužbentskih otrok odšla v srednje šole. Malce drugače je z otroki delavcev in kmetov. Teh je odšlo največ v uk in v priučitev, ali pa jih je ostalo doma.

Ko tehtamo te ugotovitve, bi morali imeti pred očmi dvoje. Po vojni smo že nekoliko ugotovili, da je socialni sestav študentov na višjih in visokih šolah slabši kot je bil kdajkoli pred vojno. Studira namreč zelo majhen odstotek otrok kmečkih in delavskih staršev. To daje misliti, da naša štipendijska politika ni najboljša in da štipendije največkrat delimo po »zvezah in poznanstvih«. Razumljivo je torej, da so ob takšni metodi najlaže dosegljive otrokom uslužbencev.

In druga ugotovitev? Socialni sestav otrok, ki se odločajo za študij na srednjih in visokih in višjih šolah, je ter izboljšati v korist delavskih in kmečkih mladine. To pa bomo lahko dosegli samo s premišljeno kadrovske politiko, ki bo morala biti veliko boljše od dosedanje, zgolj kampanjske!

MILOŠ JAKOPEC

Prvi pomladanski dan so na Dolenjskem številni predvidni popki navzlic »zgodnji pomladi« v februarju čakali še zaprti. Tisti na prisojnih pobočjih in ob toplih zidovih hiš, posebno marelični, ki so po Koloniji v Novem mestu cveteli že pred štirinajstimi dnevi in hruskovi, ki so bili v okolici Šmarjete že tako »veliki kot sršen«, mraza zadnjih dni niso prenesli... Jablan, trte in orehov pa še ni požgal. — Marelična vejica na naši sliki je zacvetela prav na prvi pomladanski dan v Vrhovčevi ulici v Novem mestu (Foto: M. Moškon)

Za dan pomladi skozi eter

Zunaj je bil res pravi pomladni dan, ko je operater Dominik na novomeški amaterski radijski postaji YU3-

Učenci in šoferiji: vse o prometu!

Vse osnovne šole v novomeški občini so obveščene o tekmovanju šolarjev v znanju iz prometa. Tekmovanje bo v obliki javne oddaje »Pokaži, kaj znaš« 24. aprila v Žužemberku. Najboljši bodo nastopili kasneje v Novem mestu, kjer bodo preizkušali znanje iz prometa srednješolci in poklicni vozniki ter vozniki amaterji. Zmagovalci bodo primerno nagradjeni.

Topovski granati - nevarno presenečenje v Krškem!

Prebivalci novega stanovanjskega naselja pri hotelu Sremič v Krškem si v bližini stavb urejajo vrtičke za zelenjavo. Na tistem prostoru naj bi pozneje sezidali otroško varstveno ustanovo. Pri urejanju gredic so pred dnevi nenadoma našli dve topovski granati. Videti je, da sta obležali tam v časih minule vojne. Varnostni organi so obe granati odstranili.

Dogodek naj bo opozorilo tistim, ki bodo k ali temelje za stavbo otroškega varstva, da ne bi prišlo do kakšne težje nesreče. PAVK

KZ Brežice za izvoz

Brežiška kmetijska zadruga je lani vzredila za izvoz 1429 goved v vrednosti 384.111 dolarjev. Pridelala je tudi 30.467 kg hmelja, ki ga je prav tako prodala na tuja tržišča za 61.354 dolarjev.

Dolenjski turizem tik pred zdajci

Izza Alp in Blatnega jezera je že slišati rop turističnih avtomobilov za sezono 66, invazija deviz je tako rekoč pred vrati, turistični strokovnjaki računajo z desetmestnimi števili — v naši ožji domovini pa lahko še vedno naročamo samo »ta črnega« ali pa »ta belega« — oprostite, imamo tudi ta kratkega in ta zelene-ga... Kaj toplega, kaj sladkega, kaj cvičkaste-ga, kaj rumeno zapečenega, kaj pikantnega pa imamo, brihtne buče, raje sami zase... No ja, saj se naravne lepote zato kar same ponujajo!

Takole stoji naš neodločni turizemček spet enkrat pred novo sezono, ki se ji, razen nekaj častnih izjem, nima kdo ali kaj postaviti v bran. Odločili smo se, danes in najbrž še kdaj prihodnjic, posvetiti nekaj vrstic tej sicer tako donosni veji gospodarstva.

Prva se je letos vrgla v vrtnice novomeška Gostinska šola, ko so jo organizatorji Hokeja 66 povabili k sodelovanju pri zadovoljevanju pričakovanih številnih gostov. Novomeščani so v Festivalni dvorani v Ljubljani uredili nočno bar-restavracijo in preživeli ognjeni krst s sprejemom 400 tujih novinarjev. Na domače pogrnjenih mizah so jim postregli s pretežno dolenjskimi in belokranjskimi gurmanskimi specialitetami in izredno navdušenje gostov je skoraj presenetilo gostitelje, saj so morali precej globlje poseči v zaloge kot je to navada pri domačih pojedinah. Dobro spričevalo za specialitete, kuhinjo in postrežbo — mar ne?

Novomeška Gostinska šola je torej že ena izmed tistih častnih izjem, ki je niti razvajan okus svetovljana ne more pritisniti ob zid. Najbrž ste to že tudi sami poskusili v njeni restavraciji »Na Bregu« v Novem mestu. Tako malo pripomb je bilo mimo številnih pohval do zdaj slišati na njihov račun, da smo res lahko veseli. Sem in tja se je kdo pritožil, da je moral »Na Bregu« dolgo čakati na naročeno jed. V restavraciji so nam te izjemne primere takole pojasnili:

»Predvsem morate upoštevati, da je ta lokal del

bil nihče razočaran, čeprav tudi zahtevnih in uglednih gostov za našimi mizami ne manjka!»

Pri vsem tem so porcije dovolj velike in cene take kot v drugih lokalih. Čeprav ima restavracija »Na Bregu« samo 7 plačanih uslužbencev (Ljubljanska »Urška« jih ima pri isti kapaciteti 23), se s kvalitete

(Nadaljevanje na 3. str.)

Papirničarji za pomoč Indiji

V tovarni celuloze in papirja v Krškem so začeli zbirati prostovoljne prispevke za pomoč lačnim v prijateljski Indiji. O uspehih humane akcije v tem velikem kolektivu bomo še poročali.

V. N.

V soboto sprejem proračuna v Brežicah

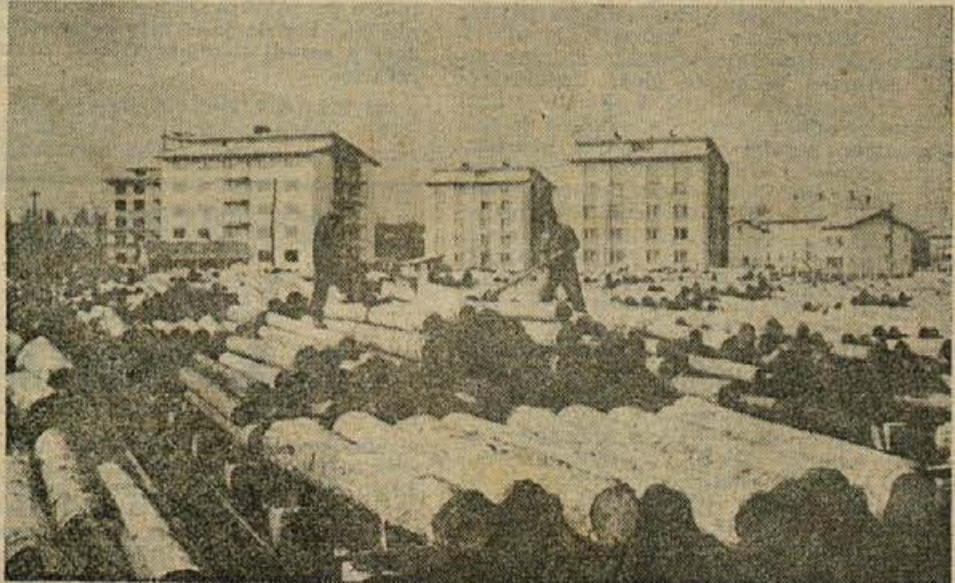
V soboto, 26. marca, bo v Brežicah redna seja občinske skupščine, na kateri bodo sklepali predvsem o predlogu odloka o letošnjem občinskem proračunu. Na dnevnem redu je tudi predlog odloka o spremembah prispevkov in davkov občanov, o spremembah glede določitev cest IV. reda in predlog odloka o urbanističnem projektu za vplivno območje mesta Brežice.

Iz Ribnice v Novo mesto

Ljubljansko podjetje SAP je obvestilo ribniško krajevno skupnost, da bo ugodilo njeni prošnji in odprlo novo avtobusno progo. Tako bo od 1. junija dalje ob delavnikih začel iz Ribnice voziti avtobus ob 4.30, v Kočevju pa bo imel zvezo z avtobusoma, ki odpejeta proti Reki in Novemu mestu. Prebivalci Stare cerkve in okolice bodo morali priti v Kočevje, če bodo hoteli potovati v Novo mesto, ker bo avtobus

po novem vozil neposredno na Gorenje. Avtobus se bo v Stari cerkvi ustavil le ob povratku iz Novega mesta, ker je tu neposredna zveza z Ljubljano. Avtobus iz Reke bo imel ob delavnikih neposredno zvezo z Ljubljano ob 17.30.

Potniki, ki bodo v Ribnici sedli na avtobus ob 4.30, bodo v Novem mestu ob 6.44, iz Novega mesta pa se bo avtobus vračal ob 13.30 in bo ob 15.39 v Ribnici.

26. marec je praznik Ribnice — spomin na nepozabno zmago partizanskih brigad nad Italijani spomladi 1943 v Jelenovem žlebu. Za letošnji občinski praznik, ki sovpada s 25-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, pošljamo prebivalcem Ribnice in občanom ribniške občine prirčne čestitke z željami, da bi pri nadaljnjem razvoju dosegali nove delovne zmage in z njimi uresničili gospodarsko reformo!

Vreme

Od 24. marca do 3. aprila
Med 25. in 27. marcem
ter od 2. aprila dalje
poslabšanje z močnejšimi padavinami in ohladitvijo, sneg skoraj do nižin. Vmes izboljšanje in topleje, vendar še nestalno vreme s pogostimi manjšimi padavinami
Dr. V. M.

ZA NADALJNI NAPREDEK SOCIALISTIČNE ZVEZE

Dobra dva tedna nas še ločita od VI. kongresa SZDL Slovenije. Na konferencah občinskih organizacij izbrani delegati se marsikje sestajajo z občani ter preračunavajo zadeve, za katere menijo, da naj bi jih začeli na kongresu. V teh razgovorih se ne izogibajo ničesar, s čimer se srečujejo delovni ljudje v vsakdanjem življenju. Vendar pa je najpomembnejši pogovor, kako naj bi se v bodoče razvijala Socialistična zveza.

Glede vloge komune teče beseda največkrat o tem, kako naj bi Socialistična zveza vplivala, da bi občani v komuni res lahko sodelovali ne samo pri izvajanju politike, temveč pri sprejemanju stališč na sploh.

Občani dostikrat pripominjajo, da tudi metode dela Socialistične zveze, njenih organov in vodstev, ne povezujejo dovolj občanov pri njihovih družbeno-političnih dejavnostih. Občani pripominjajo, da so vodstva organizacij Socialistične zveze včasih vase zaprta, da urejajo zadeve, ki bi jih morali reševati drugi organi, občinska vodstva preveč držijo vse v svojih rokah in ne podpirajo samostojnega delovanja krajevnih organizacij, da je v Socialistični zvezi premalo čuti vpliv neposrednih proizvajalcev, zaradi česar tudi SZDL nima

dovolj vpliva v delovnih organizacijah, da vodstva niso najustreznejše sestavljena in podobna.

Člani Socialistične zveze imajo mnogo pripomb na delovanje krajevnih organizacij. Pravijo, da krajevnih organizacij SZDL premalo sodelujejo z drugimi samoupravnimi organi, da včasih dela samo njen odbor, da organizacija še vedno prereditko organizira izmenjavo mnenj občanov, da se omejuje samo na nekatere zadeve, zlasti pa, da odbori premalo prisluhnejo, kaj menijo o posameznih zadevah člani, in da bi na tej osnovi skušali organizirati vskladitev stališč ter urejanje številnih zadev.

Občani so na sploh sicer v razpravah nekoliko manj govorili o predlogih za spremembo statuta SZDL. O tem so razpravljali predvsem na različnih sestankih v občinskih odborih, na posvetih s predstavniki krajevnih organizacij ter na specializiranih posvetih. Povsod so bili enotnega mnenja, naj bi novi statut dovoljeval takšno organizacijsko ureditev, da bi lahko posamezne organizacije prilagajale organizacijske oblike potrebam in razvitosti svojega območja. Že doslej je bilo očitno, da se vse oblike niso povsod enako obnesle. Na Hrvaškem so bolj razvili sekcije, v nekaterih občinah nimajo nobenih pripomb na račun podružnic, medtem ko drugod pravijo, da so nepotrebna, povsem nekoristna oblika.

Čeprav bo o novem statutu sklepale šele zvezni kongres, ki bo od 7. do 10. junija letos v Beogradu, pa seveda tudi VI. kongres SZDL Slovenije ne bo mogel mimo dosedanjih izkušenj, metod dela in tega, kako naj bi organizirali SZDL v občini, da bi se vse bolj postala nepogrešljiv samoupravni in politični instrument občanov.

Posebno poglavje dosedanjih razgovorov, kar bo moralo dobiti odmev tudi na kongresu, so odnosi med družbeno političnimi organizacijami, kot so SZDL, Zveza komunistov,

Predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić se je v ponedeljek vrnil s turneje po Aziji. Obiskal je Indijo, Nepal in Afganista, spotoma pa se je ustavil še v drugih azijskih državah. Po prihodu v Beograd je novinarjem dejal, da je bil cilj potovanja pogovoriti se z vladami teh dežel o naših medsebojnih odnosih na političnem, gospodarskem in kulturnem področju, pogovarjali pa so se seveda tudi o perečih mednarodnih vprašanjih. Dejal je, da so našo delegacijo povsod prisrčno sprejeli in da so pogovori potekali v iskrenem in prijateljskem ozračju. Na tem potovanju so ugotovili, da so še velike možnosti za nadaljnjo razširitev gospodarskih in kulturnih stikov s temi državami.

V Indiji je naša gospodarska delegacija, ki jo je vodil zvezni sekretar za zunanjo trgovino Nikola Džuverović, sklenila trgovinsko pogodbo za prihodnje leto in se dogovarjala o nadaljnji razširitvi gospodarskega sodelovanja.

Na pogovorih v Indiji, Nepalu in Afganistanu so soglasno ugotovili, da je treba v sedanjih napetih mednarodnih odnosih še bolj utrditi sodelovanje med nevezanimi državami in da je politika nevezanosti prav v sedanjih razmerah veliko bolj aktualna kot kdajkoli prej, ker je tako politika opora miru in neodvisnosti.

Vsekakor lahko rečemo, da je ta turneja predsednika zveznega izvršnega sveta prispevala k temu, da bi nevezane države aktivneje delovale za obvarovanje miru na svetu in za sodelovanje med narodi na osnovi enakopravnosti, nevmešavanja v notranje zadeve drugih dežel in aktivne koeksistence.

Pretekli teden se v svetu pravzaprav ni zgodilo nič presenetljivega. Kriza v atlantskem paktu ni prav nič popustila, ker je Francija trdno odločena zapustiti to zahodno vojaško organizacijo. Stiranajst članic tega pakta je pretekli teden objavilo deklaracijo, v kateri Francije niti ne omenja, napisana je v zmernem tonu in se seveda zavzema za to, da bi tudi v prihodnje ohranili zahodno vojaško zvezo. Komentarji na to deklaracijo so številni.

Stambolićeva turneja

Pozornost vzbujajo stališča zahodnonemške vlade, ki jih je obrambni minister oblikoval takole: Bolje NATO brez Francije kot NATO brez vseh. Seveda bi bili navivni, če bi pričakovali, da Bonn ne bo igral na atlantske karte, saj je znan po tem, da je glede zahodne vojaške zveze dostikrat celo bolj skrajšen kot ZDA. S polomom NATO bi se zrušila tudi vsa zahodnonemška strategija, ki vidi rešitev zase v taki vojaški zvezi. Če pa zdaj v Bonnu naglašajo, da je boljše NATO brez Francije kot pa nikakršen NATO, bi si takšno stališče razložili tudi drugače. Zahodna Nemčija bi potem, ko bi Francija izstopila iz NATO, postala vodilna atlantska sila na evropski celini, kar pomeni, da bi morale ZDA in njeni zahodni zavezniki še bolj popuščati zahodnonemškim zahtevam. Nekateri zahodni komentator-

ji dopuščajo sicer še drugo možnost. Če bi namreč de Gaulle uspel v Moskvi doseči kakšen napredek glede ponovne združitve Nemčije, bi se Bonn utegnil nagniti na francosko stran.

Vse to pa so le predvidevanja, saj je taka možnost v sedanjih razmerah kaj malo verjetna in torej ostane le to, da se bo Bonn posledje še bolj povezal z Američani. V tem pa vidijo v Veliki Britaniji možnost za zblizanje s Francijo in je že slišati glasove, da bi bila Velika Britanija navsezadnje pristala tudi na to, da bi stopila v evropsko gospodarsko skupnost.

Računov ob tem francoskem koraku je, kot je videti, zelo veliko in vsak skuša potegniti kakšno korist od tega. Eno pa je pri vsem tem očitno. Takšna vojaška zavezanost, ki je nastala v obdobju najhujše hladne vojne, postaja dandanes vse večji anahronizem. Tudi na Vzhodu je že slišati glasove, da bi se utegnili spremeniti odnosi v varšavskem paktu, če bi se zrahljale vezi v NATO, kot je dejal sovjetski veleposlanik v Parizu Valerijan Zorin.

Ameriške komentarje pa je menda najbolj izpričal časopis Chicago Tribune, ki je takole zapisal: »Prav gotovo ne bo nobena ameriška vlada tako popustljiva, kot si to zamišlja de Gaulle. In tudi je dovolj krajev po svetu, kjer bi lahko naše enote, ki so zdaj v Franciji, s pridom uporabili. Če pa jih noče de Gaulle vreči ven ali kako drugače ugonobiti NATO, naj se pripravi na to, da bo sam branil Francijo.«

Vprašanje je le, pred kom naj bi branil.

Novo mesto: danes o III. plenumu CK ZKJ

Na današnji seji bo občinski komite Zveze komunistov v Novem mestu obravnaval stališča in sklepe nedavnega tretjega plenuma Centralnega komiteja ZKJ.

V Pečicah nič odziva

V Pečicah je bil za nedeljo sklican zbor volivcev, vendar ni bilo udeležbe. Odbornik je naletel komaj na dva volivca. Kdove, zakaj ljudje tokrat niso prišli, saj so volivci tega okolja sicer zelo vestni. Zbor bodo sklicali ponovno še ta teden.

Zveza sindikatov, Zveza mladine, Zveza združenj borcev NOB. Čeprav dostikrat govorimo o vlogi takih imenovanih subjektivnih sil, pa je posredi še vedno mnogo nejasnih stališč. Nekateri še vedno menijo, da so druge družbene organizacije nekakšen podaljšek Zveze komunistov, drugi pa pravijo, da naj družbene organizacije delajo vsaka zase, ne da bi med seboj usklajevale stališča. To pripelje včasih tako daleč, da denimo, v delovni organizaciji prevladuje nič kaj socialistična stališča, s katerimi krnijo samoupravljanje, vendar pa menijo, da družbene organizacije izven delovnega kolektiva niso opravilne pokazati na nepravilna stališča in na njihove škodljive posledice, češ da bi s tem posegali v samostojnost delovne organizacije. Zdej, ob razpisih mest direktorjev, so se v marsikaterem kolektivu pod vplivom posameznikov ali skupin odločili za ljudi, ki nimajo primernih pogojev. Največkrat v kolektivih ni bilo jasno, da naj bi s razpisi vodilnih delovnih mest omogočili, da pridejo do veljave najbolj sposobni ljudje. Ker pa bi morali zadevo načelno obdelati, so se tudi organizacije Socialistične zveze včasih temu izognile, češ saj to je stvar kolektivov samih. Takih problemov pa bi lahko našli še precej.

Menda ni bilo krajevne organizacije, kjer niso svojih delegatov opozorili, da se bo Socialistična zveza in družbeno politično življenje v kraju sploh lahko razvilo le, če bodo imele te organizacije primerne prostore, ne le za družbeno, temveč tudi za družabno življenje. Glede tega je bilo storjeno v zadnjih letih zelo malo. Krajevne organizacije so se večidel zadovoljile z revno opremljenimi prostori, ki pozimi dostikrat niso bili niti zakurjeni, kaj šele, da bi bili privlačno opremljeni. Verjetno bodo na kongresu nekateri delegati spregovorili tudi o tem, saj so ponekod celo predlagali, da bi morali delegati sistematično in hitreje urejati tudi te, za uspešno delo Socialistične zveze in družbenih organizacij na sploh življenjsko važne zadeve.

spodrežemo vejo, na kateri sedimo, ker bi zaradi manjšanja izvoza bilo še manj možnosti za ustvarjanje potrebnih deviznih rezerv.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ SKLEPI O KMETIJSTVU. Nedolgo tega je »Delo« objavilo sklepe razširjene seje GO SZDL Slovenije o problemih kmetijstva in vasi. Kakor smo že poročali, je bila 1. marca razširjena seja, na kateri so obravnavali aktualne probleme glede nadaljnega razvoja kmetijstva in vasi. V sklepih je med drugim rečeno, da smo v preteklosti dosegli pomembne uspehe v kmetijstvu. Družbeni sektor je postal osnovni činitelj v razreševanju najaktualnejših družbeno-ekonomskih problemov na vasi. Medtem pa občutno zastaja kooperacija kot vir blagovne proizvodnje in važen element za uveljavljanje socialističnih odnosov na vasi. Zato je treba v prihodnje še bolj pospeševati družbeno proizvodnjo tako na družbenih obratih kot v kooperaciji. Pri opremljanju kmetijskih proizvajalcev s stroji mora biti merilo ekonomski račun, vendar mehanizacija na sme postati sredstvo za izkoriščanje tujega dela.

Obenem so bili objavljeni tudi sklepi izvršnega komiteja CK ZKJ o problemih kmetijstva. V njih je med drugim rečeno, da gospodarska reforma stimulira individualne proizvajalce, da povečajo blagovno proizvodnjo, svoj dohodek in življenjski standard. Posebej je treba krepiti mehanizacijo delovnih organizacij, ki so nosilke proizvodnega sodelovanja, a hkrati je treba podpirati tudi prizadevanja individualnih proizvajalcev, da sami investirajo v delovna sredstva.

■ TITO O NALOGAH KOMUNISTOV. Predsednik Tito je v pogovoru z delavci varne »Prva petoletka« v Trsteniku med drugim dejal, da komunisti zdaj nimajo kaj čakati, ampak morajo prijeti za delo. Sklepe

III. plenuma CK ZKJ je treba dosledno izvajati v življenje. Predsednik Tito je govoril tudi o prenašanju sredstev na delovne organizacije, ker da je to zelo pomembno za nadaljnji razvoj samoupravljanja in za uspeh reforme.

■ MANJSI DELEŽ DEVIZNIH SREDSTEV. Sklep izvršnega odbora Jugobanke o tem, da se gospodarskim organizacijam bi-

KOOPERACIJA ZAOSTAJA ZA MOŽNOSTMI

stveno zmanjša delež deviznih sredstev, ki ga smejo od devizne realizacije na konvertibilnih trgih porabiti za uvoz, je sprožil val nezadovoljstva. Številni delovni kolektivi so protestirali proti ukrepu, zaradi katerega bodo zašli v proizvodne in izvozne težave. Tudi upravni odbor republiške gospodarske banke je izrazil nezadovoljstvo, poudarjajoč, da to lahko bistveno ogrozi izpolnitev izvoznih nalog.

Prizadevanja za povečanje devizne rezerve, ki je nujna, če hočemo stabilizirati naše gospodarstvo in ustvariti pogoje za konvertibilnost dinarja, ne smejo destimulirati proizvajalcev za izvoz. S tem si namreč lahko

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ SUHARTO SE LOTEVA GO-SPODARSTVA — V Indoneziji se vojska utrjuje na oblasti. Sestnajst ministrov so zasačili, nekateri pa tudi uradno zaprli, sicer pa je v deželi sorazmerno zatišje. Vojska kontrolira dohode v glavnem mestu, na Sumatri so preprečevali delovanje vseh političnih strank, vtem ko se je vlada usmerila na gospodarske probleme. V deželi je namreč velika gospodarska zmeda, čene so za nekajkrat poskočile in živili zmanjkuje. Z vladnim odlokom so zadaj poccnili mlo in jedlino olje, pripravljajo pa odloke za poccnitev še nekaterih poglavitnih živil. Če je v tem rešitev, je težko reči, ker že zdaj cvete črna borza.

■ SPOR ZARADI GRIVASA — Med grško in ciprsko vlado je prišlo do nesoglasij zaradi generala Grivasa, ki je bil še pod britansko vladavino na Cipru voditelj odporiških sil. Grška vlada je Grivasa postavila za poveljnika grških in ciprskih skupnih sil na otoku, predsednik Makarijs pa je sklenil omejiti njegova pooblastila.

■ SIKHI SO DOBILI AVTONOMIJO — Indijska vlada je sklenila razdeliti sedanjo zvezno državo Pendžab na dve državi. Ena se bo imenovala tudi v prihodnje Pendžab, in je naseljena pretežno s Sikhi, druga pa Hariana. V deželi govore namreč dva jezika: pendžabi in hindi. V Hariani govore hindi in bo štela ta država sedem milijonov prebivalcev, v Pendžabu pa pendžabi ter živi tam 12 milijonov prebivalcev.

■ ZAVZETA SAIGONSKA UTRDBA — Enote narodnoosvobodilne fronte Južnega Vietnama so pretekli teden zavzele utrdbo saigonskih enot An Hoa. V Saigonu priznavajo, da so njihove enote doživele hud poraz in da so imele hude izgube. Tudi precej vojaškega materiala je prišlo partizanom v roke.

■ SMRTONOSNI STARFIGHTERJI — Letos je strmoglavilo že devet letal tipa starfighter, ki jih izdelujejo v Zahodni Nemčiji po ameriški licenci. Pretekli teden sta strmoglavili dve taki vojaški letali.

■ ALBANIJA ODPOKLICALA VELEPOSLANIKA IZ PEKINGA — Prav ob novici, da bo kitajski premier Cu En Laj potoval v Tiranu na uradni obisk, so sporočili, da je albanska vlada odpoklicala svojega veleposlanika v Pekingu. Novega še niso imenovali, zahodno časopisje pa piše, da odnosi med Pekingom in Tirano niso več tako prisrčni. Tega pa iz pisanja kitajskega časopisa ni videti, ker tudi zdaj na vsi moč prijateljsko pišejo o Albaciji in ponatiskujejo albanske članke.

Dolenjski turizem tik pred zdajci

(Nadaljevanje s 1. str.)
to njenih uslug navzlic višjim cenam ne more meriti nobeno drugo naše gostinjsko podjetje. Koliko je takih restavracij na Dolenjskem, ki vam v vsakem času lahko postrežejo s kakovostno kvaliteto terokoli kakovostno jedjo z dnevnega jedilnega lista? Na prste jih lahko preštejemo!

Najlepše priznanje je šola dobila z uspešnim sodelovanjem na svetovnem pr-

venstvu v hokeju v Ljubljani. Se edina pripomba — na račun visokih cen v Hokej baru — je bila iz trte izvita (ali pa kar iz preglobokega gledanja v kozarec!) izvita, saj so bile cené nižje kot v drugih ljubljanskih barih! Na hokeju se je šola predstavila tudi širši javnosti in preizkušnjo dobro prestala. S to prireditvijo, z že kar uveljavljeno restavracijo »Na Bregu«, z uresničljivi-

mi načrti in 273 učenci vzbujajo zaupanje in nado, da bo dobra injekcija dolenjskemu gostinstvu in turizmu.

Opazovanje izvirov v dobrniški dolini

Pred nekaj leti je bilo v načrtu, da bo dobrniška dolina dobila vodovod, ki bi bil priključen na stiškega. Vendar je stiški, tak kakršen je, že sedaj preveč obremenjen in oddaljen. Ker bi bilo verjetno najceneje poiskati dovolj velike izvire v sami dolini, kjer je nekaj studencev, bo letos v različnih letnih časih strokovnjak za vodovod opazoval predvsem tri izvire v bližini Korit. Rezultati opazovanja bodo sestavni del načrtov, po katerih bo dobil tekočo vodo tudi ta del trebanjske občine.

Mi in reforma

Komaj so mladi lani končali šolo, je prišla reforma. Tako se je zgodilo, da mladinka z dokončano ekonomsko srednjo šolo pol leta sploh ni dobila zaposlitve. Potem se je stvar malo pomirila in sprejeli so jo v nekem manjšem podjetju za pomočnico skladiščnika. Zanimivo pri vsem tem pa je, da v tem podjetju nima nihče (od direktorja navzdol) višje izobrazbe kot — dokončano osemletko.

Trt-cepljenk ni dobiti!

Letošnja zima je bila do zadnjega snega primerna za rigolarje in obnovo vinogradov. To vedo tudi vinogradniki v okolici Malkovca in Bojnika v sevniški občini. Dela so se nekateri lotili, toda ker ni nikjer dobiti trt-cepljenk, bodo obnovljene vinograde marsikje zasadili s hibrido. Ljudje se sprašujejo, zakaj so ukiniteli trsnice na Grmu, v Kostanjevici in drugod ki so oskrbovale vinogradnike s cepljeno trto, primerno za naše podnebje in zemljo? Cviček je zelo iskana pijača, toda brez cepljene trte bo presahnil!

L. Udovč

Kupci odhajajo z novomeškega sejmišča

21. marca je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 559 prašičkov. Ker so bile cene v Novem mestu zadnje čase precej višje kot na drugih sejmiščih, so začeli kupci odhajati drugam. Rejci pašičev so morali že dvakrat v cenji popustiti. Tokrat so veljali manjši prašički 13.000 do 18.500 din, večji pa 19.000 do 32.000 din.

Na sejmu v Brežicah

520 prašičkov je bilo naprodaj minulo soboto na brežiškem sejmu. Za manjše so zahtevali 950 do 1000 din kg, za večje pa okoli 530 din kg. Prodanih je bilo 412.

Odločitve samoupravnih organov pred sodiščem

Zakaj toliko delovnih sporov? V delovnih organizacijah podcenjujejo dolžnosti, ki jih nalaga kolektivom samouprava — Posledica tega je splošno nepoznavanje temeljnih predpisov in pomanjkanje internih predpisov v podjetjih in ustanovah

Pred sodišči je zadnje čase vedno več delovnih sporov. Tisti, ki menijo, da so v delovnih organizacijah postopki nezakoniti z njimi, vlagajo tožbe ali pa prihajajo samo po navete. Največkrat gre za »odpuste«, čeprav novi zakon o delovnih razmerjih tega izraza sploh ne pozna.

Na vprašanje, zakaj toliko nepravilnosti, so na občinskem sodišču v Brežicah povedali, da botruje temu splošno nepoznavanje temeljnih predpisov o delovnih organizacijah. Mnogi se v odločbah sklicujejo tudi samo na zakon o delovnih razmerjih, toda to je le okvirni predpis in podjetja nikakor ne bi smela biti brez ustreznih lastnih pravilnikov.

Odločbe pa so sploh poglavje zase. Napisane so dostikrat brez utemeljitve, površne so in odražajo še vrsto drugih pomanjkljivosti. Sodišče ima precej posla, preden spravi sporno zadevo na pravo pot. Do tožbe v večini primerov ne pride, ker se stranke sporazumejo in uredijo vse tako kot je prav.

V delovnih organizacijah se žal marsikdaj ne zavedajo, kako velike dolžnosti jim nalaga samouprava. Njihov pomen podcenjujejo, posledica tega pa so pomanjkljivi interni predpisi in pomanjkljivo poznavanje predpisov nasploh. O tem se lahko prepričamo zlasti tedaj, ko gre za odziv pri izobraževalnih akcijah sindikata ali delavske univerze. Na seminarje najraje ne bi poslali nikogar ali pa nekoga, ki bi ga na delovnem mestu najlaže pogrešili.

Nezakonitosti so v delovnih organizacijah tudi spričevalo nesposobnosti personalne službe. V manjših delovnih organizacijah se ukvarja s personalnimi zadevami običajno direktor sam. Reševanje spornih vprašanj je v teh primerih še težje, ker združuje direktor več funkcij v eni osebi. Najraje se zatakne

tam, kjer pride do osebnih sporov med direktorjem in delavcem. Taki primeri se običajno znajdejo pred sodiščem, čeprav so jih izglasovali tudi samoupravni organi. Sicer pa to najlaže ponazrijo primeri takih nezakonitih postopkov.

KAJ VSE NAM PVEDO PRIMERI O NEZAKONITIH ODLOČBAH

V domu počitka v Impolci so že letos odpustili delavce brez vsakega disciplinskega postopka, kar je povsem v nasprotju z zakonitostjo. Prizadeta je vložila tožbo na sodišču. Med tem so v kolektivu sprožili disciplinski postopek proti njej, ne da bi razveljavili staro odločbo. In tako so poklicali pred disciplinsko komisijo delavko, ki ni bila več članica kolektiva. Z zakonomdajo tudi ni v skladu to, da je zasliševanje vodil upravnik in hkrati tudi pisal zapisnik.

V brežiški tovarni pohištva pa se je dogodilo, da so v času reformnih prizadevanj premestili nosečo delavko iz pisarne v proizvodnjo na težje delovno mesto, ki mu zaradi zdravstvenega stanja tedaj ne bi bila kos. Vmes je poseglo sodišče in odločbo razveljavilo.

Obrat gradbenega podjetja PIONIR v Brežicah je izdal delavcu odločbo o prenehanju dela, ker ga sedem dni ni bilo v službo. Odločba se je nanašala na stari zakon,

Zalog: opekarna še odprta za naročila

V zaloški opekarni so lani in prejšnja leta sprejemali naročila za dobavo opeke do konca februarja, letos pa jih celo ob koncu marca še niso prenehali sprejemati. Proizvodnjo bodo povečali za 25 odstotkov. Trenutno imajo polno umetno sušilnico, tako da bodo v aprilu opeko še žgali.

Lani normalna fluktuacija

Senovski rudnik je lani zapustilo 104 ljudi, na delo pa jih je bilo sprejetih 77. Stevilo zaposlenih se je zmanjšalo v okviru plana. Izbira novih delavcev bi lahko potekala boljše, ko bi vodstva ekonomskih enot sestavljala svoje plane potreb po novih delavcih upoštevaje poklice in kvalifikacije, ter dajala tako opremljene predloge komisiji za sklepanje delovnih razmerij.

R. K.

Večerna poslovska šola

Bodoči trgovski poslovodje se bodo lahko izobraževali v 2-letni večerni šoli pri Zavodu za izobraževanje v Novem mestu

V naših trgovskih podjetjih je zelo malo strokovno usposobljenih trgovskih poslovodij. Starejši trgovci z dolgoletno prakso odhajajo v pokoj, mladih, ki bi zasedli njihova mesta, pa ni. Novo-novi Zavod za izobraževanje pripravlja zategadelj 2-letno večerno poslovska šola, ki bo delovala v Novem mestu kot oddelek Solskega centra za blagovni promet iz Brežic. Vpišejo se lahko trgovski de-

lavci z opravljeno vajensko šolo in prakso. Predavanja bodo trikrat na teden po 4 učne ure v popoldanskem času. Pouk se bo začel konec marca, kandidati pa morajo vložiti prijave do 15. marca pri Zavodu za izobraževanje v Novem mestu. Celotni študij bo skupaj s 4 izpiti veljal 350 N din za posameznika. Trgovcem se nudi lepa prilika, da opravijo vrzel v njihovi izobrazbi.

Kmetijski nasveti

KALIJEVA GNOJILA

Krompir, pesa, korenje, detelje in vinska trta so rastline, ki potrebujejo veliko kalija, ki jim prav on močno povečuje pridelek. Kalij uravnava v rastlinah notranje presnavljanje, preprečuje poleganje in pospešuje pretvarjanje sladkorja v škrob, ki se nalaga v gomolje in druge plodove. Gnojenje s kalijem celo ublažuje sušo, ker uravnava porabo vode. Pomemben je tudi zaradi tega, ker naredi rastlino odpornjšo proti boleznim in škodljivcem. Če kalija rastlini primanjkuje, je zunanji znak tega rjavenje listov od robov navznoter, potem pa se listi prično gubati. Detelje pokažejo pegice ob notranji strani listov, žita rumene pege na vrhovih in robovih listov, medtem ko pri krompirju listi rumenijo in se suše.

Kljub temu, da se veliko kalija nahaja v morski vodi, so glavna nahajališča kalijevih soli na kopnem. Da sta Nemčija in Poljska postali največji pridelovalki krompirja z največjimi donosi, se imata zahvaliti bogatim nahajališčem kalija v Stassfurtu na Sališkem. Tu nakopane ogromne količine gnojila so najprej uporabljali brez čiščenja v obliki karnita in karnalita. Ker ti dve vrsti vsebujeta mnogo klora, ki uničuje strukturo zemlje, so ju začeli čistiti in tisoči vagoni gnojil so pričeli drdrati na vse strani, tudi k nam. Razen tega so začeli pridobivati kalijeve gnojila tudi iz morja, iz pepela in iz premogovega prahu.

● **KALIJEVA SOL** vsebuje 40 odst. ali tudi manj kalija in ima obliko belega kristalnega prahu. V vodi se hitro topi. Trosimo ga lahko do 500 kg na ha. Vendar ga ne priporočajo za vinsko trto in krompir, ker imamo zanju mnogo boljše gnojilo —

● **KALIJEV SULFAT**, sivo belo sol, ki jo ni težko očuvati, saj ne vpija vlage. Je grenkega okusa in je dobro gnojilo za težko zemljo, toda ne zakisano.

● **PATENT KALIJ** je zmes kalijevega in magnezijevega sulfata z 25 do 30 odst. kalija in približno prav toliko magnezije. Je lahko topljiv in primeren za vsa, posebno pa za lažja peskovita zemljišča. Dobro deluje pri zgodnjem in semenskem krompirju.

Da bi olajšali kmetovalcem gnojenje, ker se vsak ne more spoznati na vse činitelje, ki vplivajo na to, kako bo gnojilo delovalo, je industrija začela izdelovati mešana gnojila. V njih so zastopana vsa tri hranila: dušik, fosfor in kalij, označena s kratnicami N (nitrogenium — dušik), P (phosphorus — fosfor) in K (kalium — kalij) v različnih odstotkih. Če uporabljajo poljedelec mešana gnojila, težje pogreši. O njih prihodnjic.

M. LEGAN
inž. agronomije

ZA LAČNE V INDIJI

V Novem mestu je akcija za pomoč indijskemu ljudstvu naleteja na lepo razumevanje. Ze v prvih dneh so zbrali 187.000 dinarjev, medtem ko računajo na mnogo večje in številnejše prispevke šele okoli 1. aprila, ko bodo v kolektivih izplačevali osebne dohodke.

Doslej so razen prvih treh darovalcev, katerih imena smo že objavili, prispevali še: Ivica Rak, uslužbenka banke v Novem mestu 8.000 din; Nežika Drčar, uslužbenka banke v Novem mestu 5.000 din; družina Viršek s Padersiščeve ulice 5.000 din; Marija Durini z Glavnega trga 500 din; Ivana Kovačič iz Rakovnika 1.000 din; Tatjana Sajevec z naselja Majde šilc 5.000 din; Dragica Korent iz Novega mesta 10.000 din; Katica Trunkelj z naselja Majde šilc — 5.500 din.

Sindikalna podružnica novomeške Iskre je darovala 32.000 din, Kristusova binkoštna cerkvena občina v Novem mestu pa 20.000 dinarjev. Denar so zbrali tudi po gospodinjstvih. Tako sta aktivisti RK Vida Skobe in Francka Počrvina zbrali pri stanovalcih II. terena v Novem mestu 15.500 in 22.400 dinarjev.

Kot kaže, se občinski odbor RK ni prenegljal, ko je takoj ob začetku akcije nakazal 1 milijon dinarjev kot predujem na prispevke občanov, ker je bila nujna hitra pomoč. Pričakujejo, da bodo zbrali še veliko več.

KLOPOTEC

Od krot, graščaka in lisca

Njega dni je bila »krot« vsaka druga beseda, katero si slisal v Ribnici. Duhovska in posvetna oblast sta se upirali zlepa in zgrda, pa nista dosegli, da se ne bi krotili slej kakor prej.

Pa se je Matevž »vračal z otovorjenim liscem proti domu, pa ga v ulici ustavi graščinski birič s pisanjem in pečatom, da mora na pokorščino v graščino in to kar koj. Matevž je rekel: »Kar mora, de je, pa mora, de je, de jela baba, ko jo je mož s krepelcem.«

Snel je liscu tovor in uzdo in ga lepo podučil: »Lisc, gosposka je prva na svajtu, živač pride za gosposko; vajš, kruota, strezi si samu: v vodnjaku je voda, ne svislilh senu, pa se traktirej, jest grem v graščino.«

Pride pred graščaka, graščak je bil hud:

»Matevž, tako si tožen, da si se krotil.«

»Vajste, gaspud,« je rekel Matevž, »ljude se sila lažejo. Povajte, kdo me je slisal!«

»Polomajev Vrban bo pričal,« je povedal graščak.

»Kaj,« se je raztogotil Matevž, »kruota mi je še dve šmarni petlici dolžnu, pa bi pričalu čez me?«

Graščak je dejal: »Matevž, zdaj te imam. Slisal sem te na lastna ušesa. Za dva dni greš v keho in koj.«

»Zekaj pa ne,« je rekel Matevž, »vam ne ljubo grem v kajho tidi, če me boste v kajhi redili.«

»Nič se ne boj!« je dejal graščak. »Danes si že južinal, si sit; jutri imaš post, to je

za kazen; pojutrišnjem lahko spet ob svojem večerjaš, kakor hočeš, pa si opravljen. Z Bogom!«

Ko se je tretji dan Matevž vrnil iz graščine, je lisc komaj še migal. V vodnjaku dovolj vode, svislil polne senu, pa si ni znal postreči!

»Kruota neumna,« ga je kregal Matevž, »se ti pozna, da najsi domačin. Ampak baba bi jih zaslužila po grbi, de se naj brigala zate, ko se samu najsi znal. Pa naj bo

še babi to pot prizanesenu; zetu ker je najmam.«

Stregel je liscu na noge in premišljeval in sklenil: ne kaže jima drugače, ne Matevžu, ne liscu, nego da se oženi.

Stopil je k župniku in mu razodel svojo namero.

»Matevž,« so rekli župnik, »ali ne boš že malo prestar? Koliko imaš let?«

»Sele petdeset,« je dejal Matevž.

»Koliko pa nevesta?«

»O, ta pa že devetnajst!«

Besedilo uredil Franc Milčinski, risbe Hinko Smrekar (Iz SÜHE ROBE, Ljubljana, 1920)

NAVIHANI VRABCI

Dokler Matevž ni bil oženjen, je samcat hiševal pod slamnato streho tihoga svojega doma; za pomene in posvet ni imel duše, kakor lisca v hlevu.

Tem večja pa je bila družina na njivi in je bila živa in glasna, razposajena in nagajiva in je Matevž ni kaj pohvalil, ko je pravil o njej.

— Davi, je dejal, sem šel na njivo, vajste, gledat, kaku oves zori. Pridem ne njivo pa vidim, de mi bodo ti prekleti vrabci ves oves požrli. Le čak'te kanalje, vam bom kmalu pokazal!

Grem damu, vzamem püško, jo nabijem in grem nad požerühe.

Ko pridem spet na njivo, postüšah, kaj se kruote majnijo:

»Matevž, živi, živi — kje si bil, kje si bil — tri dni, tri dni — ti je čišal ričet, ti je?«

In spet: »Mj ga bomo, dajmo ga, dajmo!«

»Le čak'te.« Nepnem petelina.

Pa kruote so nevihane, so bile anu postavile ne stražo. Ko je le-tu videlu, da sem pomeril, je zozvižgalu:

»Švind!« — nemara je bilu kočevsk vere — pa so vsi zletajli pa so se vsi v tmnje poskrili. Potlej so si pa klicali »Matevž, Matevž! si še živ, si še živ? — Jest sem ti tidi. Tükaj smo tükaj, ali nas vidiš? Brž, brž, se mudite!«

»E,« sem dejal, »ne bom vas strajlal, kruote, ste nevihane, bi mi kateru znale še strajho zažgat.«

Lončar Matevž pripoveduje, kako so se mu sprožile grablje in kako je potem v graščini delal križ

Drügikrat sem bil šel grabit listje, so pa ravno graščinske kruote preganjale zajce. Majhnu čakam, kar se je zajec spüstil name.

O pretetu ne bodi! De bi imel pükšo pri sebi!

Nestavim grablje, že je počihu.

Letim po zajca, pa je stalu pri njem zelena kruota graščinska.

»Zajec je moj,« sem dejal.

Pa je kruota brž name zerežalu: »Kaku se ti podstopiš strajlat naše zajce? V kajho s tabo!«

»Kajho ne grem,« sem dejal. »Naj zame vaša küha: ze zajtrk »dobro jütro,« ze jüžno »počakaj,« ze večerjo »lahko noče,« — ta küha je zame pregasposka. Gaspud, rajši odneham od zajca. Jest še vajdel najsem, de so grablje nebeite.«

Črez nekaj dni je pa prišlu ravno tista kruota krompir desetini; mi je bilu braniu zajca, pa mu tidi jest najsem püstil krompirja. Se je pa ujezilu pa je šlu damu.

Drügi dan me pokličejo gnadjlivi gaspud v graščino in me z debelin očesom pogledajo. »Ali se rajs braniš krompirjevo desetino odrajtat?«

»Gnadjlivi gaspud, rajs.«

»Zekaj je pa ne daš?«

»Zetu, de ne!«

»Neredi tükaj križ, de se püntaše!«

»V imenu Boga Öčeta, Sina in svetega Duhá, de ne dam!«

»Tükaj ne papir naredi križ!«

»Kaj bom ne popir dajjal, ko so me oča učili po čelu.«

Vajste, graščina si je zmerea kaj novega izmislila.

Ankrat so nam bili nepovajdali tlako, de smo zemljo vkup nosili z vseh krajev in neredili hrib srajdi vrta. Zekaj? Zetu, de so potlej ne hrib postavili hišico, de so truote kvartale v nji.

Šla sva ankrat z Anzjevím Matijcem iz Jürjeve bajte z domi pa sva se vračala teku trüdna, de naju najsu hotajle noge več nositi, sva se pa usajdla, pred očü imajla našo Veliko goro.

»Matevž,« mi pravi Anzjev Matijc, »pretetu so imajli opravila, prajden so vkup zvlajkli to goro.«

»Kdo?« sem vprašal, »Matijček, ali ne vajš, da je ves svajt, pa tidi hribe ustvaril ljübi Bog z ano samo besajdo?«

»Pajdi, pajdi,« mi odgovori, »šembrana gospoda je bila napovajdala tlako, pa jih je neümnü kmet znosil vkup. Ampak jest jih ne bi, jest bi se püntal.«

»Nu,« sem dejal, »sva že dva, de se püntava zoper graščino.«

LJUDSKI IZVORI RUSKEGA SMEHA

Graščak, ki se vrača domov, sreča na cesti oskrbnika. Vpraša ga po novičah z doma. Oskrbnik mu pove, da ni nič novega, le nožič se jim je zlomil.

»Kateri nožič?« vpraša graščak. »Kako ste ga zlomili?«

»Vaš žepni nož. Zlomili smo ga pa takrat, ko smo odrli konja Sivca, ki si je zlomil nogo.«

»Kaj? Sivca si je zlomil nogo? Kdaj?«

»Ko smo vozili vodo, da bi pogasili vašo gorečo graščino.«

»Graščina da je pogorela? Ali je to mogoče?«

»Da, da. Pogorela pa je na tisto noč, ko vam je umrla hči.«

»Gadjá zalega, kaj pripoveduješ? Kako je umrla?«

»Od same žalosti, ker se je njena mamica, vaša gospa soproga, obesila, razlaga oskrbnik in skušala nato graščaka pomiriti: »Sicer pa na graščini ni nič novega.«

»Ali je bil danes kdo pri nas?« vprašuje gospod svojega slugo.

»Neki mož.«

»Kako se je pisal?«

»Ne vem, sem pozabil,« odgovarja sluga, vendar se domisli: »Nekašen ptičji prímelek ima.«

»Ali je bil morda Soročinski (iz besede sraka)?«

»Sluga odkima.«

»Ali morda Vorobjevski (vrabec)?« ugiba gospod.

»Ne.«

»Sinicki (sinica)?«

»Ne, ne. — Počakajtel se služabnik domisli, »Verbinski (iz besede vrba) je bil!«

»Ali je to prímelek, ki je podoben kakemu ptiču?« začudeno gleda gospod, sluga pa prav tako začudeno pogleda:

»Ali ne sede ptič nikoli na vrbo?«

Poglavje zase so zgodbe o tujcih, ki prihajajo v carsko Rusijo bodisi kot strokovnjaki, dobičkarji ali izletniki. Posebno Nemce imajo že več desetletij »na piklu.« Po svoje je značilna tale dogodivščina:

Dva Nemca, zdravnik in zvezdoslovec, prideta v Rusijo za zaslužkom. V manjši kmečki vasi judohiti noč. Ko se za mato za hrano in prenočišče, vidi, da kuhajo na štedilniku nekakšne žgance, ki bi jih v njunem kraju zmetali za hrano prašičem. Toda družina se žgancev mirno naje in se odpravi spat.

»Saj bodo vsi pomrli,« zašepeta zdravnik prijatelju in mu svetuje, naj gresta spat brez večerje. Ko ju kmet povabi, naj gresta v hišo, ker utegne ponoči deževati, pogleda astronom v nebo brez oblačka in samozavestno izjavi, da ne bo to noč padla niti kaplja dežja. Zato si oba učenjaka priredita ležišče zunaj hiše, na prostem, kmet pa se spravi spat v hišo in se zaklene za sboj.

V siloviti plohi, ki se

pomoči vlije, sta oba moža mokra do kože in nič ne pomaga razbijanje po vratih. Zdravnik celo glasno pomisli, da je vsa družina mrtva.

Zjutraj kmet in družina spočiti vstanejo, premrli znanstvenika pa vprašata, kako je gospodar vedel, da bo deževalo.

»Imam svinjo,« pojasni kmet, »ki se dve uri pred dežjem do sitega nažre.«

Astronom molče požre pojasnilo, zdravnik pa še vpraša:

»Ali vas po taki hrani nikoli ne boli želodec?«

»Včasih že.«

»In kaj storite takrat?« podjetno vpraša zdravnik.

»Bolnik leže na peč in se pregreje, pa je zdrav.«

Tedaj se zvezdoslovec zgrozi in reče zdravniku:

»Vrniva se raje! Prav zares nimava kaj iskati tu, kjer je vsaka peč zdravnik in vsaka svinja astronom.«

Kako je Ribničan lovil konja

Ribničan je kupil na sejmju konja; ko ga prižene domov, je naneslo, da mu pride z licem preblizu gobca, konj hlastne in odgrizne Ribničanu nos.

»Vajš, konjiček,« je rekel Ribničan, »če bi ti vajdel, kaku bo žena hída nate, de si ji skazil moža, bi bil rajši püstil nos. Ampak zdaj ti poznam vsaj napako. Kruota, ne boš več grizlu.«

Nateknil je konjičku nagobčnik, res konjiček ni mogel nikogar več ugristi, ali jesti tudi ni mogel. Ribničan ga vpreže, konjiček se ne gane: sam jel, sam vozil!

Ribničan zlepa, Ribničan zgrda, konj se ne premakne z mesta.

Pride mimo popoten človek in svetuje: »Oče,

kijusa je hudobna, nalašč nagaja; koprivo ji dajte pod rep, boste videli, ali steče ali ne!«

Ribničan konjičku koprivo pod rep, — tedaj konjiček v skok in dir, že je zavil okoli hiše, skoro je izginil izpred očü.

»Primi ga! Ustavi ga!« je kričal Ribničan in slačil skorenj, da steče za vozom.

Mu pravi popotni človek: »Oče, kopriva kurt konjiča bolj kot oves, huje kot bič. Tega ne ujamate, — drugače, če si tudi utaknete koprivo tjekaj za vrat.«

Ribničan v strahu za konjiča je hitel se poslužiti dobrega sveta. Dolgo, košato koprivo si je zateknil za vrat in si jo pod srajco potegnill navzdol po hrbtu. Pogrela ga je, da je kar zarezgetal, že se je kakor blisk zapodil za konjem.

Če ga še ni ujel, ga pa skoro ujame — pravi Gorenjec.

NAPREJ ŠE Z VEČJIMI KORAKI

Občina Ribnica slavi svoj praznik letos 26. marca v spomin na slavno zmago partizanske vojske nad italijanskim okupatorjem v Jelenovem žlebu. To praznovanje je postalo že kar tradicionalno. Letos, ko proslavljamo 25-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, naj bi bila proslava občinskega praznika še zlasti svečana. V navadi je, da se ob takih dnevih kaj radi spominjamo uspehov v preteklosti, hkrati pa delamo načrte za prihodnost. Radi obujamo spomine na obdobje narodno-osvobodilne borbe, v kateri so tudi občani naše občine sodelovali v velikem številu in darovali življenja za lepšo in pravičnejšo prihodnost. V tej revoluciji so bili položeni ob velikih žrtvah temelji današnje družbeno-politične ureditve, ki je omogočila hiter vsestranski napredek.

V ta napredek se je vključilo seveda tudi območje naše občine. Če primerjamo sedanje stanje s položajem pred vojno, moramo, če smo objektivni, ta napredek vsekakor priznati. Močno se je razvila proizvodnja, povečalo se je število zaposlenih, narodni dohodek je porasel, hkrati z vsem tem pa se je izboljšala življenjska raven

naših delovnih ljudi. Razumljivo je, da s takim napredkom se nismo povsem zadovoljni, ampak si želimo še precej večjih korakov. Najbrž se premalo zavedamo, da smo kot proizvajalci in občani v sistemu širokega socialističnega družbenega samoupravljanja odgovorni vsi, tako v delovni organizaciji kot v občini, za hitrejšo uresničevanje skupnih želja. Mislim, da bo treba v prihodnje več napraviti in bolje usposabljati našega delovnega človeka za odgovorne in zahtevne naloge v sistemu samoupravljanja. Sklepi VIII. kongresa ZKJ, zlasti pa sklepi zadnjega plenuma CK ZKJ, nam dajejo konkretne naloge od vseh nas in je odvisno, kako jih bomo uresničevali na delovnem mestu v proizvodnji in v organih samoupravljanja. Le aktivno vključevanje v borbo za te naloge bo lahko uresničevalo tudi želje po hitrem napredku občine.

S to željo čestitam ob prazniku vsem občanom v imenu družbeno-političnih organizacij ribniške občine!

DUSAN LAVRIČ

predsednik občinskega odbora SZDL

KOVINSKO PODJETJE SE VKLJUČUJE V MEDNARODNO DELITEV DELA

PRIKOLICE IZ RIBNICE NA KUBO

Kovinsko podjetje Ribnica, ki iz leta v leto povečuje proizvodnjo, se skuša vključiti v mednarodno delitev dela. Podjetje zaposluje 134 delavcev, od tega je 32 vajencev. Takoj bi na novo zaposlilo 26 kvalificiranih delavcev kovinske stroke. Vrednost letošnje proizvodnje bo znašala 550 milijonov starih dinarjev, kar je 10 odst. več kot lani.

Za domači trg izdelujejo serijsko tri vrste vprežnih plugov. Letos jih bodo izdelali 3600 kosov. Delali bodo tudi lastne betonske mešalce, ki smo jih morali do sedaj uvažati. Cena njihovih betonskih mešalcev bo tolikšna kot uvoženih, njihova kvaliteta pa

prav nič manjša. Izdelujejo tudi snežne pluge, ki se vključijo na tovarne avtomobile. V načrtu imajo izdelavo posebnih naprav za posipavanje cest.

Posebno je spodbudna pobuda kolektiva, da se vključijo v mednarodno delitev dela. Z nekaterimi kooperanti Slovenije bodo izdelovali 6 tonske prikolice za prevoz sladkornega trsa za Kubo Kuba bo na leto kupila 2000 takih prikolic v skupni vrednosti 400 milijonov starih dinarjev. Ker je sklenjena pogodba za 10.000 prikolic, ki bi jih izvažala podjetje VOZILA Nova Gorica, bodo imeli zagotovljeno proizvodnjo za 5 let.

v skladih je ugodno za podjetje, saj znaša 65,35.

Podjetje se običajno ne hvali z uspehi, njegova nenehna rast pa dokazuje, da je na pravi poti.

Letos še več priznavalnin

S 1. februarjem 1965 so prenesli pristojnost dodeljevanja priznavalnin bivšim borcev s komisije pri bivšem OLO Ljubljana na občino. V ribniški občini dobiva priznavalnine zdaj že 45 bivših borcev in aktivistov NOB. Predlanskim so izplačali za prizavalnine 1.700.000 dinarjev, lani pa že 8.300.000 dinarjev. Predvidevajo, da se bo število prizavalnin letos povečalo. Družbeno pomoč potrebujejo predvsem nekdanji borci kmetje, ki so se že postarali in nimajo pokojnine.

Dolenja vas: les za jez je že zbran

Volivci Dolenje vasi so nedavno sprejeli program dela krajevne skupnosti. Ta med drugim predvideva ureditev središča vasi, gradnjo jezov čez potok Ribnico in novo pokopališče. Ljudje so za jez zbrali že več kot 100 kubičnih metrov lesa.

Še enkrat: smrti zapisani zajci

27. januarja letos smo v našem tedniku objavili sestavek »Zajce so zapisali smrti«, na katerega nam je Lovska družina v Ribnici poslala oster odgovor. Iz uvodnega dela odgovora smo izpustili nepotrebno namigovanje, medtem ko drugo vsebino odgovora v celoti objavljamo.

UREDNIŠTVO

Ribniška Lovska družina javno obsoja skrajno žaljiv članek in natočevanje o razmerah in delu družine, ki ga je pisec P. J. objavil pod naslovom »Zajce so zapisali smrti« v Dolenjskem listu 27. I. 1966. Pisec nima prav nobenega smisla za lovsko etiko in izrazoslovje.

Dejansko stanje je takole: Lovska družina Ribnica, ki gospodari z več kot 5000 ha lovne površine in šteje 46 članov — lovcev, postuje v smislu pravilnika, ki natančno določa izvrševanje lova in gospodarjenje z loviščem. Lovstvo je del narodnega bogastva, vsa uplenjena divjad je last lovske družine, oddajamo jo Lovski zadrugi in od

TUDI PO REFORMI UGODNI REZULTATI

Delavcev niso odpustili, ampak organizirali delo v več izmenah — Lani so izvozili 40 odstotkov proizvodnje — Osebnih dohodki bodo še bolj odvisni od dela in odgovornosti

Proizvodi podjetja INLES Ribnica, ki ima obrate v Ribnici, Loškem potoku, Dolenji vasi in Sodražici, so: žagan les, stavbeno pohištvo in galanterija. Z odcepitvijo kočevskih obratov so namreč izgubili proizvodnjo šolskega pohištva in embalaže.

Gospodarska reforma in njeni ukrepi podjetja niso prizadeli, čeprav so prvi izračuni kazali, da bo reforma le vplivala, da bo gospodarski učinek nekoliko slabši. Po reformi so v podjetju vsak mesec sproti izračunovali finančne rezultate in na tej podlagi napravili tudi delovni program. V njem so predvideli, da je nujno potrebno prenehati s proizvodnjo nerentabilnih proizvodov; da delavcev ne bodo odpuščali, ampak organizirali delo v dveh in treh izmenah in da bodo izvoz še povečali. Na podlagi teh sklepov so opustili proizvodnjo galanterije v Ribnici (proizvajajo jo le še v Sodražici) in si prizadevali za čim večji izvoz.

Podjetje je lani izvozilo 40 odstotkov svoje proizvodnje in so tako svoja predvidevanja celo presegli za 153 milijonov starih din. Po re-

formi so se izvojni primiri sicer občutno znižali, vendar podjetja to ni prizadelo, ker se je vrednost dolarja v primerjavi z dinarjem zvišala. Tudi zvišanje cen surovin in drugega na domačem trgu ni vplivalo na nižji končni uspeh podjetja, ker so se hkrati zvišale cene njihovim proizvodom. Tako so bili končni lanski rezultati v podjetju kar ugodni, saj so lahko zvišali osebne dohodke za okoli 20 odstotkov v primerjavi z letom 1964, razen tega pa so ustvarili tudi nekoliko višje sklade.

Podjetje pa hoče še hitreje napredovati, zato izdelujejo skupno z zavodom za produktivnost dela novo organizacijo dela. Podjetje INLES je namreč nastalo iz več manjših podjetij. Združitve bo prinesla ugodne rezultate, če se bo organizacija dela izboljšala. Novo organizacijo dela v proizvodnji in administraciji bodo dokončali že letos.

V podjetju je zaposlenih preko 800 ljudi. Osebnih dohodki so v povprečju njihove gospodarske panoge in so znašali lani okoli 46.600 starih din. Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov namerava-

jo v prihodnjih mesecih še spremeniti. Glavna sprememba v tem pravilniku bo, da bo v njem bolj kot v sedanjem poudarjena odgovornost posameznih članov kolektiva.

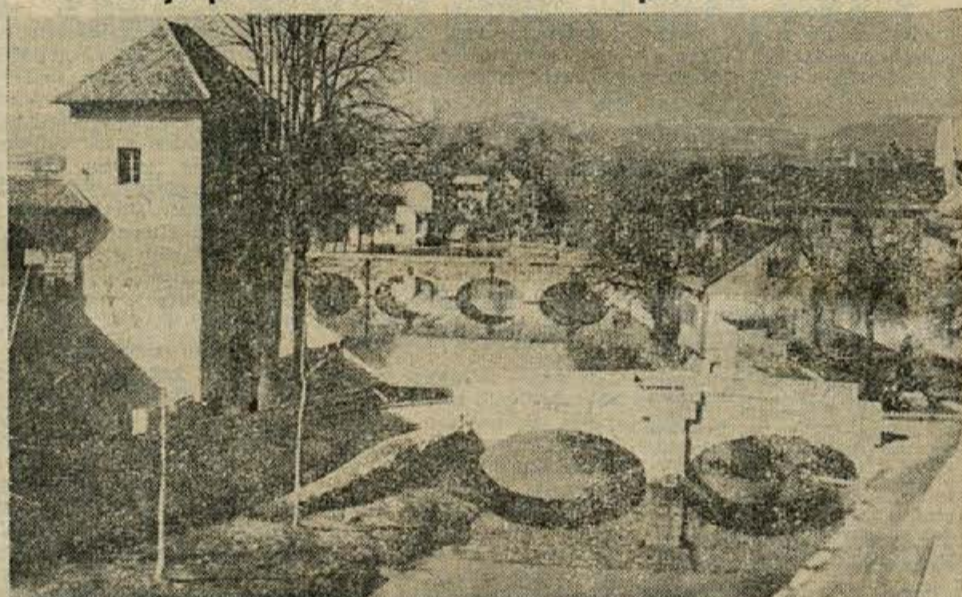
Lani pojedli 5 ton več mesa

Predlanskim je prodala mesnica kmetijske zadruge v Loškem potoku 14,5 ton raznega mesa, lani pa že kar 20 ton. Tak porast je upravo Kmetijske zadruge precej presenetil, saj se število ljudi v Loškem potoku v zadnjem letu ni povečalo.

V razpravi 113 prošenj

Svet za družbeni plan in finance občinske skupščine v Ribnici je 17. marca obravnaval proračun občine za leto 1966. Na dnevnem redu je bil še predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov in drugi odloki. Svet je imel tokrat v obravnavi tudi 113 prošenj za oprostitve prispevkov od kmetijstva in poseka lesa. Kaže, da so ljudje postali že kar preveč zahtevni, saj so med prošilci nekateri tudi taki, ki do davčnih olajšav niso upravičeni.

Letošnja počastitev 26. marca — praznika Ribnice

Občinski praznik Ribnice — 26. marec — bomo letos počastili takole:

V PETEK, 25. marca — bo ob 9. uri združitevna konferenca občinskih odborov Združenja borcev NOV, Vojaških vojnih invalidov in Združenja rezervnih oficirjev v enotno borčevsko organizacijo. — Ob 20. uri bo v domu Partizana

slavnostna akademija v počastitev občinskega praznika. Sodelovali bodo učenci ribniške Glasbene šole in pevski zbor Svobode iz Ribnice. V SOBOTO, 26. marca — bo ob 7.30 slavnostna seja občinske skupščine v Ribnici.

NA SLIKI: pogled na Ribnico in njene mostove čez Bistrico (Foto: Drago Mohar, Ribnica)

Nova ribniška razglednica: varilec Kovinskega podjetja pri električnem varjenju pluga (Foto: J. Primc)

Ribnica pomaga Indiji

Občinski odbor Rdečega križa v Ribnici je začel ob sodelovanju krajevnih organizacij RK zbirati prispevke za pomoč lačnim v Indiji. Ob dobro pripravljene akciji in s sodelovanjem šol računajo, da bodo ljudje podprli akcijo in prispevali vsak svoj delež ter tako olajšali življenje prizadetim Indijcem.

Montažno halo nameravajo podaljšati za 35 m, kar bo stalo 15 milijonov starih dinarjev. Prav tako bodo za prav tolikšen znesek kupili strojno opremo in s 7 milijoni dinarjev zgradili ograjo okrog tovarniških objektov.

S podjetjem SKIP Ljubljana bodo sodelovali pri izdelavi betonskih mešalcev za ZAR. Vrednost teh del bo znašala letos okrog 250 milijonov dinarjev.

Povprečni zaslužek zaposlenega je znašal lani 67.500 din, kar je 18.000 dinarjev več kot predlanskim. Tudi razmerje

samopremagovanju. Lov je drag šport, vendar v današnji ureditvi dostopen vsem, torej tistim, ki v njem ne iščejo materialnih koristi in znajo vrednotiti lepote lovskih doživetij in lovske družbe in ki v ta namen materialno samo žrtvujejo, nič pa ne prejmejo. To pa lahko da le človek z lovsko dušo in lovskim srcem. Hubert in Dijana nista vedno naklonjena; lov je odvisen od sreče, še posebno, če nas pri lovu vodi predvsem načelo: gojiteni in lovsko pravičen odstrel. Glede medvedov, na primer, skrbimo, da bi jih uplenili predvsem petični inozemski lovski gosti. Ni nam vseeno, če za uplenjenega medveda ničesar ne dobimo v primeru, da ga upleni naš lovec, ali pa če nam inozemski lovski gost odšteje za medveda 1000 do 4000 dolarjev. Če ni bilo gostov — inozemcev, nismo mi krivi, prav tako pa tudi ne, če leti niso imeli sreče. Lovni turizem ni samo naša zadeva; goste usmerja predvsem Lovska zveza Slovenije in področna Lovska zveza v Kočevju, tujih gostov pa na-

Novi zakon o gozdovih napreden

Pred kratkim smo obiskali načelnika oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Ribnica Andreja Klemenca, vodjo gozdarskega obrata KGP v Ribnici inž. Ferdinanda Nadlerja in vodjo gozdarskega sektorja KGP Kočevje inž. Zdravka Šaubaha. Vprašali smo jih, kaj menijo o novih oblikah gospodarjenja z gozdovi, o novem zakonu o gozdovih, o delu novih samoupravnih organov, v katerih je več kmetov kooperantov, o nesoglasjih med kmeti kooperanti in gozdarji, ki so prišla posebno do izraza na prvih dveh sejah obratnega DS gozdarskega obrata v Ribnici, zaradi česar so kmetje že dvakrat zapustili sejo delavskega sveta. Razen tega smo jih zaprosili, naj povedo, katere zahteve kmetov so upravičene in katere ne (podrobneje smo o zahtevah pisali že v eni prejšnjih števil našega lista).

■ Andrej Klemenc, načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Ribnica:

Gozd je kmetu vedno pomagal iz težav

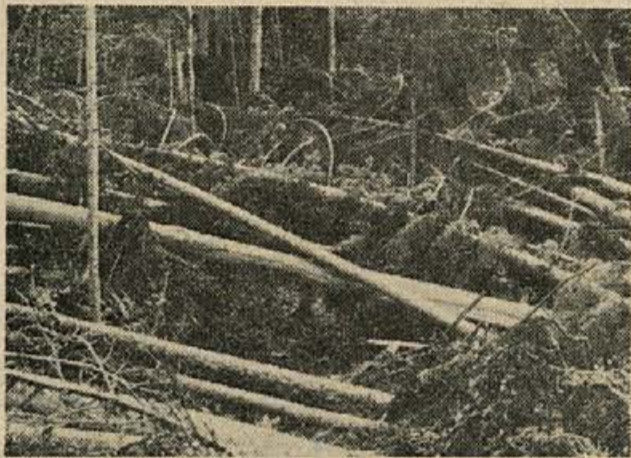
Odnosi med »gozdarji« in »kmeti«, v našem primeru odnosi med zastopniki KGP in zastopniki lastnikov kmečkih gozdov, se v obratnem delavskem svetu GO Ribnica trenutno razvijajo vse prej kot zadovoljivo.

Prepričan pa sem, da se bodo ti ostri odnosi sčasoma uredili. Zastopniki podjetja bodo pač morali dokazati, da so v stanju voditi in gospodariti tudi s privatnimi gozdovi ter prisluhniti željam ter upravičenim zahtevam njihovih lastnikov. Res je, da so marsikdaj nekateri posamezniki, skrivajoč se pod parolo javnih ali skupnih interesov, zastopali stališča zgolj iz osebnih ali podobnih namenov.

Moramo pa tudi razumeti kmeta, zakaj mu ni vseeno, ko morda na svoj trd način zagovarja svoja stališča in brani ter uveljavlja tiste prave, ki mu jih socialistična družba daje. Gozd pomeni slednjemu posestniku poglavitni vir dohodka njegovega kmečkega gospodarstva. Ob vsaki priložnosti (poroki, požaru, v nesrečah, izboljšanju gospodarstva itd.) se je vedno zatekel v gozd, ki mu je pomagal premostiti težave. Zato mu tudi ni vseeno kdo bo (in kakšno pravico bo imel) njegov zastopnik v delavskem svetu in drugih organih. Ne bo mu tudi vseeno, kakšen dohodek bo ustvarjen, kako bodo sredstva porabljena, kako bodo popravljene poti ter kaj bo njemu pripadalo od posekanega lesa. Zato so kmetje zahtevali tudi jasnejše kalkulacije, spotali se ob nekaterih določilih v pravilniku itd. itd.

No, in take ter podobne zahteve ali dobronamerne, spodbudne kritike so po mojem popolnoma zdrave in upravičene.

Takoj tu bi še izrazil skrb in bojazen glede pravočasne sprave po viharju podrtega lesa, ki ga še preko 10.000 kubičnih metrov leži v gozdu in je prepuščen ogroženju morda in raznim glivičnim obojenjem. Resno je treba

Vetrolom je napravil lani v ribniških gozdovih precej škode — le koga ne bi bolelo srce ob takih udarcih! A vendar, marsikje kmetje še vse do danes niso pospravili polomljenega in podrtega drevja! (Foto: inž. Nande Nadler, GO Ribnica)

podvomiti v izjave lastnikov, da bodo kljub našim opozorilom in ponudbi pomoči s strani KGP les še pravočasno spravili na žage INLES! Bojim se, da se ne bi ponovil lanski primer.

Velike motnje povzročajo pri tem tudi nelojalni konkurenti in razni prekupčevalci iz sosednjih republik, ki naskakujejo naše kmete z vabljivimi cenami. Da bi vsaj delno, če ne v celoti preprečili odtok blodovine, smo poleg inšpekcijskih ukrepov med drugim sklenili, da bodo tista krajevna območja, ki bodo izpolnila planske obveze v zvezi predaje lesa v INLES, dobila še dodatna sredstva za svoje komunalne potrebe, da bi tako zainteresirali v politično gospodarski smeri še krajevne faktorje in organizacije.

■ Inženir Nande Nadler, vodja gozdnega obrata Ribnica:

Cena tehničnemu lesu je prenizka

Dejansko se oblika v gospodarjenju z gozdovi občanov z novim zakonom ni spreminila, če se pa je, se je v korist občanov. Lastniki gozdov imajo iste pravice kot so jih imeli po prejšnjem zakonu. Gospodarska organizacija pa je prevzela še odgovornost za pravilno gospodarjenje z gozdovi občanov, medtem ko je doslej odgovarjala le za družbene gozdove. Drugi odstavek 40. člena zakona pravi: »Gospodarska organizacija mora gospodariti tako, da pri tem zbuja interes kmečkega prebivalstva za so-

delovanje v kmetijski in gozdni proizvodnji.« Smatram, da lastnik gozda v gospodarjenju z gozdovi ni popolnoma nič prizadet.

V samoupravljanju našega obrata, v katerem imajo večino kmetje, je prišlo do neklih nesoglasij, vendar mislim, da niso imeli predstavniki razloga, da so zapustili sejo. Interesantno je, da so tudi drugo sejo zapustili (ne vsi) pri isti vsebini razpravljanja — o progresivni lestevici. Obe seji sta pokazali kljub vsem mogočim vročim debatam in prikazovanju stanja kmeta s strani njihovih zastopnikov v vseh mogočih oblikah vsebine le eno: da je cena kubičnega metra lesa prenizka. Predvojno razmerje vrednosti kubičnega metra desk in hlodov iglavcev je 2:1 v korist desk. V tem dam kmetom prav, da so prizadeti. Vendar je zaenkrat prodajna cena gozdnih sortimentov predpisana s strani zveznega zavoda. Dober predlog kmetov je, da lahko predsednik ali podpredsednik samoupravnega organa na obratu tudi lastnik gozda. Seveda so v centralnem delavskem svetu našega podjetja lastniki gozda v veliki manjšini. Vzrok je v tem, da ima naše podjetje celotni dohodek okoli šest milijonov starih din letno. Vrednost dohodka iz zasebnega sektorja pa je tolikšna, da predstavniki kmetov ne more biti več kot jih je. Dobrih predlogov od kmetov je več: da se popravi vrednost razreda, domača neposredna uporaba za kmete, ki jim je vinar podri vse drevje in drugo.

Dodajam še to, da je površina lastništva našega kmeta v povprečju 4 hektare z letnim posekom okoli 15 kubičnih metrov (le nekaj je močnejših posestnikov) in to ima kmet za drva, domačo neposredno uporabo in prodajo. Vežnost našega kmeta na gozd je sliko našega lovca Blaža Krže, posnetek pa je iz Češke. Kdo je dal piscu avtorsko pravico za objavo slike, ko trdi njen avtor, da tega ni dal? Prešernov verz pod sliko je prav neokusno uporabljen. (3. marca 1966 smo na 15. strani Dolenjskega lista objavili »Pojasnilo k fotografiji o zajcih« — opomba uredništva.)

Družina ima svoje organe družbenega upravljanja, ki se kolektivno uveljavlja že od leta 1946 dalje. Zakaj pisec članka ni preveril podatkov pri teh organih družine? Ne trdimo, da je pri nas vse v redu; kdor dela, greši. Tudi ni naš namen koga zagojvarjati. Lahko se posamezne nezdružbe težje javno kritizirajo, vendar tega ne moremo istovetiti s celotno družino. Pri nas je svoboda misli in izražanja neomejena; »komandantova«, kot jih omenja članek, ne poznamo, če pa je že kdo tako daleč poskušal, je doživel razočaranje. Ne trdimo, da so vsa mnenja in predlogi vedno na višini, da ni razprave med naprednimi in zastarelimi gledanji pri iz-

tesko tesna kot malo kje drugod, ker je pač taka socialna struktura. Brez gozda ne bi bilo Ribnica (suhe robe).

■ Inženir Zdravko Šaubah, vodja gozdarskega sektorja KGP Kočevje:

Demonstrativno zapuščenje sej ni rešitev

Govoriti o slabostih novega republiškega zakona o gozdovih komaj nekaj mesecev po sprejetju je nesmisel. Novi zakon o gozdovih na splošno predstavlja velik napredek v gospodarjenju z zasebnimi gozdovi, kar daje osnovo za najintenzivnejše delo tudi v gozdovih. Osnovni namen je zasledovanje takšnega gospodarjenja z gozdovi, ki bo omogočilo na eni strani maksimalno povečanje proizvodne zmogljivosti gozdov (z intenzivnim biološkim vlaganjem), a na drugi strani s tem tudi maksimalno proizvodnjo gozdnih sortimentov za potrebe naše lesne in kemične industrije. To pa je povsem v skladu tako z družbenimi, kako zasebnimi interesi lastnikov gozdov.

V sedanjih prehodnih fazi gospodarjenja z gozdovi po starem in novem zakonu pač še izstopajo nekatere slabosti starega zakona, med ostalimi tudi takozvani »prosti« promet z lesom po svobodnih cenah 25—35.000 starih din za kubični meter. Takih cen seveda lesno gospodarstvo ne more sprejeti kot osnovo v odnosih med kmetom-lastnikom gozda in gospodarsko organizacijo.

Samoupravljanje kmetov-lastnikov gozdov naj predvsem zagotovi, da bomo pozitivne težnje, ki jih zakon o gozdovih zasleduje, tudi dejansko uresničevali. Kmet, kot lastnik gozda, ima največji interes za čimboljše gospodarjenje in čim boljše vlaganje v zasebne gozdove. Torej ne sme biti samoupravljanje le gola fraza, temveč mora samoupravni organ skupaj z delovno organizacijo tudi imeti dejanske pravice in osnove za gospodarje-

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

EKSPOZITURA ČRNOMELJ

o bvešča občane, da poleg hranilne službe, posebne oblike varčevanja za stanovanjsko gradnjo, poleg dajanja vseh vrst potrošniških kreditov ter stanovanjskega kreditiranja — opravlja tudi sledeče devizno-valutne posle:

ODKUPUJE:

— tuje valute od domačin in tujih oseb,
— potniške in bančne čeke na tuje valute in dinarje ter kreditna pisma na tuje valute.

OPRAVLJA:

— prevzem neporabljenih zneskov dinarjev deviznega porekla od tujih oseb zaradi retransferja,
— izplačuje nakazila iz tujine, carinskih depozitov in pokojninskih čekov ameriške ambasade na dinarje,
— prevzema odkupljena tuja plačilna sredstva od pooblaščenih menjalcev in trgovskih podjetij,
— neblagovne inkaso posle.

PRODAJA:

— tuje valute domačin in tujim osebam.

VODI:

— devizne račune občanov ter opravlja vse posle z nakazili za tu- in inozemstvo.

Vsa pojasnila v zvezi z navedenimi posli daje KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA,

ekspozitura Črnomelj, Mirana Jarca 3

in POSLOVALNICA V SEMIČU (vsak četrtek), za vse vrste odkupov pa pošte Stari trg, Vinica, Semič in Turistični biro Črnomelj.

nje, soodločanje in soodgovarjanje za celotno delo v gozdarstvu. Mislim, da je prav v tem razlog določenih nespornostim med kmeti in delovno organizacijo pri nas, ker zaenkrat vsi interesi, skupni in osebni, še niso dokončno oblikovani. Z obojestranskimi odkritimi dogovori bodo morebitni nespornosti prav gotovo odpravljene, seveda vse le v mejah zakonitih možnosti.

Mislim, da demonstrativno zapuščenje sej, zlasti še pod določenimi subjektivnimi vplivi, ne pelje nikamor. Mora-

mo se združiti in delati skupaj. To seveda ne pomeni, da mora samoupravni organ biti vselej na pozicijah uprave obrata ali delovne organizacije, prav tako pa tudi ne vselej v načrtni opoziciji. Vendar verjamem, da bomo našli samoupravljajci čim prej skupni jezik.

S sodelovanjem naštetih pripravil za tisk: JOZE PRIMC

REFORMO GLEJMO SAMO »SKOZI« NOVI DINAR!

V Ortneku zahtevajo pravične škarje

Prigovor občanov na predvidene visoke dotacije iz občinskega proračuna »manj« važnim dejavnostim — Predlog: šola v Velikih Poljanah naj ostane!

V nedeljo, 13. marca, se je ob 18. uri v ortneški gostilni na Čegunci zbralo kar precej domačinov in volivcev iz Velikih Poljan ter okolice, da bi proučili predlog za občinski proračun v letu 1966. Do 19. ure so zaman čakali napovedanega zastopnika občine, nakar je zborovanje vodil odbornik obč. skupščine Lojze Škulj.

Ko so se volivci seznanili z načeli ob letošnjem proračunu ribniške občine, so se kaj hitro s kritičnimi pripombami ustavljali pri posameznih proračunskih postavkah. Bill so proti visokim dotacijam, češ da moramo v času reforme tudi v tem premeru gledati le skozi novi dinar, tega pa potrošiti bolj koristno. Ob-

čani so zahtevali, da je treba predvidene vsote zmanjšati, več pa nameniti gasilstvu, ki je bolj potrebno kot kdajkoli prej. Pri obravnavi komunalne dejavnosti so zborovalci zahtevali ureditev nekaterih cest, zlasti tiste, ki pelje iz Ortnega na Vrh.

Občani so se nadalje ustavili pri pogovoru o osnovni šoli v Velikih Poljanah. Udeležence nedeljnega roditeljskega sestanka, na katerem so se pomenkovali o ukinitvi poljanske šole, je povedal, da bodo morali otroci že 20. marca v osnovno šolo v Sušje, ker pouka na poljanski šoli ne bo več. Med zborovalci je tedaj vzvalovilo nezadovoljstvo, pomiril pa jih ni niti odbornik, čeprav jim je marsikaj pojasnil. Ljudje se niso dali ugnati. Zah tako kot »bila pred leti. Prav tevali so šolo v Velikih Poljanah, tako so zahtevali podpise proti

ukinitvi in izvolitev komisije treh članov, ki naj pri pristojnih z odbornikom vred protestirajo proti ukinitvi. Zbor volivcev je to zahtevo odobril.

Predsednik krajevne skupnosti Strnad je občanom povedal, kaj bo v prihodnje s prodajo lesa in kakšne koristi bo imela pri tem krajevna skupnost. Ta bo namreč pobrala določen odstotek sredstev za krajeve potrebe. Spet so bili nezadovoljni, meniš, da bo spet prikrajšan kmet. Pripomnili so, naj bi dobil les pošteno ceno kot kmetijski pridelek, ter da so odveč posredniki.

Kritično besedo so občani namenili še osemenjevanju in pripomnili, naj bi pristojbine plačevali takoj po osemenitvi samega osemenjevalca. Odkup živine pa naj bi ne bil v Sodrščici, ker je predalec, temveč raje v Ortneku. V prihodnje, so menili, se mora spreminiti tudi način prenosa uporabnih ali lastniških pravic za ljudsko prevoženje. Zgradbe in zemljišča, last SLP, bi morali pač prodajati na javnih licitacijah. — Kozerjev škedenj in zemljišče SLP v Ortneku naj bi dobila po mnenju članov in upravljanje krajevna skupnost.

Razpisna komisija pri

ZDRAVSTVENEM DOMU TREBNJE

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Pogoji: zdravstveni delavec z visoko strokovno izobrazbo, opravljen strokovni izpit, vsaj pet let prakse v zdravstveni službi.

Ponudbe poslati v 15 dneh od objave razpisa na naslov razpisne komisije pri Zdravstvenem domu Trebnje.

UPRAVNI ODBOR LD RIBNICA

Še o urbanističnem načrtu Ribnice

Bo lesna industrija sredi Ribnice za vedno podredila organsko rast kraja sedanji razporeditvi objektov, ki že po svoji naravi (les, nevarnost požara, smrad in saje itd.) ne sodijo v središče mesta? – »Saj smo že na občini o tem dovolj razpravljali!« – Mar prebivalci res nimajo svojih stališč do pomembnih problemov, ki jih je razgrnjeni urbanistični načrt samo še znova sprožil?

Stara, častitljiva Ribnica je dobila za nadaljni razvoj svoj urbanistični načrt. Občina ga je razgrnila na javni tribuni 4. marca ter ga postavila pred dobro zasedeno sejo dvorano številnim občanom kot gotovo dejstvo. Načrt je izvršil Projektivni zavod v Ljubljani, seveda po navodilih občine, projektant inž. arh. Šorli je bil sam navzoč in je tolmačil poglobljene značilnosti, ki naj bodočemu razvoju trga izpremenijo današnje lice.

Ze prvi pogled na načrt pokaže, da je največja ovira naravnemu razvoju ribniškega trga velika lesna industrija, zavzemajoča središče zaidalne ploskve, ki bi morala ostati na razpolago samo bodočemu novemu delu trga. Vsa druga mesta z obstoječo industrijo jo iz povsem razumljivih vzrokov skušajo prenesti iz svojih središč. V

Ribnici pa bo še v njeni daljnji bodočnosti ostala kot središče, obkroženo s stanovanjskimi stavbami še bolj kakor je že danes, brez ozira na nevarnosti požara, ki je lahko usoden za ves trg – poleg dima in saje, ki že danes neprijetno ovirajo stanovanjske razmere ne samo bližnje okolice, ampak celotnega trga.

Drugi veliki zadržek nemočenemu razvoju trga je cesta Ljubljana-Reka, ki vodi skozi ribniški tr. dalje proti Kočevju. Ozko cestišče skozi trg že danes težko premaguje stalno naraščajoči avtomobilski promet, zlasti še z avtobusi in s tovornimi avtomobili in bi ga bilo treba razbremeniti vsaj z obvozno cesto, ki ji je na tej strani zopet ovira lesna industrija, na drugi pa močvirni svet ob Bistrici.

Tujskemu prometu, ki z vsakim dnem zavzema večji

obseg, stoji Ribnica s svojimi štirimi gostilnami še vedno ob strani. Nujno potrebuje večji hotel s prenočišči za tuje, kar tudi urbanistični načrt že upošteva, vendar ni zanj še določen najprimernejši prostor. Ze pred leti je bilo to vprašanje na dnevnem redu in sprejet sklep, da se hotel zgradi na sedaj prazen grajskem prostoru, kjer je še do povojne dobe stal na silo podrti tisočletni ribniški grad. Arh. Tavčar, ki je smiselno in lepo obnovil grajsko ozidje, je že pred leti pričel z načrti za turistični hotel na tem prostoru, toda brez potrebnih sredstev je ostalo le pri pobožnih željah. Če se ta načrt sedaj izvede, bo Ribnici samo v čast in ponos.

Vse druge težkoče z urbanistično ureditvijo Ribnice so glavni oviri podrejene in se jim je mogoče izogniti le z

odstranitvijo glavne. Lesna industrija je bila že pred leti naprošena, ko je stala na prostoru le strojnica s parno žago, da si sama določi dobo in prostor na drugo stran železniške proge. Razumljivo je, da je danes ta zahteva težje izvedljiva in v zvezi z neprimerno višjimi stroški. Toda bodočnost Ribnice bo nedvomno to slej ali prej zahtevala, že zaradi varnosti pred požari, če tudi bodo napake sedanjega urbanističnega načrta še težje popravljive.

V zvezi z urbanistiko Ribnice je priobčil Dol. list v svoji 10. številki dva krajša članka in sicer: V Ribnici ni več kje zidati in pa Ureditev Ribnice na javni tribuni, ki vsebuje celih šest vrstic. Zato se mi zdi še omembe vredno, koliko je zainteresirana skupnost pri načrtu sodelovala.

Na javni tribuni 4. marca je tov. Goršič, referent za stanovanjsko podjetje, takoj po pozdravu navzočih podal izjavo, da so pomisleki proti sedanjemu položaju lesne industrije brezpredmetni, ker je to že sklenjena zadeva, da ostane podjetje v svojem obsegu na sedanjem mestu in se bo proti Hrvači še razširilo, kakor ima v svojem načrtu. Zato na zborovanju o tej zadevi sploh niso razpravljali.

Nekdo izmed zborovalcev je vprašal, če je občina predhodno obvestila občane o ur-

banističnem načrtu, da bi podali svoje pomisleke in predloge, ki naj bi jih projektant upošteval. Zastopnik občine mu je odgovoril: »Saj smo že na občini o tem dovolj razpravljali!« Nato se je razgovor o načrtu zasukal na zadeve, ki niso imele z njim nobene zveze. Na ta način je bil načrt sprejet in z njim je razvoj bodoče Ribnice določen. V koliko bo lahko izpolnil življenjske naloge in povzdignil lepoto trga, bo pokazal čas, če v resnici ne bo že prepozno!

JANKO TROŠT

Kupci zapravljajo čas

V trgovini v Dolenji vasi so imeli do nedavnega 3 zaposlene (dve pomočnici in eno vajenko). Pred kratkim pa se je vse zaobrnilo tako, da jih dela zdaj samo polovica, ker je šla vajenka v šolo, ena pomočnica pa dela 4 ure na dan. Zato se nabere zdaj v trgovini včasih kar po 50 ljudi, ki morajo čakati tudi uro dolgo, da pridejo na vrsto. Morda pa bi se le dalo kaj ukreniti, da bi bila postrežba hitrejša?

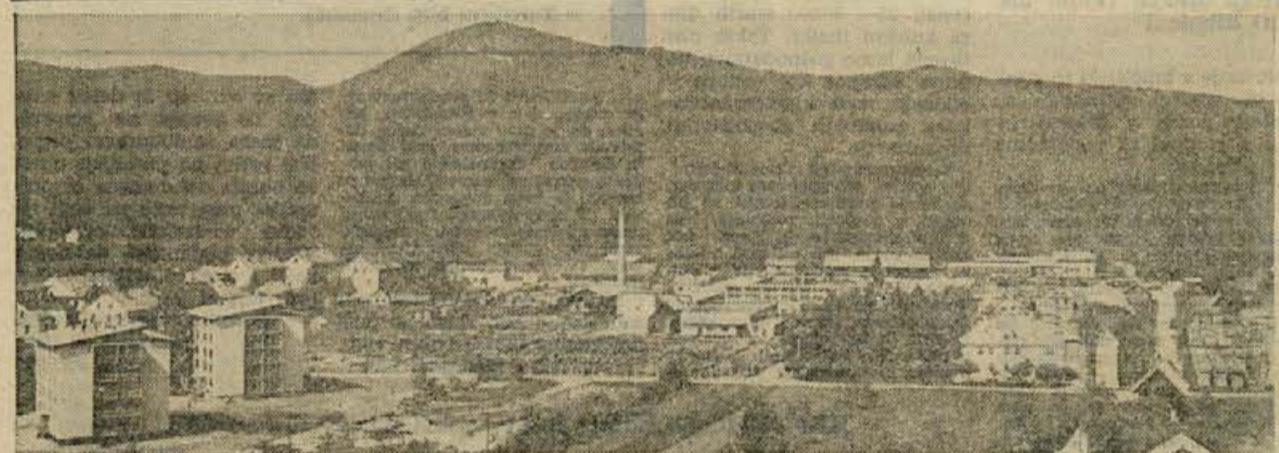
VOLITVE IN IMENOVANJE

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji imenovala: za člana delavskega sveta stanovanjskega komunalnega podjetja Ribnica: Milana Kacjana, Janeza Pucija, Marijo Košmrlj in Karla Oražma; za člana skupščine komunalnega zavoda za zaposlovanje Ljubljana Rudija Brinska.

Dala je tudi soglasje k imenovanju novega gozdarskega inšpektorja Adolfa Hilmajerja, ki bo v sklopu inšpekcijskih služb pri občinski skupščini Novo mesto opravljal inšpekcijo tudi za območje občine Ribnica.

Združitve z Ljubljano

Svet za delo in delovna razmerja Občinske skupščine Ribnica je sklenil, da se njihov Zavod za zaposlovanje delavcev spoji z ljubljanskim, vendar mora v Ribnici ostati izpostava, ki je potrebna zaradi zaposlovanja doma, v drugih občinah in celo v drugih državah. Novi zavod naj sam odloči, koliko uslužbenecv bo imel v Ribnici.

RIBNICA NA DOLENJSKEM

(Foto: D. Mohar, Ribnica)

Za občinski praznik vošči vsem delovnim kolektivom in potrošnikom kolektiv

TRGOVSKEGA PODJETJA

JELKA

RIBNICA

Priporočamo se za nakup v vseh naših prodajalnah!

PRISRČNE ČESTITKE POŠILJA VSEM DELOVNIM LJUDEM RIBNIŠKE OBČINE

**PLETILNICA
ŽIČNIH MREŽ
SODRAŽICA**

Za letošnji občinski praznik lepo pozdravljamo vse občane ter jim čestitamo z željo, da bi si tudi v bodoče z vsemi silami prizadevali za nadaljnji napredek na vseh področjih!

Občinska skupščina

RIBNICA

Občinski odbor SZDL - Občinski komite ZKS - Občinski komite ZMS - Občinski odbor ZZB - Občinski sindikalni svet

KOVINSKO PODJETJE

RIBNICA na Dolenjskem

izdeluje: enojne in dvojne vprežne pluge, vinogradniške pluge, okopalnike, njivske brane, betonske mešalce 80 l, snežne pluge, železne japanarje in samokolnice. S kooperacijskimi deli sodeluje podjetje s kolektivom SKIP Ljubljana in podjetjem VOZILA - Gorica v Šempetru pri Gorici.

PRISRČNA VOŠČILA ZA RIBNIŠKI PRAZNIK!

Splošno gradbeno podjetje

GRADBENIK

RIBNICA

z obrati: OPEKARNO in MEHANIČNO DELAVNICO

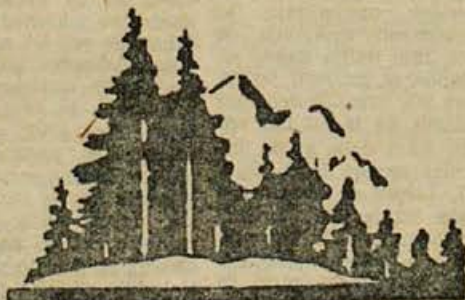
čestita vsem občanom za njihov praznik ter se investorjem priporoča za nova naročila!

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE

INLES

RIBNICA

pošilja za občinski praznik vsem delovnim organizacijam v gospodarstvu in družbenih službah prisrčne pozdrave s čestitkami in jim želi, da bi pri nadaljnjem delu še bolj uspeli!

TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA

ima sekcijo SPOMINKARSTVO, katere člani izdelujejo lepe in zanimive ribniške spominke, zaradi svojstvenih značilnosti znane daleč po svetu. Turistična podjetja in kraje vabimo, da si jih s pravočasnim naročilom zagotovijo do začetka sezone!

Članom in sodelavcem čestitamo za občinski praznik in želimo nadaljnje uspehe!

KZ Črnomelj: poslednjič poskušamo!

Kmetijska zadruga Črnomelj se je ob koncu lanskega leta znašla ponovno v precejšnjih težavah. 103 milijone dinarjev stroškov, kar predstavlja 8,8 odst. vrednosti celotnega dohodka, je ostalo nepokritih. Tega nismo pričakovali! Ko smo na seji občinske skupščine proučili položaj in vzroke, smo sklenili, da damo Kmetijski zadrugi poroštveno izjavo za sanacijski kredit pod določenimi pogoji.

Vzroke nastale izgube je treba temeljito in podrobno proučiti in sestaviti skupino za izdelavo sanacijskega programa, v katerih morajo sodelovati tudi zunanji strokovni sodelavci. Sestaviti je treba sanacijski načrt, ki naj obsega dva dela: kratkoročnega, ki vsebuje takojšnje ukrepe, ter perspektivnega, ki naj obravnava dolgoročne

spremembe v proizvodnji in poslovanju zadruga.

Kratkoročni del programa je izdelan, ukrepi so postavljeni. Lanska izguba je posledica neuspešnih sanacij v preteklih letih in pomanjkanja poslovanja. Delo v lastni proizvodnji zadruga se razlikuje od večine drugih posestev v Sloveniji. Ti objektivni razlogi so že znani in to so: proizvodne površine — bivši stelniki, nedograjeni gospodarski centri in njihova slaba opremljenost ter razmetanost posameznih obratov. Eden glavnih vzrokov pa je premajhno zanimanje kolektiva za poslovanje podjetja zaradi nizkih osebnih dohodkov. Povprečje 46.000 dinarjev izgleda dokaj primerno, vendar ne ustreza dejanskemu stanju, ker razmeroma visoki prejemki sezonskih delavcev povišajo po-

vprečje. Neustrezni sistem delitve osebnega dohodka je povzročal premajhno odgovornost zaposlenih in prepočasno odpravljanje slabosti in napak, ki so se pojavljale.

Sanacijski načrt narekuje zadrugi vrsto organizacijskih in tehnoloških sprememb. Ker zavzema govedoreja največji del proizvodnje, je treba pomeniti proizvodnjo mesa, kar je največjega pomena. Povečati je treba površine intenzivnih travnišč, zmanjšati pridelovanje krme na njivah in povečati hektarske donose. Kako vpliva paša, katere delež v krmnih obrokih se da povečati, na pocenitev prirasta žive teže, povedo na osnovi analiz in rezultatov v preteklih letih naslednji podatki:

Pri 4 odst. deležu paše v celokupni prehrani živali je v letu 1965 veljala krma za 1 kg prirasta 594 din, pri 19. odst. deležu se bodo stroški krme letos znižali na 511, in pri 36. odst. deležu paše, kot je predviden za prihodnje leto, bodo po sanacijskem programu znašali stroški krme 472 din. Ti podatki jasno kažejo, da se je treba usmeriti v naših pogojih in ekonomsko edino utemeljen način reje, to je v pašno-košni sistem.

Načrt sanacije v veliki meri odpravlja pomanjkljivosti v organizaciji dela in tehnologiji in odklanja subjektivne napake, predvsem z novim sistemom delitve dohodka in osebnih dohodkov na ravni delovnih enot. Ne morejo pa te mere odpraviti vseh tistih nesmotrnosti v proizvodnji, ki so posledica tega, ker obrati niso dograjeni. V bodoče bo nujno potrebno za to investirati še precej denarja.

RADO DVORSKAK
predsednik Obs

Zorko Broz iz Mržljakov na Hrvaškem prevažata tovar in potnike čez Kolpo pri Pobreškem gradu. Colni in splav so last gasilskega društva, brodar pa si je pridobil pravico prevažanja na licitaciji. Povedal pa je, da zaslužek ni kaj prida, zato bi se najraje zaposlil kje drugje — v tovarni. Petletna Nadica očetu dostikrat pomaga pri delu in se vode prav nič ne boji. (Tekst in slika: Peter Romanič)

PRVIČ SO JIH SPREJELI S CVETJEM

Fantje, ki so te dni prišli v Črnomelj služiti vojaški rok, so bili nemalo presenečeni nad lepim sprejemom črnomaljske mladine. Na železniški postaji so vojske sprejeli s cvetjem ter jim zaželeli prijetno bivanje v Črnomlju, kakor tudi uspešno sodelovanje z mladinsko organizacijo.

Danes seja v Črnomlju

Danes dopoldne bo v Črnomlju zasedal zbor delovnih skupnosti ter obravnaval poročila o zaključnih računih gospodarskih organizacij, poročila inšpekcije dela ter poročila o požarni varnosti. Vsekakor pa bo zanimiva tudi zadnja točka dnevnega reda: analiza strokovnih kadrov v občini.

Pomagali jim bodo

Da bi ugotovili problematiko socialno ogroženih občanov, je bila pri krajevni skupnosti Črnomelj imenovana posebna komisija. Do 15. aprila bo komisija pripravila poročilo, nakar bo svet krajevne skupnosti o njem razpravljala. Vsem pomoči potrebnim občanom na svojem področju bodo skušali pomagati v sodelovanju s socialno službo na občini in z Rdečim križem.

Kdo so kandidati?

Na podlagi predlogov občanov na izrednih konferencah SZDL so v občini Črnomelj postavili za možne kandidate za glavni odbor SZDL Slovence: prof. Anjo Jankovičevico, Franca Pavliniča, predsednika občinskega sodišča; Franca Stajdoharja, bivšega predsednika ObO SZDL, in inž. Martina Janžekoviča, agronoma iz zadruga.

Na izbiri so upoštevali navodila republiške volilne komisije in načela kadrovske politike. Isti tovariši in tovarišice so bili tudi izvoljeni za delegate na VI. republiškem kongresu SZDL, razen njih pa še Ivanka Moljk, uslužbenka Komunalne banke.

Med predlaganimi kandidati za GO SZDL bo izbirala republiška kandidacijska komisija.

Neznani talenti se pripravljajo

Občinski komite ZMS v Črnomlju pripravlja v sodelovanju z domačim garnizonom zanimivo mladinsko prireditve »Pokaži, kaj znaša«, ki bo aprila v Črnomlju. K sodelovanju so povabili mladi vse osebnosti šol v občini. Posamezni recitatorji,

pevci, instrumentalisti kakor tudi folklorne ali tamburške skupine do 10 ljudi, bodo te dni začele vaditi za avdicijo. Posebna komisija bo obiskala vse šole, kjer bo med prijavitelci izbrala najboljše za nastop v Črnomlju.

Kje so vzroki za nedelavnost?

Kako bi poživili delo na področju telesne kulture v občini Črnomelj in zakaj je dejavnost v vseh športnih panogah zadnje čase zamrla, so ugotavljali na nedavnem posvetu v Črnomlju

Na posvetu o telesni kulturi, ki ga je v Črnomlju organiziral občinski odbor SZDL, so ugotovili, da je po sredi več vzrokov, zaradi katerih je bila dejavnost na področju telesne kulture v zadnjem času slabša. Večina nekdanjih aktivnih športnih delavcev je prenehala delovati zaradi preobremenjenosti z organizacijskim in administrativnim poslovanjem, niso pa poskrbeli za kader, ki bi jih nadomestil.

Med mladino je za udeleževanje v športu precej zanimanja, saj so igrišča in drugi športni objekti vedno zasedeni, ni pa organizirane vadbe in stalne skrbi za športne objekte, zato tudi rokometno igrišče propada. Ob vsem tem pa ne smemo govoriti o pomanjkanju sredstev za te namene, ker tudi dodeljenih sredstev niso izkoristili. Vsekakor bi morali imeti boljše vodstvo, ki bi znalo delo pravilno organizirati. Poudarili so, da bi bilo nujno potrebno namestiti pri občinski zvezi za telesno kulturo vsaj nekaj ur na dan plačanega profesionalca, ki bi skrbel za te stvari ter koordiniral delo. Člove-

ka za to delovno mesto ne bi bilo težko dobiti, saj bi ga lahko opravljal kdo izmed že druge zaposlenih honorarcev.

Na posvetu so bili mnenja, da je za nadaljnji razvoj telesne kulture v občini pomembna zlasti enotna politika na tem področju. Z ustanovitvijo centralnega društva, v katerem bi bili klubi za posamezna področja športne dejavnosti, bi to lahko izvedli. Na ta način bi bila rešena tudi kadrovska problematika.

Ko so razpravljali o sredstvih, namenjenih telesni kulturi, so bili prisotni enotnega mnenja, naj bi v bodoče sredstva za te namene razdeljevali na podlagi delovnih programov in uresničenih uspehov pri delu, ne pa samo po predračunu kot doslej.

Navzdi predstavniki vseh klubov, sekcij in športnih društev, predstavniki občinske zveze za telesno kulturo in občinskega odbora SZDL so imenovali posebno komisijo, ki bo po razgovoru s člani pripravila predlog za novo organizacijo dela. Računajo tudi, da bo problematika telesne kulture

obravnavala na eni prihodnjih seji občinske skupščine.

Z novim delovnim poletom vseh športnih delavcev in s sodelovanjem športnih strokovnjakov, zaposlenih v šolah, od katerih so doslej mnogi stali ob strani, bi telesno kulturna dejavnost v Črnomlju nedvomno lahko dosegla vsaj tako raven, kakršno je nekoč že imela.

Sprejem v ZMS naj bo slovesen

Jutri bo v Črnomlju posvetovanje z vsemi mentorji mladinskih organizacij na osnovnih šolah. Razpravljali bodo o mladinskih urah in poklicnem usmerjanju. Predvsem pa je bil posvet sklican zaradi priprav na sprejem v mladinsko organizacijo, ki bo 25. maja, ker želijo, da bi sprejem organizirali na slovesen način.

Ob tej priložnosti se bodo pogovorili tudi o vlogi in delu mladinske organizacije na osnovnih šolah.

Dve nesreči zaradi nepredvidnosti

14. marca popoldne so pred novim obratom »Zore« zlagali hlodovino s kamionov. Dva

delavca pri delu nista bila dovolj previdna, zato so se trije hlodi zvalili na desno nogo Janeza Kosca, delavca iz Lokev. Hudo poškodovanega so odpeljali v novomeško bolnišnico.

Pred dnevi je Jože Tekavec, delavec iz Tuševga dola, peljal z vprežnim vozom na postajo železniške prage. Ko je v Lokvah navzdol po klanecu odviral zavoro, je po nesreči padej pod prednje kolo voza. Tudi njega so odpeljali v bolnišnico.

Mopedist zaprl pot avtomobilistu

Mopedist Bogdan Muren iz Novega mesta se je pred kratkim peljal skozi Gotno vas. Čez cesto je zavil na stransko pot, pri čemer pa ni nakazal spremembe smeri n je zaprl pot osebnemu avtomobilu, ki ga je vozil Jože Fabjan. Vozil sta trčili, škoda pa

čile. Ob železnici so svojčas Italijani do golega posekali gozdove, zdaj tam raste grmičje, pogozdenega pa ni nič. Zakaj se to ne napravi, jih je nadalje zanimalo, in zakaj gozdni posestniki ne dobijo sadik za pogozdovanje, ko morajo vendar toliko prispevati od posekanega lesa.

Kmete tarejo še neštete druge težave; ne morejo do-

Zdaj je šlo tudi v Stari Lipi!

Medtem ko so na prvi sklicani zbor volivcev v Stari Lipi prišlo samo 3 volivci, se je 6. marca, ob drugem sklicu zbralo 42 občanov. To pomeni za Stari Lipo rekordno udeležbo v vsem času, kar se občani sestajajo.

Ker so v teh krajih vsa vaška pota silno slaba, je bilo sklenjeno, da bodo prebivalci Stare Lipe sami pomagali pota popravljati. Vsako gospo-

ditni galice, plugov, umetna gnojila pa le za visoko ceno. Omenili so, da nekateri dobivajo podobno blago po črnih kanalih iz tujine. Navedli so celo primer, ki pove, da so v raznih skladiščih za ista gnojila različne cene, kar seveda ni spodbudno za kmetovalce. Mnogi bi radi obdelovanje zemlje modernizirali, ne morejo pa kupiti strojev, ker jih v domačih trgovinah ni, iz tujine pa jih tudi ne morejo nabaviti, ker so previsoke carine. Zeleli so, da bi kmetijska zadruga izboljšala odnos do zasebnih rejcev živine. Zgodilo se je, da kmet ni mogel prodati zadrugi goveda, čeprav je pogodbeno redil.

dinjstvo bo prispevalo 3 delovne dni.

Vaščani iz Dreznika bodo za popravilo poti Dreznik—Podjelešje prispevali 5 delovnih dni, v Novi Lipi pa 6 delovnih dni za popravilo poti Nova Lipa—Dreznik. Tudi občani iz Dolenjega in Gorenjega Suhorja pri Vinici so na tem zboru volivcev pristali na prispevek — 3 delovne dni za popraviljanje svojih potov.

ČRNMALJSKI DROBIR

■ V PRODAJALNI VELETEK-STIL imajo že lepo urejeno izlobo za pomlad. Precejšnja izbira blaga, posebno za ženske letne obleke, bo gotovo privabila kupce.

■ KJER NI PLOČNIKOV, bi morali pešci hoditi po levi strani ceste, toda nekateri tega ne vedo, drugi pa nočejo upoštevati. Tako hodijo ljudje ob obeh straneh cestišča ter ovirajo promet. Komisija za varnost prometa bi lahko s primernimi opozorili vplivala na prebivalstvo, da bi se občani ravnali po cestno prometnih predpisih; prav tako naj bi o tem poučili otroke v šoli.

■ KLJUB TEMU, DA JE BILO že več voznikov vprej iz Črnomlja kaznovanih z denarno kaznijo, še vedno puščajo pred gostinjami vprežene konje z vozmi, sami pa pljančujejo. Spotoma, ko vozijo za rama podjetja, se ustavljajo v gostinjah in če jih miličniki pozovejo k plačilu kazni, so nekateri

še nesramni. Koliko časa bo to še trajalo?

■ V HISI NA KOLODVORSKI cesti 49 postuje trgovina. Sodeč po pralnih praških v izloži, je prehrabena, vendar nad vhodnimi vrati že nekaj časa ni nobenega napisu. H kateremu podjetju spada?

■ NA TRGU SO BILA v četrtletju jajca po 40 in tudi po 35 din, le kmalu so pošla. Razen tega so prodajali še solato po 400 din kg, fižol po 300 do 400 din kg, čebulo po 180 din kg. Najbolj je bil trg založen z vsakovrstnimi semenji.

■ OB URADNIH DNEH je na občinskem sodišču vedno več strank. Čakajočih so nestrpni, zato se včasih sprože na hodniku. Sodniki so z delom močno obremenjeni. V Črnomlju vedno bolj pogrešajo odvetniško službo, toda to vedo vsi, a kljub temu — nobenih sprememb.

Komaj so našli predsednika

Občinski odbor črnomaljskega sindikata delavcev družbenih dejavnosti se je 14. marca sestel, da bi izvolil novega predsednika in tajnika tere se dogovoril o programu dela za letošnje leto.

Pri prvi točki dnevnega reda pa so imeli precej težav. Odbor je želel, naj bi sosednji predsednik še nadalje opravljal funkcijo in ker je ta odklonil zaupanje zaradi preobremenjenosti pri delu in študija, so komaj dobili drugega. Ugotovili so, da so tudi drugi člani odbora precej zaposleni, naposled pa je predsedniško funkcijo le sprejel Kamil Weiss. Za tajnika je bil izvoljen ekonomist Vlado Seničar.

O programu za leto so se tokrat le bolj načelno pogovorili, medtem ko bodo podroben delovni načrt obravnavali na seji, ki bo 25. marca.

Ob tej priložnosti so ugotovili, da je delo sindikata v odročnih šolah oteženo, zato so menili, naj bi spet ustanovili področne sindikalne podružnice prosvetnih delavcev.

NOVICE
črnomaljske komune

Socialistična zveza o težavah mladih

Izbrani so kandidati za Glavni odbor SZDL — Delo nekaterih društev in organizacij zamira

Na nedavni seji volilne in kadrovske komisije občinskega odbora SZDL v Kočevju so člani pretresali kandidate za člane glavnega odbora SZDL Slovenije. O kandidatih so razpravljale tudi družbeno politične organizacije. Izbrali so jih tako, da so zastopana vsa področja družbene dejavnosti. Predlagani kandidati so: *Stane Lavrič*, predsednik ObO SZDL; *Drago Benčina*, predsednik občinske skupščine; *Ivan Goršič*, vodja kmetijskega sektorja KGP Kočevje; *Tilka Kovačević*, upraviteljica osnovne šole »Mirka Bračiča« Kočevje; in *Andrej Pogacar*, prodajni referent pri ITAS Kočevje.

Na sestanku so razpravljali tudi o kadrovanju mladih. Razprava je zajela hkrati tudi druge probleme mladih kot zaposlovanje, mlade sezonske delavce, mladino v samoupravnih organih delovnih organizacij in drugo. Sklenjeno je bilo, naj bi o problemih mladih razpravljali tudi na skupni plenarni seji SZDL in Zveze mladine, na katero naj bi vabili tudi predstavnike nekaterih podjetij. Ta seja, za katero bosta pricpravili material obe organizaciji in tudi kadrovske komisiji obeh organizacij, bo predvidoma v zadnjih dneh marca.

Tudi komisija za organizacijo in društva pri občini

skem odboru SZDL je imela pred kratkim sejo. Sklenili so, da je potrebno proučiti, zakaj delo nekaterih društev stagnira ali celo nazaduje. Menili so, da je potrebno razne oblike dela razviti že v osnovnih šolah. Kulturno prosvetni delavci bi morali ustanavljati še več raznih krožkov in jim pomagati pri delu. Eden izmed vzrokov, da se starejša mladina ne vključuje v zadostnem številu v razna društva in organizacije, je nedvomno ta, ker že v šoli mladi premalo delajo v raznih krožkih in organizacijah.

V Kočevju je pred leti delala Ljudska tehnika, vendar je njeno delo že zdavnaj popolnoma zamrlo. Dramska sekcija »Svobodec« je bila posebno delavna po vojni, zdaj pa je njeno delo skoro popolnoma zaspalo. Tudi pevski zbor ima vedno manj članov. Na športnem področju podpirajo razni republiški

organi le vrhunski šport, manj pa množičnega, hkrati pa imajo ti organi premalo stikov s športnimi vodstvi v občinah. Zelo malo je čutili tudi vpliv vodilnih ljudi in organov v delu raznih društev in organizacij.

Na seji so ugotovili, da kočevska občinska skupščina v primerjavi z drugimi namerja znatna finančna sredstva za delo društev in organizacij. Denar torej ni osnovni vzrok za njihovo nedelavnost, pač pa je za delo v društvi in organizacijah premalo volje, smisla in zanimanja.

Naštete komisije pa so poudarile, da je potrebno proučiti, zakaj mladina premalo družbeno dela. Najti je potrebno tudi način, kako bi mladino pritegnili v razna društva in organizacije, saj bi potem odpadli razni problemi, ki se med mladino pojavljajo kot mladinsko prestopništvo in drugi.

OBISK V RADIOELEKTRO SERVISU

Lani 4100 gospodinjskih strojev v popravilo

Tehnika iz leta v leto bolj napreduje, zato so tudi gospodinjstva vedno bolj tehnično opremljena. Lani so imeli trije zaposleni pri Elektro servisu delavci v Kočevju v popravilu preko 4100-krat razne gospodinjske stroje, to je za polovico več popravil kot predlanskim. Različne vrste istih aparatov tudi povzročajo težave servisom. Cene rezervnih delov se prehitro spreminjajo!

V kočevskem Radioelektro servisu, ki je obrat podjetja Elektro, so zaposleni trije delavci, razen tega pa šolajo še dva vajenca. Potrebe po popravilu električnih gospodinjskih in drugih aparatov so v Kočevju vedno večje. Lani je servis popravil polovico več gospodarskih strojev kot predlanskim, letos pa predvidevajo, da jih bodo popravili še 20% več kot lani. Tehnika hitro napreduje, gospodinjstva se vedno bolj modernizirajo in potrebe po elektrotehničnih uslugah vedno bolj naraščajo. Prav zaradi tega Elektro tudi šola dva vajenca, razen tega pa bo letos zaposlil še priučenega delavca, ki bo prevajal elektromotorje. Ljudje so dosežki morali pošiljati pregorele elektromotorje v Ljubljano, kar je bilo zamudno in drago.

Radioelektro servis opravlja servisno službo za gospodinjske stroje ter radijske in televizijske prejemalec, ki jih izdelujejo podjetja »Kontakt«, EM, Iskra, RIZ, Elekt-

roindustrija, Gorenje, Tiki, Himu, ELRA in »Georgij Naumova«. Servis ima večje težave, kot bi bilo treba, ker imamo v Jugoslaviji več podjetij, ki delajo iste aparate oziroma stroje (televizorje, radijske sprejemnike, hladilnike, sesalce za prah, električne kuhinjske in štedilnike, gramofone itd.). Zaradi tega mora imeti servis več obratnih sredstev (zalog materiala), ker ima isti stroj, ki pa je iz druge tovarne, običajno tudi drugačne dele. Seveda pa so še večje težave, ker kupujemo vse vrste strojev, tudi iz različnih držav. Najtežje je pa s popravili starejših strojev, ki so jih tovarne prenehale izdelovati in zanje tudi ni več dobiti rezervnih delov.

Za lačne v Indiji

Te dni se je začela v kočevski občini akcija za zbiranje pomoči lačnim v Indiji. Organiziral jo je občinski odbor RK. Pomoč bodo zbirali v delovnih organizacijah, na podeželju pa osnovne šole in krajevne organizacije Rdečega križa. Akcija bo trajala do 15. aprila, zbirali pa bodo samo denarne prispevke. Nekateri delovni kolektivi so začeli zbirati pomoč na lastno pobudo še pred začetkom akcije. Tako je na primer delovni kolektiv kočevskega obrata podjetja Elektro Ljubljana že pred začetkom akcije poslal občinskemu odboru Rdečega križa preko 30.000 starih din.

Krompirja ni — krompir je!

Na območju Strug (in morda še kje) jeseni kmetje niso imeli krompirja naprodaj, vsaj po zmernih cenah ne. Komaj pa smo uvozili zadostne količine krompirja, že ponujajo na območju Strug (in morda še kje) naprodaj krompirja. Zal uvožene količine krompirja zadostujejo, zato se lahko zgodi, da bo v Strugah (in morda še kje) krompir zgnil...

8. april blizu — pravilnikov pa ni

Le 4 statute (in nobenega pravilnika) je doslej predložilo v obravnavo 41 delovnih organizacij

V občini Kočevje je 41 delovnih organizacij, ki so po predpisih dolžne do 8. aprila letos ukladiti statute z zakonodajo in izdelati pravilnike o delovnih razmerjih in o higienskem tehničnem varstvu pri delu. Med temi je 25 delovnih organizacij s področja gospodarstva in 16 s

področja družbenih služb.

Ze do konca lanskega leta bi morala biti uskladeni z določili novega zakona o podjetjih organizacija in poslovanje delovnih organizacij. Komisiji pri občinski skupščini, ki je odgovorna za obravnavo samoupravnih aktov delovnih organizacij, pa so doslej predložile v obravnavo dopolnjene statute le 4 delovne organizacije (ITAS, SGP, Zidar, Trgopromet in Rudnik rjavega premoga), medtem ko ni ostalih pravilnikov predložila še nobena. Zaradi takega stanja se komisija boji, da ne bodo do roka sprejeti vsi potrebni samoupravni akti. O tem bo komisija poročala tudi na seji občinske skupščine, ki bo zadnje dni marca.

Občinska komisija je pred kratkim sklicala razgovor s

predstavniki komisij o delovnih organizacijah, ki so zadolžene za izdelavo samoupravnih aktov. Na njem so predstavniki delovnih organizacij poročali, do kje so prišli z izdelavo pravilnikov in s kakšnimi težavami se pri tem srečujejo. Kritizirali so tudi zakasnelo zakonodajo, kar so podkrepili tudi s tem, da na primer še zdaj ni izšel republiški zakon o varstvu pri delu, čeprav je temeljni zakon v veljavi že leto dni.

Predstavniki delovnih organizacij so tudi poročali, da bodo samoupravni akti sprejeti v aprilu, ker so v večini delovnih organizacij že v razpravi. Vprašanje pa je, če je trditvam verjeti, saj je 8. april blizu, občinska komisija pa je dobila v obravnavo šele 4 statute!

DROBNE IZ KOČEVJA

KOČEVSKI FILATELISTI so sodelovali na razstavi športnih znamenj v počastitev Hokeja 66. Za razstavo so pripravili zbirko z naslovom »Narava — šport — razvedrilno«, v kateri so prikazali koristi gibanja v naravi in športa.

ZADNJE DNI so se začele zopet manjše kraje. Neznanci so celo vlomili v garderobo nogometnega kluba v Kočevju, toda tako naivno, da je povsem verjetno, da so to storili pobalini, ki s tem kvartirjo ugled dobri mladini.

PO MESTU SO RAZVRSTILI veliko ličnih košev za papir in druge odpadke. Koši so pločevinasti in rdeče pobarvani ter stojijo na temno zelenih kolčičih. Meščani želimo, da bi jih nočni razgrajni pustili pri miru!

IZ JUZHNIH KRAJEV so se že vrnilo večje jate škorcev. Posebno živo je v jutranjih urah v Gaju, kjer je po drevju precej valilnic. Vrnilo so se tudi divje raco, ki vsako leto gnezdi ob Rintji v bližju.

Novi viseči most

Novembra lani je Kolpa viseči most pri Slavskem lazju odnesla. Prebivalci obeh strani Kolpe ga zelo pogrešajo, zato so sklenili, da bodo postavili novega. Zdaj že zbirajo na obeh straneh pristojevoljne prispevke, ko bo Kolpa nižja, pa ga bodo začeli graditi.

BREZ IZPITA V SMRT

Jože Pšenica, star 22 let, iz Kočevja (Roška cesta 7) je 19. marca do 22. ure delal v kemični tovarni, potem pa je odšel v hotel Pugled, kjer je bil ples. Tu je bil do približno 2. ure. Nato je šel po očetov avto (še prej je vzel ključ od garaže in avtomobila ter prometno voziško dovoljenje) in se odpeljal proti Ribnici. Na blagovnem levem zavoju pri hiši v Stari cerkvi številka 2 je zavozil najprej skrajno levo, nato pa na desno izven ceste, podri smernik, zaradi česar se je začel avto prevrtati po desni polovici cestišča 27 metrov daleč. Pšenica, ki ni imel šoferskega izpita, je padel iz avta in obležal mrtev približno 8 metrov od vozila. Materialne škode je okoli 10.000 novih din.

Franci je kljub svoji mladosti eden najstarejših članov kolektiva Radioelektro servisa. Popravil je že marsikateri televizor, radijski sprejemnik ali gospodinjski stroj, vsem uradnim in neuradnim naročnikom pa tudi ni mogel vedno ustreči (Foto: Primo)

Letos spominska plošča

Krajevna organizacija Zveze borcev Stari in Novi kot namerava letos postaviti spominsko ploščo padlim borcem. Nekaj sredstev so že zbrali, upajo pa, da jim bo uspelo dobiti tudi še približno 30.000 starih din, ki jim še manjkajo.

Ljudje so uganili, da je prinesla nevesta otoškemu po vsej priliki precej dote, saj so propadajoči grad, ki ga Villavicenzio ni imel s čim popravljati, po grofičevi poroki nepričakovano ves prenovili.

Nova graščakinja sama ni imela nobenega posluha za gospodarstvo. Skrbela je samo za lepoticenje in družbo oboževalcev, ki so jo obdajali. Čeprav je tičal graščak nenehoma v dolgovi, ni bila gospa Lili nikoli brez denarja. Možu je rodila dva sinova.

Otoškega graščaka Margheri-Villavicenzio so izbrali Nemci, kakor bomo pozneje slišali, za prav posebno nalogo v svojih osvajalnih načrtih.

Ulmov grad Klevčev ob izviru topliškega vrelca v gozdni stranski dolini Radulje nad Smarjeto so zgradili nemški škofi iz bavarskega Freisinga. V lasti so ga imeli skozi šest stoletij, vedno na preži in v nenehnih bojih, da jim ga ne izvijajo iz rok drugi lakomni fevdalci. Izgubljali so ga in zopet osvajali. Konec srednjega veka ga je menda osem let s silo držal s svojo vojsko ogrski kralj Matija Korvin, ki ga je podpihoval razbojniški vitez iz Lukenjskega in Predjamskega gra-

du. Ogrski vitez iz Predjame prav radi poslušali, saj niso nikoli mogli pozabiti, da so v teh krajih gospodarili že pred Freisingimi in se jim morali umakniti šele po dolgotrajnih hudih vojnah z močnimi koroškimi Spanheimi, Višnjorci in nemškimi viteškimi redom, ki ni popustil niti tedaj, ko ga je papež preklel in izbočil.

Ogrski »kralj Matjaž« nabrž ni ves čas v dolini Krke nič pobiral desetine niti drugače stiskal kmetov. Saj so ga naši tlačanski dedje ohranili v tako dobrem spominu, da so si ga pozneje v stiskah želeli nazaj in spletli bajko o tem, kako se bo nekoč iz stoletnega spanja v gori prebudil in s svojo vojsko kot odrešitelj vrnil.

Iz Klevčeva so freisingški ministri in uradniki upravljali obsežna škofijska posestva na Dolenjskem, dokler ni grad za vselej prešel v tuje roke. Protj koncu sedemnajstega stoletja so ga kupili stiški menihi, ki so na njem gospodarili četrto stoletja. Za njimi so prišli na Klevčev kóstanjeviški cistercijani, dokler jih ni cesar Jožef II. razpustil in njihova posestva leta 1786 pridružil Verskemu zakladu. V obeh domačinov je cesar postal junak. O njem še vedno pripovedujejo,

kako so ga kot preoblečenega potnika v Kóstanjevici in jezuit-skih Pletterjah menihi slabo sprejeli, dokler ni razpel svojega plašča, se jim pokazal in jih srdit razgnal. Na Gregorki je cesar vprašal za pot v Pletterje starega gluhega Jerino iz Smarja, ki je delal v vinogradu.

Liberalna država ni marala sama gospodariti. Zato je Klevčev leta 1807 prodala otoškim baronom Schweigerjem pl. Lerchenfeldom. Tudi otoški so se ga skušali iznebiti. Ko ni šlo drugače, so ga leta 1824 dali na tombolo po goldinarju srečko. Zadel ga je siromашen francoski krojač Louis Jombart iz zgodovinsko znanega Sedana. Srečnež se je z družino preselil na Klevčev in prav pametno gospodaril. Tombola pa ga je tako navdušila, da je pozneje z njo spodbujal svoje tlačane k poslušnosti in pridnosti.

Krojačev sin Jožef, ki je imel dve sestiri, je študiral in z Johanom Koslerjem, sinom obogatelega kočevskega krošnjarja, postal deželni poslanec. Rodili sta se mu dve hčeri in sin, ki je nekoč padel s konja in se ubil. Ponesrečenčeva sestra Gabrijela je okoli 1892 vzela Antona Ulma z velikega posestva Zavrca pri Ptujju. Zenin je svoje posestvo na Stajerskem prodal za

V Metliki proračun soglasno sprejet

Na seji občinske skupščine v Metliki so 19. marca sprejeli občinski proračun in družbeni plan za letošnje leto — Kljub temu, da manjka za kritje nekaterih nujno potrebnih izdatkov okoli 54 milijonov, je proračun sprejet

Po predlogu proračuna, ki so ga že pred sejo obravnavali vsi sveti, naj bi letos zbrali v občinskem proračunu 379 milijonov dinarjev dohodkov, potrebovali pa bi jih 433. Izdatke so morali planirati v skladu z možnostmi, zato bo letos za prenekatero dejavnost sredstev manj kot so računali. Družbeni sklad za šolstvo dobi okoli 30 odstotkov vseh proračunskih dohodkov, vseeno pa bo šolam manjkalo okoli 10 milijonov dinarjev.

Socialno skrbstvo bo letos razpolagalo z nekaj več kot 30 milijoni dinarjev, kar je 19,5 odst. več kot lani. Zvišane so še nekatere druge postavke v proračunu, vendar v celoti ne gre za višja

sredstva kot lani, raje obratno. Največji porast izkazuje letošnji negospodarske investicije, ki se povečujejo kar za 66,2 odstotka. Tolikšno povečanje gre na račun udeležbe sredstev pri gradnji osnovne šole ter odplačila anuitet za nova posojila, potrebna za gradnjo stanovanj in vodovoda.

Tudi dejavnostim v družbenopolitičnih organizacijah je namenjenih v letošnjem proračunu 15,1 odstotka več sredstev kot v letu 1965. Posamezne organizacije in društva bodo navzlic temu prejela le malenkostne zneske za svoje delovanje, bolj za spodbudo kot za delovanje samo. Vse telesni kulturi v občini je namenjenih 500.000

din, Zveza borcev dobi 1 milijon 900.000 din, Ljudska tehnika 50.000 din itd.

Odborniki so težak položaj občinske skupščine lepo razumeli ter so proračun sprejeli brez posebnih pripomb. Tudi spreminjalnih predlogov niso omenjali.

Zadruga pod novim vodstvom

Ob nedavnem odhodu dolgoletnega direktorja Kmetijske zadruge Metlika Franca Jakljeviča v pokoj, je bil za vršilca dolžnosti novega direktorja imenovan inž. Janez Gačnik, ki je kot agronom že dalj časa v tej delovni organizaciji in razmere najbolj pozna.

Igrišče ali smetišče?

Za stavbo podjetja KOMETA je v Metliki edino telovadišče za šolsko mladino in športno udeleževanje. Že ko je tovarna prizidala potrebne prostore, je bilo igrišče prizadeto, še bolj pa se športniki pritožujejo zaradi tega, ker je na igrišču vedno polno smeti in odpadkov, katere noče nihče pospravljati.

Pravijo, da nekateri iz KOMETA med malico mečejo konzervne škatle kar čez okno, prav tako vrečke, papir in druge odpadke. Nič čudnega, če je na igrišču polno smeti! Čudno pa je, da se ne morejo dogovoriti, kdo bo na igrišču skrbel za red in kdo bo smeti pospravljati!

Namesto štipendij posojila

Doslej so metliške delovne organizacije nudile visokim šolcem in dijakom srednjih šol štipendije, po mnenju sveta za šolstvo pa bi bilo

pametneje uvesti smotrnejši način šolanja kadrov. Predlagali so, naj bi podjetja in zavodi v bodoče štipendijam dajala raje posojila, katera bi po končanem študiju odplačevali. Nudili naj bi celo možnost odpisa posojila tistim strokonjakom, ki bi se ob zaposlitvi z delom posebnost izkazali.

V soboto občinska konferenca ZZZ

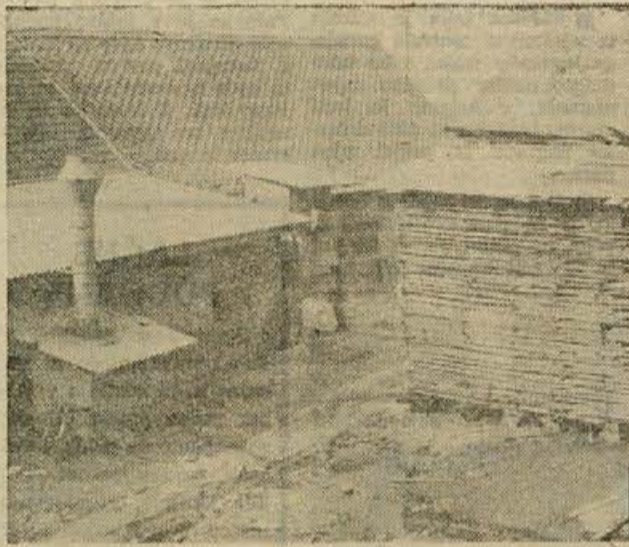
V soboto, 26. marca, bo ob 9. uri dopoldne v metliški kino dvorani letna skupščina Združenja zveze borcev. Ob tej priložnosti bodo obravnavali vso borčevsko problematiko, o kateri je bilo precej govora že na sestankih po krajevnih organizacijah, hkrati pa bo združitevna skupščina organizacij ZZZ, ZVVI in ZROP.

Predlog sveta za šolstvo so obravnavali na zadnji seji občinske skupščine ter ga sprejeli kot priporočilo delovnim organizacijam v občini. Da pa ne bi prišlo do zmešnjav pri štipendiranju so bili v skupščini mnenja, naj bi sklepali pogodbe o posojilih le z novimi štipendisti, medtem ko naj bi dosedanje izšolani po že ustaljeni navadi.

BETI predlagana za odlikovanje

Na sobotni seji obeh zborov občinske skupščine Metlika so sprejeli sklep, da bodo predlagali kolektiv tovarne BETI, ki praznuje letos 10-letnico obstoja, za zvezno odlikovanje. Se posebej naj bi posamezna odlikovanja dobili nekateri najzaslužnejši člani tega kolektiva.

Predlog za odlikovanje so utemeljili z več točkami in dokazili o uspehih kolektiva, ki je pripomogel k izredno naglemu razvoju tovarne ter napredku gospodarstva v vsej občini. Poudarili so, da je BETI danes pomemben kolektiv ne samo za Metliko in Belo krajino, temveč tudi za širšo družbeno skupnost.

Z boljšo notranjo organizacijo dela in s pomočjo nekaterih novih strojev bo letos kolektiv LEPISA dosegel večjo proizvodnjo kot lani, vendar s 25 zaposlenimi manj.

V LEPISU je najbrž najhujše mimo

Čeravno se je gospodarjenje kolektiva lesno predelovalne industrije na Suhorju v zadnjih letih močno izboljšalo, je šel še vedno skoro ves lanski zaslužek za odplačilo obveznosti iz posojil.

Ob zaključku lanskoletnega poslovanja so v Lepisu ugotovili, da je kljub preseženim izvoznim obveznostim ostalo le toliko sredstev, da so lahko poravnali 10 milijonske anuitete za posojila ter odvedli v sklade obvezna sredstva. Amortizacijskih sredstev ni bilo treba načeti.

— Koliko časa bo podjetje še obremenjeno s tolikimi davki, — smo vprašali direktorja Zvoneta Jermana — in kakšne načrte imate v letošnjem letu?

— Letošnje poslovno leto ne bo bistveno drugačno od lanskega. Obveznosti do anuitet pa se zmanjšujejo in v letu 1967 nam bo ostalo že precej več sredstev.

Izvoz smo planirali približno tako kot lani, v višini 130 milijonov dinarjev ali 120.000 dolarjev, celotni plan podjetja pa znaša 270 milijonov dinarjev. Pomembno je, da bomo enako, če ne večjo proizvodnjo, dosegli s 25 manj zaposlenimi. Na tujem tržišču smo obdržali dosedanje stranke: Anglijo, kamor pošiljamo enonadstropne otroške postelje in ročaje, Holandska je kupec za zložljive stolčke, v Švici pa grede v promet naše police za knjige. Manjše pošiljke bomo odpremili tudi v USA, Nemčijo in še nekatere druge države, vendar z njimi nimamo stalnih pogodb.

— Vaš kolektiv je bil vsa leta znan po zelo nizkih oseb-

nih dohodkih; kolikšen je bil povprečen zaslužek v zadnjih mesecih?

— Letos januarja, ko je bil izveden zadnji popravek osebnih dohodkov, je bil v kolektivu povprečen zaslužek 47 tisoč dinarjev. V primerjavi z zaslužkom lani ob istem času pomeni to povečanje za 13.000 din, medtem ko v letu 1964 nismo prišli preko povprečnega zaslužka 23.000 dinarjev.

Če upoštevamo, da je pri nas večina nekvificiranih delavcev in da imajo doma še kmetije, zaslužek niti ni tako slab. Mislim, da je kolektiv zadovoljen.

— Omenili ste veliko število nekvificiranih v kolektivu; ali ne bi kazalo organizirati izobraževanja na delovnem mestu?

— Novembra lani je bil končan izobraževalni tečaj za polkvificirano. Od 25 slušateljev jih je 18 opravilo izpit z uspehom. Prav gotovo bi morali s takim načinom izobraževanja nadaljevati, toda zaenkrat je med delavkami in delavci zanj kaj malo razumevanja. Čas bo opravil svoje.

M. B.

IZBIRAM SI POKLIC

Poklicne šole — šole s praktičnim poukom

Poglejmo, katere poklicne šole so na našem področju in koliko učencev bodo sprejele v šolskem letu 1966/67:

■ Poklicna kovinska in avtomehaniška šola v Novem mestu bo v šolskem letu 1966/67 sprejela 25 učencev za poklice avtomehaničar in 100 učencev za poklice v kovinski stroji (ključavnice, kovače, strugarje, kleparje, orodjarje itd.). Učenci se vpisujejo v šolo kot v druge šole. Med mladino je vsako leto največ zanimanja za poklice avtomehaničar, tako da je kadra že precej. Letos želi v ta poklice samo iz novomeške in trebanjske občine okrog 60 mladincev. V tej šoli pa se šolajo avtomehaničarji tudi iz drugih občin, tako da bo le nekaj teh želja uresničenih. Potrebno bo razmišljati tudi o poklicih, ki do sedaj niso bili tako zanimivi (klepar, tesar, zidar itd.). Letos bodo na šoli verjetno uvedli sprejemne izpite iz slovenščine in matematike in potrebno bo opraviti psihološki pregled.

■ Šolski center za gostinstvo v Novem mestu ima prostor v naslednjem šolskem letu za 70 učenek in učencev (35 za poklic kuhar in 35 za poklic natakar). Šola je sodobno urejena, ima pa tudi svojo restavracijo Breg, kjer se učenci izpopolnjujejo pri praktičnem pouku. Na našem področju ima turizem še precej možnosti za razvoj in bomo teh kadrov potrebovali iz leta v leto več.

■ Pri črnomaljski tovarni BELT je vajenska šola kovinske in metalurške stro-

ke. V šolskem letu 1966/67 bodo sprejeli 25 novih učencev, ki pa morajo predhodno skleniti učno pogodbo z delovno organizacijo BELT.

■ Poklicna kovinska šola v Krškem bo v šolskem letu 1966/67 sprejela 60 učencev v prvi letnik za vse kovinske poklice.

■ Sadjarska šola v Krškem ima prostor za 25 učencev in učenk. Ta šola je primerna tudi za tiste, ki nameravajo ostati doma na kmetiji.

Vse poklicne šole bodo šolale tudi učence z učnimi pogodbami. Tem se ni potrebno vpisati v šolo, ker jih šola sama kliče k pouku na podlagi učnih pogodb, ki jih prejme od posameznih občinskih skupščin. Na šolah pa pravijo, da je dobro, da vsak, ki sklene učno pogodbo, javi to tudi ustreznim šolam, ker se lahko zgodi, da šola pogodbe ne prejme in nekateri niso klicani k pouku.

Pogoji za sprejem v vse šole so: osem razredov osnovne šole, zdravniški pregled, starost 15—18 let in veselje do poklica.

Učenci, ki so oddaljeni od šol v Novem mestu in Krškem, lahko stanujejo v dijaških domovih. Mesečni stroški so zaenkrat v novomeškem dijaškem domu 200 dinarjev, v krškem dijaškem domu pa 180 Ndin. V Črnomlju za učence vajenske šole ni prostora v dijaškem domu.

V nadaljevanju si bomo ogledali še možnosti za sklenitev učnih pogodb na našem področju.

A. KOČE

trideset tisočakov bratu Maksimiljanu in z izkupičkom plačal doto Gabrijelini sestri.

Umu je novomeški kirurg De Franceschi nekoč izrezal iz možganov nevarno bulo. Mehko teme, ki mu je z utripanjem srca grozljivo valovilo, si je pokrival s srebrno ploščo. Znamenita sta postala oba, zdravnik in graščak s srebrnim pokrivalom.

Ko so Jombarti izgubili tlačane, je postal njihovo veliko upanje, pa tudi usoda, zlahtni konj. Ta plemenita žival ima v dolini Krke svojo posebno zanimivo povest, ki so jo izsilili hkrati priroda, zgodovinski razvoj in evropsko gospodarstvo.

V osemnajstem stoletju je Krka vedno huje upadala, hiralna in zglobljala stare moči, s katerimi je nekoč prenašala težke tovore od Novega mesta in s Posavja. Pred koncem stoletja je za zamenjala velika »komercialna cesta«, imenovala tudi »cesarska«, ki so jo po stari tovarni stezi zgradili iz Novega mesta na Zagreb in Sisek. V francoskih časih so jo podaljšali do maloazijskega Carigrada in na drugo stran do Pariza, ko so Angleži zaprli Napoleonu morskota pota. Vasi, ki so ob tej veliki evropski trgovski cesti prej poznale samo vole za domačo rabo, so postale konjderske in odslej bogatele z vozarstvom s težkimi, širokoplatišnimi »parizarji«. Z njimi so v dolgih kolonah vozarili iz Siska na Trst slavonsko in vojvodinsko žito, nazaj pa industrijsko in kolonialno trgovsko robo. Pleterski gozdar Čeh Josip Ressel, ki je pozneje iznašel

ladijski vijak, je uril na novi »cesarski cesti« železno dirkalno konja.

Novi šentjernejski konj je zbudil pozornost in zanimanje avstrijske vojske. Da bi ga požlahtila, je država delila kmetom polkrvne kobile, ki so vojski doslužile, za plemne pa so bile še vedno dobre. Na Koščevem v Šentjerneju je sezidala žrebčarno, kamor je pošiljala madžarske Noniuse, angloarabske Gidrane, polkrvne arabske Šagije, Amurate, Dahomane, polkrvne angleške Nordstare, Predcivite, ki ugačajo kmetu in vojski, ter, seveda, plemenite Lipicance, ki jih je sedem linij in so jih dobili s križanjem napolitanskih in naših žilavih kobil z andaluzijskimi žrebci. Na velikih »cesarskih« sejnih, ki so bili za konje dvakrat na leto v Šentjerneju, je vojska odkupovala mlado prirejo. Črede teh arabskih žrebet, kot so jim rekli, je vojska oddajala v rejo. Jemali so jih lastniki malovrednih močvirnatih travnikov s kislo krmo. V ograjenem starem šentjernejskem dirkališču se jih je paslo po petdeset. Veliki hlevi so zgoreli šele v zadnji vojni. Kleveški Jombarti so redili po svojih mokrih ograjenih lokah tudi do sto vojaških žrebet. Pozneje so v velikih, zatemnjenih grajskih hlevih Ulmi pitali rajši govedo in s ceninim, skoro zastojnim kmečkim proletariatom pridelovali zlahtna vina. Kleveški rolandec je z razstav odnašal zlata odlikovanja.

Klevež je bil včasih veleposestvo s tristo hektari zemlje, od tega polovico obdelovalne. Agrarna reforma mu je leta 1931 vzela okoli 80 hektarov obdelovalnega grunta.

Toda čeprav je postajal nedavno osvojeni tlačan vse cenejši in cenejši dninar, so umirajoči gradovniki iskali še vsak svojo posebno pot iz rastoče gospodarske stiske. Klevež si je ohranil čuden ostanek nekdanjega tlačanstva: v Zburah, Zagorici in Dolu je imel enajst ali dvanajst starih koč, v katere je naselil 16 stalnih dninarjev, ki so si morali z delom odslužiti tudi streho.

Stari Anton Ulm s srebrnim pokrivalom je zadnja leta pred drugo svetovno vojno zapisal grad in posestvo sinovoma Antonu in Francu. Brata sta izplačala sestri Mici in Elo. Mici je vzela nekega plemenitega Hählinga, Ela pa se je omožila z nadutim avstrijskim majorjem hrvaškega rodu, ki se je podplaval Ulysses Simunich. V pokoju je živel v Fichtenuovi hiši na Glavnem trgu v Novem mestu. Starejši meščani se ga spominjajo po zvečanem, strunnem koraku in njegovem domišljavem ponosu na obrazu, ves razoran od širokih brazgotin, ki jih je bil dobil v oficirskih dvobojih. Kot mlad kapetan je bil vnet prijatelj Francozov, po pruski zmagi pa je »motal kot omikana rita« (Trdina, notes 5/1.).

Anton Ulm, mlajši, rojen 1. 1896, velik, težak sto deset kilogramov, močan in čeden s pričesko »na krtačo«, je bil vedno resen, vendar vljuden in uslužen. Vojsko je odslužil kot topniški kapetan prve klase. Pet let mlajši inženir Franc je bil prav nasprotje, po naravi vesel in šaljiv. Poročil se je z Edith Kleinoschegg.

POPRAVEK

Popravljamo neljubi tiskarski napaki v podlistku GRADOVI UMIRAJO: 10. marca je bilo na tej strani v prvem odstavku drugega stolpca podlistka tiskano »Stari grad in njegovo gospodično je poddedoval...«, moralo pa bi biti pravilno »in njegovo gosposčino...«. — 17. marca je bila v zadnjem odstavku

3. stolpca (na tej strani) tiskana napačna letnica in se odstavek začne pravilno takole:

Grofica Rodriga je umrla leta 1926 v Grazu...

Bralce prosimo, da te in druge tiskarske napake, ki jih avtor in uredništvo lista nista kriva, oprostijo in po pravilo, če si podlistek izrezujejo.

UREDNIŠTVO

Junaštvo neznancev

ZE ŠEST DESETELETIJ KROZIJO PO AMERIKI 'LOVCI NA JUNAKE'

Svočas je ameriški milijarder Andrew Carnegie vložil del svojega premoženja v poseben sklad oziroma dobrodelno ustanovo »Carnegiejeva medalja«, ki je nekaj let zapovrstjo redno nagrajuje neznane ljudi za njihova junaštva v ZDA in v Kanadi. Nagradenci so možje, žene, otroci. Odkrivajo jih profesionalni »lovci na junake«.

Stirje nameščenci »Carnegiejeve medalje« potujejo vse leto vzdolž in poprek po ameriškem kontinentu z nalogo, da najdejo navadne ljudi, ki so storili kakršnokoli junaško dejanje.

Posebna komisija opravi potem končni izbor in določi, komu naj za dokazano junaštvo podelijo medaljo in z njo povezano denarno nagrado.

V preteklih 62 letih so podelili 4993 Carnegiejevih medalj v zlatu, srebru in bronu, poleg tega pa so nagradencem izplačali več kot 10 milijonov dolarjev (125 milijonov novih dinarjev).

V tem času so podelili le 21 zlatih medalj (vsaka je vredna okrog 900 dolarjev ali

reševanjem se je moral trikrat potopiti prav do dna.

35-leten kurjač na lokomotivi je iz drečnega vlaka opazil 5-letnega otroka, stoječega ob tračnicah. Otroka je ridovedno in zaneseno opazoval prihajajoči vlak, ni pa slutil, da stoji preblizu tirov in da ga lahke lokomotivne podre. Kurjaču je uspelo, da se je naglil z zunanjih stopnic lokomotive in odrinil otroka, še preden so vanj zadeli odbijali.

Na obali jezera je 11-leten deček zasilil kilce na pomoč človeka, ki se je utapil. Takoj je skočil v jezero in zaplaval proti ponorencu. Toda bil je prešibak, da bi rešil že odraslega človeka, ki ga je že prevzela panika. Zato se je v jezero pogrnala tudi otrokova 28-letna mati in z zadnjimi močmi potegnila iz vode ponorencega in svojega sina. Z medaljo in denarjem so nagradili oba — mater in sina.

15-leten učencec je skočil z višine osmih metrov v naraslo reko, da bi rešil prijatelja, ki se je utapil. Oba sta se komaj rešila iz smrtonosnega objekta valov.

64-letna žena je klicala iz telefonske centrale gorečega hotela v vsako sobo tako dolgo, dokler je niso zajeli plameni, v katerih je tudi umrla. Medaljo in 1000 dolarjev nagrade je prejel njen mož.

V drugem predelu Kanade je 15-leten deček rešil iz vode tri prijatelje, ki se jim je prevrnil motorji čoln. Med

Betonski temelji bodočega krškega mostu so že zrastle iz tal na levem in desnem bregu Save. Vrvež na obeh gradbiščih, kakršnih je bil v začetku gradnje, je pričal, da se je SGP PIONIR resno odločilo zgraditi most še letos. Zadnje čase pa je na gradbiščih vse manj in manj delavcev. Slišati je, da primanjkuje denarja. Delovne organizacije v krški občini so obljubile pomagati, denarja pa le ne dajo. Z obljubami seveda most, ki je zelo potreben, ne bo zgrajen! Na sliki: temelji mostu na desnem bregu Save (Foto: Miloš Jakopec)

24 LET ŽE NI ZATISNIL OČI

Hercegovski kmet se noče zdraviti

Primer Franja Mikulića, kmetovalca iz Blagaja pri Mostarju, bi moral nedvomno v letopis medicine. 31-letni Mikulić je 24 let ni zaspal.

Zadnjih je Franjo spal majske noči leta 1942. Od takrat zanj ni razlike med dnevom in nočjo. Zgodovina njegove bolezni je zares nevsakdanja. Usodnega dne — takrat je bil Franjo 7-leten deček — se je igral z vrstniki v okolici Nevesinja. Naenkrat je zadonela močna eksplozija ročne bombe. Kot da bi ga zadel strela, se Franjo nekaj časa sploh ni premaknil. Domoj so mu pomagali drugi otroci...

»Dopisujem si z zdravnikom, pripoveduje mostarski fenomen. Toda kakor da bi ga zani manje zdravnikov ranj jezi lo, dodaja: »Mar me ne morejo razumeti? Nočem se zdraviti!«

To sveda še ne pomeni, da si ne želi vsaj malo spanja.

Takole je gostitelj z Bizelskega sprejel zadnjic na Figarjevem mostu prvega pešca Karla Dobrina, ki se je za silice zganja veselo zahvalil. Tov. Dobrina je že hotel odložiti košaro, češ, da »ne sodi na fotografiranje, pa ga je aparat še pravočasno ujel z njo vred (Foto: J. Teppey)

1048 metrov iznad mestnega prahu

Zakaj je dom na Mirni gori le včasih dobro obiskan?

Tisto nedeljo v začetku marca je bilo na travnikih okoli doma na Mirni gori vse belo snega. Pred domom je stalo 6 avtomobilov. Izletniki so stali ob trezovi ograji in opazovali čudovit razgled na Beli krajini, nekateri pa so se ob ruševinah podre cerkve pogledali v fotoaparat.

Gostišče je bilo urejeno, razen lovske sobe, ki tedaj ni bila gostom dostopna. Od upravnika Jožeta Zvaba sem dosegla izvedeti, zakaj je najlepši prostor za vr...

— To se večkrat zgodilo, je povedal. — Včasih imamo vso noč goste. Prihajajo večje družbe in kolektivni in o jutraj gre, začno prihajati nedeljski izletniki. Samo dva sva sta vse, zato nisva utegla lovske sobe pospraviti. Potrebno je namreč temeljito čiščenje.

— Imate morda kaj stalnih gostov?

— Nekateri družbe Novega mesta, Bele Krajine, Karlova, Zareba in Ljubljane večkrat pridejo k nam. Ob nedeljah pa je največ rometa, če je lepo vreme.

— In cene, so ekonomski?

— Prenočišče s tremi obroki hrane stane 900 din na dan. Naše delovnarji in rentabilni lastniki doma, Pina...

pa bi rad miru, ga najde dovolj po okoliških gozdovih.

— Se vam ne zdi čudno, da je pravzaprav malo obiska v lepo urejenem gostišču z nizkimi cenami? Zakaj?

— Ne vem! Jaz ne bom več dolgo tu.

R. B.

SKRITE LEPOTE KADIC

Čudna propaganda nam ponuja je tiste lepote krajev, ki so dostopne avtomobili in v katerih se navadno končajo v gostinstvu in planinstvu. Veliko zadržanih turistov in zaradi tega skrite lepote ostajajo neopazane. Tak lep kraj so Kadice pri Sodra...

Kadice so v podaljski krajini Zimarske doline, do katerih se pride, če se zavije pri vasi Podklanec na levo. Uskok Kadice se vije čez progi povirju Bistrice in se izgublja v obrobju Bloške planote. Ta, v začetku majhen potoček, se preliva in prebija skozi stopnicaste tolmune, so teške in uske v lepo Zimarsko dolino.

V Kadiceh je mnogo naravnih lepot in v njih se z majhnimi strohi lahko preživi počitek. Planinsko društvo Ribnica in podružnica iz Sodražice sta pred leti to izletniško pot označili s potrebnimi znaki in opozorili. Dobro bi bilo, da bi to obnovili vsaj ob gostilne v Podklanec dalje. Tu bi izletniki lahko pustili avtomobile in nadaljevali izlet z eno uro hoje v ta lepi biser okolice Sodražice.

A. ARKO

Najboljša mati Švedske

Za najboljšo mater Švedske so nedavno izvolili Malis Gustavson, 29-letno ženo voznika kamionov. Na natečaju, ki ga je organiziral neki časopis, je prepričljivo zmagala pred 700 drugimi kandidatkami.

Med drugim so gospodinjstvo Švedske razglasili za ženo, ki velja za dva moža, saj je mati štirih otrok med 4 in 10 leti, poleg vseh domačih del pa ji uspe, da pomaga tudi možu pri upravljanju transportnega podjetja. Siku, pa sta zgradila hišo, v kateri živi, že večkrat pa je sedla tudi za volan moževega kamiona, kadar je bil zadržan.

Zanimivo je, da so Malis Gustavson prijavitelj za natečaj njeni sosedje. Za nagrado bo z vsjo družino potovala na Kanarske otoke.

Najboljša gospodinja Švedske je novinarka tako po jasnosti skrivnosti svojega uspeha: »Vsi mi pomagajo,

kadar se lotim kakšnega dela v hiši, tudi najmlajši otrok. S smislom za organizacijo je vse mogoče...«

S prisebnostjo rešil hčer

V mestu Kemurov je gostoval sovjetski dreser levov E. Eder. Med eno od predstav je krotitelj doživel zares dramatične trenutke.

Ze ob pričetku predstave je opazil, da je lev Zjama nervozen. Skupaj z dreserjem je v areni nastopala tudi njegova hči Valentina. Naenkrat je lev povslel usesa in se pripravil za napad na mlado krotiteljico. Eder je s svojim telesom v zadnjem trenutku zaščitil hčer pred levjimi šapami.

Srečnega orožja ni uporabil, ampak se je levjega objekta osvobodil s krepkimi udarci po gobcu zveri.

Pogled na neoskrujen tok Bistrice, ki se skozi soteske in uske prebija v Zimarsko dolino

SMEH STOLETIJ

Iz neke romarske cerkvice v Sleziiji je izginil precej dragoceno. Tatvine so osumili nekoga vojaka in res so pri njem našli dve veliki sroci iz srebra. Vojak je tatvino zanikal in trdil, da mu je sreci podarila Matj božja iz usmiljenja do njegove nevsčime. Kljub temu so ga obsodili na smrt. Ko je obsojenec prosil kralja za pomilostitev, je ta poklical teologe in jih vprašal, če je mogoče, da bil vojak dobil omenjeni dragoceno res od Marije v dar.

»Dogodek je sicer nenavaden,« so odgovorili teologi, »toda božji dobrotljivosti ni nič nemogoče.«

Friedrich II. je tedaj vojaka pomilostil, vendar s pripombo:

»Odslej je vojakom pod smrtno kaznijo prepovedano sprejemati kakršnakoli darila od boga in svetnikov.«

45 let prejema pokojnino

»Ko bi bili takrat slutiti, da bom živel sto let...« je z nagajivim nasmehom pred nekaj dnevi izjavil upokojeni švicarski učitelj Heinrich Meier iz vasi Almene na proslavi stotega rojstnega dne.

Ta njegova opazka pa je povsem umesna, saj prejema pokojnino že 45 let. Zaradi kroničnega glavobola se je moral predčasno upokojiti, čeprav tega sam ni hotel. Zdjaj je za svoj stoti rojstni dan izračunal, koliko je s svojo starostjo veljal državno blagajno, vendar kasnikarjem končne vsote ni hotel povedati...

Neka mostostanska družina je zaprosila Friedricha Velikega, da bi prispeval nekaj denarja za popravilo cerkve. V prošnji je bilo navedeno, da je cerkev tako temna, da se v njej ne vidi prst pred nosom. Kralj, ki je bil znan skopuh, je menije takole potolažil:

»Blagor onim, ki ne vidijo, pa vendar verujejo!«

Liebermann je portretiral gospoda, ki je kar naprej godrnjal in zabavaljal, češ da mu na portretu to in ono ni po volji. Slikar ga je najprej potrpežljivo poslušal, a ko mu je njegovo sitnarjenje že presedalo, je zarenčal:

»Zdjaj sem vas pa že sit! Če takoj ne utihnete, vas naslikam takšnega, kakršnen ste!«

Ginekolog Bumm je imel tudi strupen jezik in so se ga na izpitih vsi bali. Studentu, ki je na vprašanje o pomoči pri porodu odgovoril čisto napačno, je dejal:

»Izvrstno! Če vzamete zdaj poročniške klešče in treščite z njimi očeta po glavi ste iztrebili, vso družino!«

Maigret se boji

— Ce ne prizna in če v dveh dneh ne odkrijem nepornih dokazov, mi ne bo kazalo drugega, kot zaprosim za predčasno upokojitve.

Poprej je ravnal iz strahu pred večino prebivalstva. Zdjaj ga je bilo strah, kako bodo vse to sprejeli Vernouxovi in njihovi vrstniki.

— Dvajset čez poldne. Rad bi vedel, kaj počneta.

Ob dvanajstih petindvajset je vstal, ker je bil preveč nervozen, da bi se sedel.

— Ti nimaš avta? — ga je vprašal komisar.

Chabot je bil videti v zadregi.

— Enega sem imel, da sem ob nedeljah popeljal mamo na deželo.

Čudno je bilo slišati, da tako govori o deželi človek, ki stanuje v mestu, kjer se krave pasejo pet metrov daleč od glavne ulice.

— Kaj bi zdaj počel z avtom, ko gre mama iz hiše samo še k nedeljski maši?

Nemara je postal skop? Prav lahko. Ne toliko po lastni krivdi. Kadar ima človek majhno premoženje, kot je njegovo, neizbežno živi v strahu, da bi ga ne izgubil.

Ze odkar je prišel v Fontenay, je Maigret imel vtis, da je spoznal stvari, na katere poprej nikoli ni pomislil, in o mestecu si je ustvaril podobo, ki je bila drugačna kot tista, ki jo je imel do takrat.

— Gotovo se je kaj zgodilo.

Policista sta odšla pred več kot dvajsetimi minutami. Zato, da sta prebrskala dvosobno stanovanje Luize Sabati, Vernoux ni bil človek, ki bi ušel skozi okno, in težko si ni bilo treba dolgo časa. Alaim je predstavljal lov za človekom po ulicah okolj vojašnice.

Za hip sta začela upati, ko sta zaslišala motor avtomobila, ki je pripeljal po vzpenjajoči se ulici, in sodnik je negiben obstal v pričakovanju, vendar je avto odpeljal mimo, ne da bi se ustavil.

— Nič več ne razumem.

Viekel je za svoje dolge prste, poraščene s svetlo dlako, se tu in tam naglo ozrl k Maigretu, kot da ga roti, kaj ga pomiri, komisar pa je ves ta čas trdostratno ostal nepristopen.

Ko je malo po pol eni uri slednjič le zazvonilo, je Chabot planil nad aparat.

— Halo! — je zavpil.

Pri pričji pa je bil ves prepaden. Slišati je bilo samo glas neke ženske in ta očitno ni bila vajena telefonirati: govorila je tako glasno, da jo je slišal komisar na drugem koncu sobe.

— Je tam sodnik? — je vprašala.

— Da, preiskovalni sodnik Chabot. Poslušam.

— Je tam sodnik?

— Kajpada! Kaj hočete?

— Vi ste sodnik?

On je odgovoril jezno:

— Da. Jaz sem sodnik. Me ne slišite?

— Ne.

— Kaj hočete?

Ce bi ga vprašala še enkrat, bi najbrž vrgel telefon po tleh.

— Komisar hoče, da pri dete.

— Kako?

Zdjaj je govorila z nekom drugim v sobi, od koder je telefonirala, z drugim glasom je povedala:

— Saj sem mu rekla. Kaj? — Nekdo ji je zaukazal: — Odložite.

— Kaj naj odložim?

Po sodišču se je razlegel hrup. Chabot in Maigret sta napela usesa.

— Nekdo na vso moč tolče po vratih.

— Pojdiva.

Stekla sta po hodnikih. Razbijanje se je podvojilo. Chabot je z vso naglico potegnul zapah in zavrtel ključ v ključavnici.

— So vam telefonirali?

Bil je Lomel in okrog njegaja trije ali štirje tovariši. Videti je bilo še dosti drugih, ki so šli po ulici v smeri proti deželi.

— Chabotron se je pravkar peljal mimo v svojem avtu. Poleg njega je bila neka žen je odpeljal v bolnišnico.

Pod stopnicami je stal neki avto.

— Cigav je tale?

— Moj ali pravzaprav last mojega časopisa, — je rekel neki poročevalec iz Bordeauxa.

— Odpeljite nas.

— V bolnišnico?

— Ne. Najprej proti Ulici republike. Potem zavijte na desno proti vojašnicam.

Vsi so se stlačili v avto. Pred hišo Vernouxovih se je nabralo kakih dvajset oseb in molče so jih gledali, ko so se peljali mimo.

— Kaj se godi, sodnik? je vprašal Lomel.

— Ne vem. Morali smo ukazati aretacijo.

— Doktor?

Chabot ni imel poguma, da bi tajil, se izvija. Nekaj ljudi je sedelo na terasi pred Kavarno pri pošti. Iz slaščičarne je prihajala neka ženska v pražnji obleki s škatalo iz bele lepenke, ki ji je visela s prsta na rdeči vrvi.

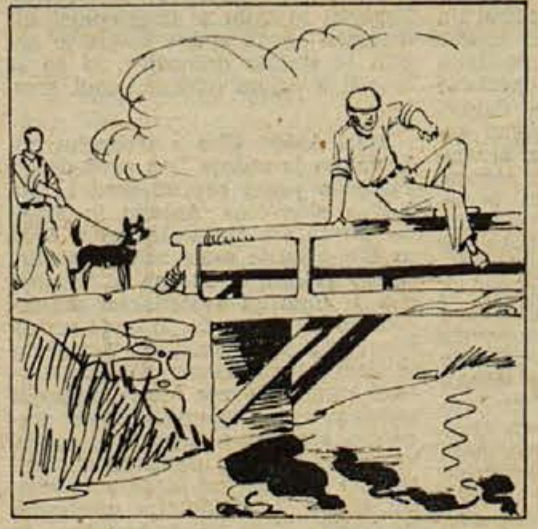
— Semle?

— Da. Zdjaj na levo... Počkajte... Zavrijte za tem poslopjem...

Činč na sledi

25. — Činč je moral čakati dve uri. preden je smel poiskati Mihovo sled. Ta se je vila v vseh mogočih vijugah med drevcem in grmovjem. Enkrat je opisal pravočasno številko osem. Činč je najprej presenečen obstal, potem pa začel preiskovati nenavadno zavojljano sled. Nenadoma se je pognal naprej in v rekordnem času našel Mihovo skrivališče. Planil je k njemu, se ga odklenil s tacami; okoli pasu in mu navdušeno lajal v obraz, češ: »Miha, saj si zelo prebrisan, ampak Činča ne boš! Miha je ostrmel. Pogladil ga je po glavi in menil: »No, Činč, res ne bi bil rad v koži tistega, kateremu se boš ti obesil za pete!«

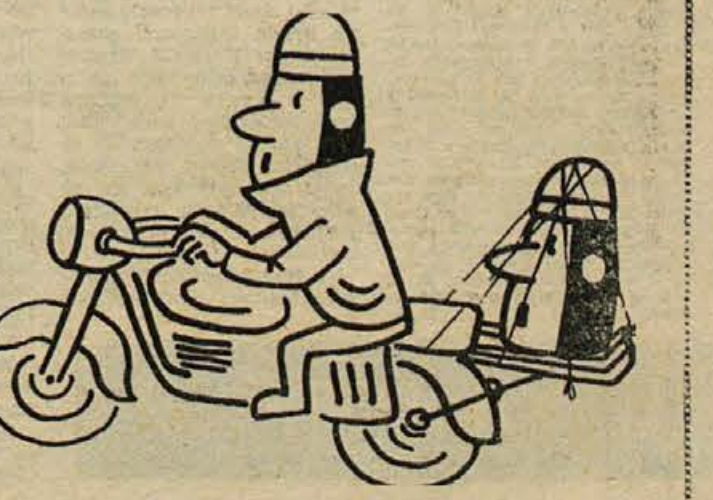
26. — Tudi reševanja iz vode so se učili. Vsem Mihovim učencem je bilo to v veliko zabavo, saj je vroče julijsko sonce neusmiljeno žgalo po njihovih kožuhih in je bil pravi užitek planiti v hladno Savo in čototati po njej. V vodo so vrgli lutko človekove velikosti, potem pa so se psi vadili prijeti »ponorenceca« za roko in ga plavaljoč vleči k najbližjemu bregu. Med odmorom si je Miha dovolil majhno šalo. Z nizkega mostu je štrbunknil v vodo, ki je hitro nesla s seboj. Na vse grlo se je dril: »Na pomoč! Na pomoč! in se otepal okoli sebe kot človek, ki se utaplja.

27. — Činč je zdrvel po bregu navzdol, dohite! Miho in se pognal v vodo. Priplaval je do njega in ga spretno ujel za roko. Nato se je obrnil proti bregu in se začel boriti s tokom. Kmalu je imel spet trdna tla pod nogami. Potegnil je Miho na prod in ves zasopel sedel poleg njega, da bi se odpčil. Miha se je naredil mrtvega. Činč ga je nekaj časa gledal, potem pa ga je nenadoma pograbil za uho in ga krepko pocukal. »Ajs!« se je zdrl Miha, planil pokonci in stekel za psom, ki je med razposajenim laježem bežal ob bregu nazaj.

28. — Nekega jutra je izbral tri najboljše učence: Činča, Pina in gozd. Pripravljala se je čakal skrit in se težko piskotilo, v kateri so seveda bili tudi njegovi učenci. Činč, ker streljanja se niso bili vajeni, enkrat zamajalo in naenkrat trije strelji.

ZA VSAK SLUČAJ

Izobraževanje se je spet razmahnilo

Izobraževalni program delavske univerze v Brežicah je zelo pester in posega na mnoga področja - Poskrbljeno je za delovne organizacije, za potrebe družbenih organizacij, pa tudi podeželski prebivalci bodo prišli na svoj račun

Izobraževalno delo delavske univerze v Brežicah se je zadnje čase spet zelo razmahnilo. V Brežicah poteka pravkar prvi letošnji seminar za člane delavskih svetov in upravništvov odborov ter vodstva sindikalnih podružnic v mestu. Na pobudo občinskega komiteja ZM poteka v Brežicah tudi šola za življenje, ki jo obiskujejo mladinci in mladinke. Ta šola bo obiskala tudi mladinske aktivne v Brežicah, Cerkljah ob Krki, na Veliki Dolini, v gimnaziji v Brežicah ter na Vrhnju.

V sodelovanju z odsekom za narodno obrambo ObS pripravljata delavska univerza in ZM predavanje o dolžnostih prebivalcev v primeru elementarnih nesreč. Občinsko vodstvo Socialistične zveze je dalo pobudo za večerne pogovore, ki jih bo prirejala delavska univerza po krajevnih središčih v občini. S strokovnjaki, ki bodo na teh večerih sodelovali, se bodo lahko prebivalci pomenili o kmetijstvu, socialnem varstvu in drugih rečeh, ki jih zanimajo. Zavoljo pomanjkanja denar-

ja letos ne bo politične šole, ki jo je dozdaj prirejal ObK ZK. Namesto strnjene predavanja, ki so potekala kot politična šola, pa bo delavska univerza priredila letos več predavanj o zanimivih in perečih zadevah iz vsakodnevnega življenja. Na teh predavanjih bodo na vprašanja poslušalcev odgovarjali najvidnejši družbeni in politični delavci. Uvod v to vrsto izobraževanja bo predavanje tov. Borisa Žiharja o idejnih problemih v ZK, ki bo v kratkem. V. P.

V Cerkljah hočejo imeti zobozdravnika

Prostor za ambulanto imajo, zdravnik je tudi pripravljen prihajati tja, le denarja za opremo ordinacije nimajo - Volivci pričakujejo pomoč občinske skupščine - Za četrti davčni okoliš so izglasovali samoprispevek

Te dni so bili v brežiški občini zbori volivcev. V Cerkljah so ob tej priložnosti občani največ razpravljali o zobni ambulanti. Prostor za njo imajo, manjka le oprema. Zdravstveni dom iz Brežic je pripravljen pošiljati tja zobozdravnika in pomožni kader, vendar je treba ambu-

lanto prej opremiti. Za to pravijo, da nimajo denarja. Za najnujnejšo opremo bi potrebovali vsaj 15.000 Ndin. Volivci menijo, da bi bilo najbolje, če bi skrb za denar prevzela nase občinska skupščina. Glede pacientov si v Cer-

kljah ne delajo skrbi. Pravijo, da bo dvakratni obisk zobozdravnika v tednu premalo in da bo moral prihajati vsaj trikrat na teden. Okoliš je zelo velik. Samo h krajevnim skupnostim spada 17 vasi, pacienti pa bodo gotovo prihajali tudi iz Skopice in drugih vasi, ki niso vključene v cerkljansko krajevno skupnost. Tudi šolske mladine imajo precej. V Cerkljah je popolna osnovna šola, h kateri je priključena še podružnična osnovna šola Skopice. Starši želijo, da bi bolj skrbeli za zdravo zobovje pri šolski mladini, saj bodo za to vse možnosti, če bo le odprta zobna ambulanta.

Do stanovanj s skupnimi sredstvi

Samoupravni organi v delovnih organizacijah brežiške občine bodo te dni razpravljali o tem, koliko bodo prispevali v sklad za drugostopenjsko šolstvo. Občinska skupščina priporoča, da se odločijo za enak znesek, kot so ga plačevali preteklo leto. Delavski sveti bodo pretresali tudi priporočilo skupščine o združevanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Tak predlog je umesten zlasti za manjša podjetja, ki sama dolgo obdobje ne bi mogla ničesar zgraditi. Veliko prej bodo prišla na vrsto, če sredstva združijo in se z drugimi delovnimi organizacijami dogovorijo za prioriteten red. V bistvu gre torej za sodelovanje in vzajemno pomoč, kajti brez take akcije bi

gradnja stanovanj lahko preveč zastala. Delavci bodo ta predlog gotovo podprli, saj povsod želijo, da bi čimprej imeli dovolj stanovanj.

DROBIŽ IZ GLOBOKEGA

MLADINCI so priredili 6. marca v prosvetnem domu v Globokem veselji program. Zvrstilo so se glasbene točke, petje, odrski prizori in tudi nekaj humorja. Gledalci so bili s programom zelo zadovoljni.

NA ZBORU VOLIVCEV so 11. marca v Globokem razpravljali o proračunu in o programu razvoja občine Brežice. Volivci so sprejeli sklep o obveznem popravilu vaških potj v prihodnjih dveh letih in sklep o krajevnem samoprispevku za IV. proizvodni okoliš, ki bo znašal 5 odst. katastrskega dohoda. Hkrati so sprejeli tudi sklep o krajevnem samoprispevku v II. in III. proizvodnem okolišu za davkoplačevalce, ki niso kmečko zdravstveno zavarovani.

Staneta Lindiča ni več

V Malencah smo pred kratkim pokopali Staneta Lindiča, direktorja Zavoda za zaposlovanje delavcev v Brežicah. Rojen je bil 1. maja 1924 v Selih pri Beli cerkvi, kjer so bili že njegovi pradedje svobodnjaki v tlačanskih časih. Svobodnjaški duh je prevečel tudi Staneta. Solo je obiskoval v Kronovem, Arčičah in Brežicah, se udeležil NOB, nato pa delal kot tajnik v krajevnih uradih v Krški vasi in na Čatežu. Kasneje je prišel v službo za zaposlovanje delavcev in postal direktor tega zavoda. Bil je znan kot dober tovariš in prijatelj ter v službi nepogrešljiv svetovalec. Lanskega decembra je pričel bolehati. Zatekel se je v bolnišnico, vendar ga je bolezen strla. Zapustil je ženo z dvema otrokoma. D. V.

Zaposleni posestniki niso izvzeti

Doslej so plačevali samoprispevek krajevnim skupnostim le kmetje iz četrtega davčnega okoliša, letos pa so zbori volivcev v brežiški občini določili prispevek tudi za zaposlene lastnike zemlje

Sredstva, ki so letos namenjena krajevnim skupnostim, ne zadoščajo za vse potrebe, zato so zbori volivcev v mnogih krajih izglasovali samoprispevek. V občini Brežice tega prispevka ne bodo plačevali le kmetje iz četrtega davčnega okoliša, ampak tudi tisti lastniki posestev, ki so zaposleni. Volivci so menili, da je tako pravilno, saj so zaposleni kmetje oproščeni prispevka za zdravstveno zavarovanje.

Na Bizeljskem bodo kmetje iz četrtega okoliša dajali

krajevni skupnosti 6 odst. od katastrskega dohodka, zaposleni posestniki pa 7 odst., ne upoštevajo okoliš, v katerem prebivajo. Lastniki zemlje, ki so v delovnem razmerju, bodo morali torej plačevati samoprispevek, četudi je njihovo posestvo v drugem ali tretjem okolišu.

V Globokem so se volivci prav tako izrekli za samoprispevek. Glasovali so za 5 odstotkov od katastrskega dohodka in enak odstotek določili tudi za vse zaposlene posestnike.

V Bušeh vasi bodo kmetje prispevali krajevni skupnosti 5 odst. in v Cerkljah prav toliko. Na zboru volivcev so predlagali 5 odst. katastrskega dohodka tudi vsem zaposlenim.

NAJVEČ DENARJA BO ŠLO ZA CESTE

Posebno uspešen je bil zbor volivcev na Bizeljskem, kjer so številna kmečka gospodarstva v četrtem proizvodnem okolišu in so tako občani oproščeni rednih dajatev. Izglasovali so dokaj visok krajevni samoprispevek (7 odst.) za tiste kmetovalce, ki so že zaposleni in žive v četrtem okolišu. Za vse ostale velja 6 odstotni prispevek. Obrtniki in pavšalisti bodo plačali 2 odstotka od lanskega letnega popisa, zaposleni pa 1 odst. od mesečnih prejemkov. Izglasovali so še posebnostni prispevek za vzdrževanje krajevnih cest: lastniki zemljišč (manjših od enega hektara) bodo morali odslužiti 10 ur, za vsak nadaljnji hektar pa zopet po 10 delovnih ur. Dokaj visokim prispevkom je na Bizeljskem področju najbrž botrovala lanska dobra vinska letina.

Zelo dobro je bil pripravljen zbor volivcev v Brežicah, žal pa udeležba ni bila

ravno najboljša. Prišli so predvsem uslužbenci občinske skupščine in številni prosvetni delavci, drugih meščanov pa ni bilo opaziti! Delo občinske skupščine v lanskem letu je podrobno analiziral podpredsednik občinske skupščine, predsednik M. Šepetavec pa je nato opisal lansko gospodarjenje in letošnje obete. Povedal je, da bo občinska skupščina sodelovala z denarjem pri obnovi republiške ceste Brežice-Bizeljsko, asfaltirali pa bodo še nekatere turistično pomembne odseke, kot priključek do Mokric, od motela na Čatežu do gostilne Budič in odsek ob Krki proti Velikim Malencam. Skupščina bo zagotovila dovolj denarja tudi za premostitev bizeljske ceste skozi novo naselje. Naradili bodo nov most v mestu, blizu njega pa tudi novo tržnico.

Letošnji proračunski dohodki občine, ki znašajo 990 milijonov starih dinarjev, so

le za 5,5 odst. višji od lanskim. Potemtakem letos ni misliti na dograditev prepotrebni prostorov za osnovno šolo v Brežicah! O dohodkih in izdatkih je podrobneje govoril še tajnik občinske skupščine. Razprave po vseh teh zanimivih poročilih skoraj ni bilo. Brežičani - čemu ta ko mrtvilo?

POJASNILO

V poročilu s seje občinske skupščine v Brežicah v zadnji številki Dolenjskega lista smo napisali, da bodo letos znašali proračunski dohodki 990.000 Ndin, uporabniki proračunskih sredstev pa zahtevajo 1.153.000 Ndin. Proračunski dohodki bodo dejansko znašali 990 milijonov starih ali 9.900.000 Ndin, uporabniki pa so zahtevali eno milijardo 530 milijonov starih ali 11 milijonov 530.000 Ndin.

UREDNIŠTVO

Pionirji, člani tehničnega krožka na šoli v Čatežu, pri praktičnem delu.

Čateški mladinci pomagajo pionirjem

Učenci osnovne šole v Čatežu, ki leži ob izlivu Krke v Savo, so vključeni v pionirsko organizacijo. Zavedajo se, da je njihova glavna naloga, da se pridno učijo. Enkrat na teden obiskujejo tudi krožke, ki jih je na šoli šest. Najlepše uspehe so do-

segli v tehničnem in šahovskem krožku ter krožku za ročno delo. Sedaj delajo večji žerjav in omarico za orodje. Učenke se učijo v krožku za ročno delo šivati in plesti. Člani šahovskega krožka se vestno pripravljajo na tekmovanje.

tri krožke pionirske organizacije. Od mladincev največ pomagajo Brigita Tomše, Fanika Tomše in Miran Urekar. Mladinka Olga Mohor pa vsako nedeljo posoja knjige ljudske knjižnice, ki jo vse pogosteje obiskujejo tudi pionirji.

Pionirji so veseli, ker mladinci pomagajo pionirski organizaciji, posebno pri organiziranju prireditev in prslav. Vsako nedeljo vodijo

Vsem mladincem, ki pionirjem pomagajo, se zahvalujemo in želimo, da bi složno sodelovali tudi v bodoče. -et-

Piščani vabijo v goste

V Piščeah so se člani turističnega društva zbrali v nedeljo, 13. marca, na občnem zboru. Z obračunom za preteklo leto so bili zadovoljni, za letos pa so sprejeli spet obsežne delovne naloge. Zdaj imajo lovski dom, imajo turistične sobe, dobili bodo še eno zasebno gostilno, zato upajo, da jim ne bo težko privabiti gostov.

NOVO V BREŽICAH

DANES BO V PROSVETNEM DOMU predaval Stane Tavčar iz Kranja. Brežice je že pred leti večkrat obiskal in se predstavil poslušalcem z lepimi barvnimi diapozitivi s potovanj po tujih deželah. Tokrat je pripravil nekaj domačega. Nocojšnje predavanje ima naslov »Gorenjska v sliki, besedi in melodiji«. Predavanje organizira delavska univerza in vabi k čimvečji udeležbi. Obiskovalci si bodo lahko ogledali blizu 300 barvnih diapozitivov z lepe Gorenjske.

je bila po dolgem premoru spet na sporedu domača filmska zgodba. Obiskovalci nadalje težko pričakujejo predvajanje filma »Amandusa«, saj so kamere posnele nekaj prizorov zanj celo v brežiškem gradu.

LIKOVNI AMATERJI, združeni v sekciji pri občinski zvezi kulturno prosvetnih društev, v kratkem napovedujejo razstavo svojih del, s katero bodo počestili 25-letnico vstaje. K sodelovanju so domačini povabili tudi amatere - likovnike iz drugih krajev.

V BREŽISKEM KINU so te dni vrteli slovenski film »Lucijan«, posnet po Finžgarjevi povesti »Strica«. Zanimanje za to filmsko umetnino je bilo tolikšno, da so se predstave vrstile kar tri dni zapored. Razprodani so bili celo priklonni sedeli, kar se pri filmskih predstavah redko dogodi. Gledalce je privabilo v kino to, da

MED MLADINO JE LETOS veliko zanimanje za smučarske plete v Planici. Solarji se z veseljem prijavljajo na veliko mednarodno tekmovanje na 90-metrski planiški skakalnici. Ni še dolgo tega, kar so obiskovali hokej, zdaj pa spet drugo veliko zimsko športno prireditev.

Na podlagi 154. člena statuta osnovne šole bratov Ribarjev - Brežice razpisuje komisija za delovna razmerja prosto delovno mesto SNAŽILKE Pogoji: nekvalificirana delavka. Kandidatke naj pošljejo prošnjo s kratkim življenjepisom in z zdravniškim spričevalom razpisni komisiji osnovne šole bratov Ribarjev, Brežice, do 10. aprila. Nastop na delovno mesto je 15. aprila 1966.

Čemu nezanimanje v Dolini in Dobovi?

Na Veliki Dolini je prišlo na zbor volivcev v nedeljo le malo ljudi. To pri njih ni običaj, saj so bili vsa leta zelo aktivni. Seveda, imeli so tudi veliko krajevnih problemov, ki so zdaj rešeni in so morda zaradi tega nekoliko popustili.

Tudi v Dobovi zbor volivcev ni bil sklepčen. Morali so ga sklicati ponovno. Vse kaže, da ljudje manj pozornost spremljajo občinske probleme kot pa krajevna dogajanja.

»Priporočila zamenjajmo z zakonom!«

62 občin in 62-tirno šolstvo v SRS zato, ker financiramo osnovne šole iz občinskih proračunov — V Sloveniji porabimo od 50.000 do 153.000 S din na učenca v osnovni šoli — O financiranju srednjega strokovnega šolstva razpravljajo samo vodilni v podjetjih, delavcev pa še nismo vprašali, kaj menijo o tem — Novi zakon o financiranju šolstva ne bo odpravil vseh razlik!

Občinski plenum SZDL v Krškem, ki je 19. marca razpravljal o šolstvu in kulturi, je izzvenel kot zelo odkrit razgovor, bil pa je morda malce svojsko pobarvan. Na plenarni seji je sodelovalo veliko šolnikov, pogrešali pa smo predstavnike delovnih organizacij. Tudi s te strani se je torej manifestiral brezbrizen odnos proizvajalcev do izobraževanja, ki se že nekaj časa sem kaže v vsakodnevni praksi. Kot gostje so se plenuma udeležili: Francka Strmole, članica GO SZDL in predsednica komisije za šolstvo pri zveznem odboru SZDL Jugoslavije; Niko Lukež, Ranka Kavčič, članica GO SZDL in Geza Cahuk, podpredsednik republiškega odbora sindikatov družbenih dejavnosti.

V razpravi o obveznem šolstvu je plenum kritično obsojal dejstvo, da je financiranje osnovnih šol zgolj stvar občinskih proračunov. Začetek zla je v tem, ker si občinski proračuni niso enaki po sredstvih, s katerimi razpolagajo. Posledica tega so velike razlike v osebnih dohodkih prosvetnih delavcev, zelo raznolika opremljenost šol, zelo različna merila pri reševanju izvenšolskega varstva, predšolske vzgoje, šolskih malic, brezplačnih učbenikov in tako dalje. — Skratka, v Sloveniji se osnovno šolstvo financira in rešuje v vsaki občini po svoje, čeprav je učni načrt enoten. Priporočila, ki jih sprejemamo, tega vse bolj perečega problema ne morejo rešiti, šolniki v šolah pa s priporočili ne morejo kupiti prav ničesar... Resničnost teh navedb potrjuje podatek, da porabimo v 62 občinah v SRS za šolanje enega otroka v osnovni šoli od 50.000 do 153.000 dinarjev na leto. Kot v posmeh vsemu pa zagotavlja ustavno določilo vsem državljanom enako pravico do osnovnošolske izobrazbe...

Nič boljše ni v drugostopenjskem šolstvu. Pred leti smo odločili, naj vzdržujemo to šolstvo podjetja, ki potrebujejo strokovne kadre. Čeprav smo s tem mislili najboljše, se je takšna politika v praksi izjalovila. Predstavniki srednjih strokovnih šol vsako leto skoraj dobesedno berajo za denar od podjetja do podjetja!

ŠTŠ Krško so lani skoraj izključili iz medobčinskega sklada za financiranje drugostopenjskega šolstva, ker je gospodarstvo občine prispevalo le 10 milijonov starih dinarjev namesto 50 milijonov starih dinarjev, kolikor bi moralo. Letos ne kaže nič boljše. Kvalifikacijski sestav delavcev v proizvodnji je neprimeren, v srednje strokovne šole pa hodijo predvsem otroci delavcev. V razpravi so menili, da so doslej razpravljali in odločali o financiranju srednjega strokovnega šolstva samo vodilni v podjetjih. Delavcev, ki pošiljajo svoje otroke v te šole, ni nihče nič vprašal.

V razpravi so ugotovili, da zaostaja za splošnim razvojem tudi kulturno prosvetna dejavnost. Tudi ta je žal odvisna samo od občinskega proračuna, delovne organizacije pa niso voljne prispevati denar za kulturo. Ne smemo pozabiti, da je standard sestavljen iz materialne in duhovne strani in da smo prav duhovno plat (knjižnice, odrske uprizoritve, pevski zbori, razne kulturne manifestacije itd.) zelo zanemarili.

Tovarišica Francka Strmole je v zaključni besedi opozorila, da je zaman iskati rešitev iz zagate v skupni blagajni. To, kar zdaj kritiziramo, ni nastalo čez noč, pač pa v daljšem razdobju in v procesih, v katerih smo sodelovali vsi.

Ko se zavzemamo za nov, boljši način financiranja šolstva, ne moremo kar tako mimo komunalnega sistema, mimo samoupravljanja in mimo prosvetnih delavcev, ki so nosilci izobraževanja. Novi zakon predvideva posebne, samostojne virov financiranja; iz prispevkov od OD, iz občinskih proračunov, iz skladov skupne porabe v podjetjih in iz prometnega davka. Z nobenim, še tako popolnim sistemom pa ni mogoče odpraviti vseh razlik. Razlike v gospodarski moči so nujen spremljavec našega razvoja, zato so zaman vse predstave o tem, da bi se jih dalo z nekimi popolnimi sistemi odpraviti.

V občinah bodo ustanovljene izobraževalne skupnosti,

v katerih se bodo ta sredstva zbirala mimo občinskih proračunov. Slednji bodo samo dodatna oblika financiranja šolstva. Vsekakor je boljše kot kritizirati dosedanji sistem, razmišljati o tem, kako ustvariti merila, po katerih homo delili sredstva izobraževalni skupnosti in kako se odločati, koliko dati za osnovno šolstvo in koliko za drugostopenjskega.

M. J.

Pogled v dvorano, v kateri je v soboto, 19. marca, zasedal občinski plenum Socialistične zveze, ki je razpravljala o šolstvu in kulturi. V prvi vrsti sedijo gostje iz Ljubljane in domači krški predstavniki. (Foto: Miloš Jakopec)

SLOVENIJA AVTO SERVIS V KRŠKEM

Avto bodo tudi poravnali in pobarvali

Servisna delavnica SLOVENIJA AVTA v Krškem opravlja servise za vsa poltovorna in osebna vozila ZASTAVE - Letos bodo obrat povečali z avtokleparsko in avtoličarsko delavnico

SLOVENIJA AVTO SERVIS v Krškem je pri lastnikih motornih vozil zelo priljubljen, saj opravlja razne storitve zelo strokovno. Nič čudnega torej, če je minila zima skoraj brez vsakega zastoja v delavnicah, saj so imeli vse zimske mesece popravil na pretek. Mrtve sezone, za katero štejejo v avtomehaničnih delavnicah zimo, sploh imeli niso. V SLOVENIJA AVTO SERVISU želijo strankam nuditi kar najbolj kvalitetne storitve, zato se trudijo obrat povečati.

Poleg sodobne opreme za razne servisne storitve, po katerih je največje povpraševanje, bi zelo radi razpolagali z avtokleparsko in avtoličarsko delavnico. Ni prijetno pošiljati naročnika drugam, če mu storitve ne moreš opraviti. Upajo, da bo letos, morda celo kmalu, le stekla tako avtokleparska kot avtoličarska delavnica. Avtoličarska delavnica bo razpolagala s kabino v najnovejši izvedbi, tako da bodo lahko opravljali ličarska dela s sušenjem, pa tudi s pečenjem laka.

Delovni čas imajo prilagojen potrebam strank. Delavnica je odprta od 6. ure zjutraj do 21. ure zvečer. Vse storitve in popravila, tja do srednjevelikih, opravijo v enem dnevu. Le res velika popravila, kot je na primer generalno popravilo motorja se zavlečejo na več kot en dan. Naročila za servisna popravila in druge storitve lahko naročniki najavijo dan ali dva prej bodisi po telefonu, bodisi z dopisnico. V SLOVENIJA AVTO SERVISU v Krškem pravijo, da so spoznali, da je čas zlato, tako za stranko kot tudi za njih. Opravljajo tudi industrijski remont motorjev za vozila ZASTAVE ali

pa vam motor zamenjajo z novim. K sodobni opremljeni, ki jo SLOVENIJA AVTO SERVIS v Krškem že ima, kanijo dobiti letos tudi avtomatsko napravo za uravnovešanje prednje preme pri vozilih. Če bi bilo kaj večje povpraševanje, bi dobili tudi napravo za uravnovešanje koles. Ker pa se zanima za to storitev le malo strank, naprava pa je zelo draga, je ne bodo nabavili.

Posamezni naročniki so lani godrnjali, češ da je cena za pranje avtomobilov previ-

7. aprila bodo izvolili 21 novih članov v CDS

V tovarni papirja in celuloze v Krškem se pripravljajo na volitve delavskega sveta podjetja in delavskih svetov ekonomskih enot. Polovici članov teh samoupravnih organov bo kmalu potekla enoletna mandatna doba. Delavski svet podjetja je razpisal volitve, ki bodo 7. aprila letos. Člani kolektiva bodo volili 21 predstavnikov v centralni delavski svet.

Pavk

Zares delavno AMD Krško

V soboto, 19. marca, je bil v Krškem občni zbor AMD. V poročilih je organizacija razgrnila pred članstvom pestro dejavnost zadnjih dveh let. Ukvarjala se je zlasti z vzgojo voznikov in s priljubljenim speedway športom ter z znanimi speedway tekmovanji v Krškem. Organizacija ima za pouk voznikov na

VEČ TISTIM Z NIŽJIM OD!

Samoupravni organi tovarne papirja in celuloze v Krškem so sprejeli poseben pravilnik, ki ureja razzen nadomestila za K-15 tudi regresiranje dopustov. Do regresa so upravičeni vsi člani kolektiva, večjega pa prejmejo tisti z nižjimi prejemki. Pravilnik zagotavlja 50-odstotni popust v počitniškem domu podjetja v Poreču tudi upokoje-nim članom kolektiva in njihovim nezaposlenim zakoncem. Pravilnik so v Celulozi z veseljem sprejeli, saj bo delavcem z nižjimi prejemki zagotovil cenen in organiziran dopust.

PISMA UREDNIŠTVU

Zakaj takšna zanikrnost?

Tovariš urednik!

Ze nekaj časa je od tega, ko sem v našem tedniku bral upravičeno kritiko na račun cestne razsvetljave na Senovem.

Pisec članka je kritiziral obstoječo stanje glede razsvetljave skozi središče našega mesta in pousem upravičeno poudaril, da je v tem pogledu potrebno le malo več skrbi.

Menite, tov. urednik, da se je do danes stanje popravilo? Prav nič. Cela vrsta cestnih svetilk ne sveti ali pa mežika v zadnjih vedihljajih in če bi vaš zanesla pot v nočnih urah skozi Senovo, bi še samj kaj dodali k tem mojim vrticam.

Sedaj pa se vprašujemo — tako volucij našega kraja kot odborniki, kdo je pravzaprav odgovoren, da skrbi za takšno, vzemimo, malenkostno — sicer pa kar važno komunalno vprašanje? Kdorkoli, nekdo je krivec: ali lokalni faktorji ali organi občinske skupščine, ki naj skrbe za takšna komunalna vprašanja. Nekdo

je pri vse tej zadevi zanikrn do tega vprašanja, posebno še, ker je stvar preveč občina.

Če bi pristuhneli našim volivcem, kaj oni menijo o tem, bi slišali marsikaj kritičnega in tudi upravičenega. Pravijo, da se na Senovo, kadar gre za kakršnekoli prispevke in dajatve, gleda kot »mestoa — kadar pa gre za ureditev kraja, takrat se največkrat pozablja blagovenečij naslov mesta. Dokaj zgovoren dokaz je že to, kako je v nočnih urah malomarno razsvetljen ta največji industrijski center v Spodnjem Posavju.

Naj bi te vrtice vsaj nekoliko vplivale na tiste, ki so odgovorni za tako zanikrnost. Naše glasilo DL pa, ki je že marsikje pokazalo na napake in nepravilnosti in ki je v zadnjem času tako množično razširjeno prav v našem industrijskem središču, pa naj bi še enkrat s tem člankom ošigosal malomarnost, ki ne dela nikomur časti.

BORIS KOSTANJSEK
Senovo,
odbornik občinske skupščine Krško

Razvijali bodo kartonažo

Kartonažni oddelek, ki je v krški PAPIRKONFEKCIJI krški »Papirkonfekciji« stekelani, je postal osnova za nadaljnji razvoj proizvodnje. Ob načrtih za to dejavnost se je porodila tudi misel na združitve Valvasorjeve tiskarne in »Papirkonfekcije« v eno podjetje. Oba kolektiva sta se na referendumu za to že odločila, pravno pa bo zdru-

žitev uresničena s 1. aprilom letos. Letos bodo v »Papir-ter za tisk. Valvasorjeva tiskarna se bo preselila v stavbo »Papirkonfekcije«. Tržišče za kartonažne izdelke je zagotovljeno na ožjem okolišju, saj je na našem področju več konfekcijskih obratov, ki konfekciji« dogradili skladišče in nakupili nekaj novih strojev za obdelavo lepenke tonsko embalažo zelo potrebujejo.

Nadomestilo za K-15

Samoupravni organi v tovarni celuloze in papirja v Krškem so sklenili izplačevati vsem zaposlenim in njihovim svezem kot nadomestilo za ukinjeni K-15 po 10 tisoč starih dinarjev. Do tega nadomestila so upravičeni vsi zaposleni in njihovi svezji, ki zadošča jo določilom o pravici do K-15. Nezaposleni zakonci, otroci od 4 do 10 let ter dijaki in študentje zaposlenih, ki redno študirajo, bodo prejeli polovico tega nadomestila. Nadomestilo bo izplačano upravičencem, ko izkoristijo najmanj polovico dopusta.

Pavk

DROBNE VESTI S SENOVEGA

STIRI STIPENDISTE stipendira senovski rudnik: enega na filozofski fakulteti, dva na strojni in enega na strojnem oddelku tehniške srednje šole. Ti stipendisti zadoščajo potrebam v premo-govniku; kot vse kaže, pa bo treba dva stipendista poslati še na rudarsko nadzorniško šolo v Ljubljani.

REZERVNI OFICIRJI in podoficirji so imeli prejšnjo nedeljo strokovno predavanje o novi moderni vojni tehniki. Prišlo je več kot dve tretjini članov združenja. Predaval je aktivni major JLA iz Novega mesta. Še ta mesec bodo opravljali člani združenja praktično taktično nalogo na terenu.

REORGANIZACIJA V ZK na Rudniku bo opravljena še ta mesec. Tako je bilo sklenjeno na skupni konferenci članov ZK na Senovem. Iz šestih osnovnih organizacij Zveze komunistov bodo ustanovili štiri, ki bodo imele več članov in boljši sestav. Izvolili bodo nove sekretarje in sekretariate.

R. K.

Varčuj in vlagaj pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI prej

Zbori volivcev v krški občini

V krški občini pravkar potekajo zbori volivcev, ki jih je sklicala občinska skupščina. Občani razpravljajo o osnutku proračuna za leto 1966 in o glavnih smernicah gospodarskega razvoja v občini v letu 1966. Na večjem delu zborov volivcev udeležba ni najboljša, ker so se zaradi sorazmerno zgodnje pomladi že začela kmečkča dela.

Matični urad Studenec

Februarja ni bilo rojstev, niti porok. Umrle so: Marija Rajterič iz Impoljce, 78 let; Ana Rajh, oskrbovanka iz Impoljce, 74 let in Ana Zlender, oskrbovanka iz Impoljce, 68 let.

Za obrat zahtevajo večjo samostojnost

V Sevnici so odložili odlok o dodelitvi gozdov v upravljanje kmetijskemu gozdnemu podjetju v Brežicah — Najprej bodo uredili odnose med obratom in matičnim podjetjem — Za domače potrebe je za leto predvideno v občini 13.000 kubikov lesa

Sevniška občinska skupščina je 18. marca t. l. odložila odlok o prenosu gozdov v upravljanje kmetijskemu gozdarskemu podjetju iz Brežic. Odložitev so predlagali: svet za kmetijstvo in gozdarstvo, svet za družbeni plan in finance ter svet za gospodarstvo. Svoje odločitve so obrazložili s tem, da KGP Brežice z dosedanjim gospodarjenjem z gozdovi in sedanjo organizacijsko obliko obrata v Sevnici ne zagotavlja dovolj uspešnega upravljanja z gozdnim premoženjem.

Glavna ovira za odložitev omenjenega odloka so nedvomno odnosi med matičnim podjetjem in obratom v Sevnici. Občinska skupščina zahteva za obrat več samostojnosti in je zaradi tega

tudi zavrnila predlog statuta KGP. Predstavniki podjetja je sicer obrazložil, da ima obrat večino pravic, ki jih zahteva, res pa je, da nima lastnega tekočega računa. Do sedaj pri gozdnih gospodarstvih take prakse ni bilo, o delitvi sredstev pa so obrat kljub temu odločali. Morda bi res kazalo besedilo statuta bolj konkretizirati.

Zahteve po samostojnosti gozdnega obrata v Sevnici bo po skepu občinske skupščine pripravila komisija, ki jo bodo sestavljali zastopniki skupščine, sveta za kmetijstvo, predstavniki občinskega sindikalnega sveta in občinskega odbora SZDL ter zastopniki obrata.

Odborniki so tisti dan burno razpravljali še o količinah

lesa za domačo porabo na kmetijah. V občini bo skupna količina znašala 13.000 kubikov. Toliko so ga uporabljali že do sedaj in količina je zadoščala. Lastnikom gozdov ne bo treba plačevati biološke amortizacije za les iz svojih gozdov. Teh obremenitev bo oproščen tudi posek lesa za elektrifikacijo vasi ali za pomoč sovašanom pri obnovi hiš oziroma gospodarskih poslopj.

Skupščina je preložila na eno prihodnjih sej tudi odlok o ukinitvi gozdnega sklada, ker so nekateri menili, da bi ta sredstva pustili obratu v Sevnici. Najprej nameravajo torej urediti odnose med obratom in podjetjem, ker predvsem to ovira potrditev navidezno formalnih aktov.

Do junija stanovanja in telovadnica

V novem stanovanjskem bloku v Trzišču bodo uredili štiri družinska in štiri samska stanovanja — V isti zgradbi bo kulturna dvorana, ki jo bodo uporabljali tudi za telovadnico

Prosvetni delavci osnovne šole v Trzišču so v veliki zadregi za stanovanja. Letos junija se bodo končno le vsebili v novo stanovanjsko zgradbo, ki bo lahko sprejela pod streho štiri družine in štiri samske učitelje. Gradnja tega stanovanjskega bloka traja že od 1961. leta in

je doživela vrsto podražitev. Investitor je občinska skupščina Sevnica, gradbena dela pa izvaja podjetje PIONIR.

V spodnjih prostorih novega stanovanjskega bloka bodo uredili kulturno dvorano, ki bo hkrati tudi šolska telovadnica. To je posrečena zamisel, saj bi sicer v Trzišču

ostali brez telovadnice. Dvorana letos se ne bo v celoti urejena, bo pa sposobna za prireditve in telovadbo.

Ljudje v teh krajih so izredno delavni in zato prireditve ne bo manjkalo. Solarji pa bodo tudi zadovoljni, saj so prikrajšani za telovadni pouk. Novo dvorano bodo skušali uporabljati občani kar najbolj koristno in že zdaj izjavljajo, da jih bo ta skupni prostor še tesneje povezoval

Kdaj bo oživel zapuščeni Malkovec?

Klet sredi vinogradov je gostom zaprta in kliče po ureditvi — Izletniki radi zahajajo v to okolje in poleti se ustavi na Malkovcu tudi po 150 avtomobilov na dan

Malkovec je ena najlepših izletniških točk na sevniškem območju. Škoda, da je klet zapuščena, ko bi vendar lah-

ko privabljala toliko obiskovalcev! Poleti se ustavi tam tudi po 150 osebnih avtomobilov. Izletniki radi zahajajo v to prijetno okolje sredi vinogradov, kjer si obetajo pristno malkovsko kapljico.

Vnaprej napovedane družbe so v kleti tudi postregli, priložnostni obiskovalci pa so često naleteli na zaprta vrata. Tudi zdaj je tako. Prebivalci tam okoli želijo, da bi klet uredili v prijeten gostinski obrat. To lahko napravi zadruga ali kdorkoli drug, samo da bo skrbel za zadovoljstvo gostov, ki zdaj pogosto odhajajo praznih rok.

V prostorih malkovške kleti ima svojo sobo krajevni

odbor Socialistične zveze. Tudi zanjo so zadnje čase vrata zaprta, čeprav bi se prebivalci ob večerih radi zbrali pri televizorju, ki je skupna last članov organizacije.

Krajevna skupnost Trzišče se ubada z mnogimi problemi in upa, da bo večino teh lahko ugodno rešila. Letos se je trdo oprijela načrtov za turistični razvoj svojega kraja. Pospeši ga lahko zlasti ureditev vinogradniške kleti na Malkovcu, ki že zdaj privablja toliko obiskovalcev. V Trzišču imajo gostilno lepo urejeno, prav tako trgovino in kraj bo dobil še lepšo podobo, ko se bodo zavzeli zato vsi občani!

BOŠTANJ: beseda volivcev in kolesarska dirka

V nedeljo, 20. marca, je bil v Boštanju dobro obiskan zbor volivcev. Novi zakon o upravljanju zasebnih gozdov je kmetom razlagal tov. Pavlin iz gozdnega obrata, poslanec Rudi Stopar ml. pa je govoril o letošnjih načrtih občine. V razpravi so spregovorili o škodi, ki jo povzročijo divjad hribovskim kmetom. Za pravilno rešitev tega vprašanja se nameravajo pogovoriti na sestanku prizadetih kmetov z zastopniki lovske družine, ki naj ga v kratkem skliče Socialistična zveza.

Na trgu pred osnovno šolo je bila ob istem času zanimiva športna prireditev. Pionirski odred Dušana Kvedra je priredil kolesarsko dirko; pionirji so se med seboj pomerili v hitrostni in polzevi vožnji v vožnji po osmicah, slalomu in spoznavanju prometnih znakov. Red na cesti so vzdrževali pionirji-milničniki. Rezultati — pionirji: 1. Hilarij Kugonič 280 (možnih) točk, 2. Stanko Mirtel 250 3. Marjan Možič 225; pionirke: 1. Ana Mesojedec 250, 2. Tončka Levstik 205, 3. Ana Felicjan 200. Zmagovalce so nagradili.

F. D.

»Lisičje jame« spet vabijo

Prikupna in gostoljubna Radenska gostilna v »Lisičjih jamah« pri Boštanju bo s prvim aprilom spet odprta. Obiskovalcem obetajo dobro postrežbo in prijetno počutje v domačem okolju. Gostilna je že lani dobila velik sloves, ker je lepo urejena, ker so gostje v njej vedno pri srčno sprejeti in ker je nje okolica tiha in mirna.

Resnik in Debelak zmagovalca dveh brzoturnirjev

SK »Milan Majcenc« je priredil pretekli teden dva brzoturnirja. Prvega se je udeležilo 13 igralcev, med katerimi je premočno zmagal Alojz Resnik s 11 točkami, drugega pa 7 igralcev, med katerimi je bil najboljši Boris Debelak.

TRGOVSKO PODJETJE

»HMELJNIK« — Novo mesto

razglašuje prosta delovna mesta:

1. KOMERCIALISTA
2. SKLADIŠČNIKA
3. KV KLJUČAVNIČARJA
4. KV GOSTINSKEGA DELAVCA

Pogoji: pod točko 1. z višjo ali srednjo strokovno izobrazbo z najmanj 3 leta prakse, trgovski poslovodja z najmanj 5 let prakse. Pod točko 2. KV trgovski delavec ali z daljšo prakso v skladiščni službi; pod točko 3. ključavničar za vzdrževalna dela strojnih naprav, pod točko 4. poleg osnovnih pogojev zdravstvena sposobnost.

Poseben pogoj: kandidati morajo imeti urejeno vojaščino.

Upravni odbor

BELOKRANJSKEGA GRADBENEGA PODJETJA — ČRNOMELJ

razpisuje delovno mesto

TEHNIČNEGA VODJE

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

1. gradbeni inženir s 3-letno prakso v gradbeništvu, ali
2. gradbeni tehnik z 10-letno prakso v gradbeništvu. Ponudbe s kratkim življenjepisom, z dokazilom o izpolnjevanju gornjih pogojev ter dokazilom o nekaznovanju naj kandidati pošljejo upravi podjetja v 15 dneh po objavi.

Plesna revija v Loki

V soboto, 12. marca, je bila v loškem prosvetnem domu plesna revija, na kateri se je predstavilo 8 plesnih parov. Vadili so se od decembra dalje na plesnih vajah, ki jih je organiziralo domače P. D. Primož Trubar pod vodstvom študenta Vidica. Pred nastopom je spregovoril najprej predsednik društva tov. Mlinar, zatem pa je plesni vodja podal kratko zgodovino posameznih plesov, kar je prireditve še poživilo.

Posebna komisija je ocenjevala nastopajoče plesalce ter nagradila tri najboljše pare. Zanimivi prireditvi so prisostvovali zlasti starši nastopajočih, medtem ko je bilo res škoda, da je bil obisk drugih občanov bolj slab. — Vodji plesnih vaj in tudi mladim plesalcem smo lahko hvaležni za lepo prireditev, ki pa je bila za mladino tudi koristna, saj so se hkrati s plesi učili tudi uglajenosti in lepega vedenja. S. Sk.

Kamnica: prva akcija po vojni

Kamnica pri Krmelju je vas 14 hiš, ki je bila vedno bolj na meji občin. Vaščani so živeli sami zase in življenje v vasi se ni dolgo v ničemer spremenilo. Toda v zadnjem času se je v ljudeh nekaj zganilo. 1680 delovnih ur so prostovoljno delali, ko so si urejali poti, posebno pa cesto od Kržišča do Kamnice v dolžini dveh kilometrov, ki so jo delno zgradili že leta 1938. To je bila njihova prva

akcija po vojni. Ker so pokazali dobro voljo, so jim pomagala tudi podjetja: Kmetijska zadruga Sevnica, obrat Šentjanž, in GG Brežice, ki so jim dali na razpolago predvsem stroje. Če bodo še pri drugih neurejenih zadevah vasi tako delavni, ne bodo zaostajali za tistimi vasi, katerih vaščani so že spoznali, kaj pomenijo njihove lastne roke za dosego skupnih koristi.

Grajska vrata se bodo odprla

V Sevnici že vsa leta po vojni nimajo prenočišč. Včasih so jih imeli v hotelu pri železniški postaji 30, v restavraciji 10 in še v Boštanju. Zdaj ima nekaj skromnih sob Kolodvorska restavracija, to pa ne zadostuje niti za poslovne obiskovalce, kaj šele za turiste.

zišč, lepo restavracijo in muzejski oddelek, v katerem bi prikazali zgodovino kmečkih uporov v Posavju. To zamisel bodo uresničili le, če bodo dobili turistični kredit. Sami tolikšnih izdatkov ne zmorejo.

Okoli gradu je tudi lep park, ki je sedaj sicer zapuščen, a ga bodo verjetno že letos začeli obnavljati in urejati, da bo okolica bolj privlačna.

Edino možnost vidijo Sevnčanji za zdaj v ureditvi gradu. Tam predvidevajo 50 le-

Komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij pri

»DOLENJKI« trgovsko podjetje na debelo in drobno NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. pisarniško moč v oddelku za kalkulacije
2. prodajalko v poslovalnici »Delikatesa-expres«
3. nekvalificiranega delavca

Pogoji za sprejem: pod 1. srednja šolska izobrazba ali pet let pisarniške prakse; pod 2. kvalificirana delavka v trgovini ali oseba, ki ima prakso v gostinski stroki. Nastop službe takoj. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA

organizacija Tovarne elementov za elektroniko LJUBLJANA

obrat UPORI Šentjernej

— kadrovska komisija

razpisuje prosta delovna mesta:

1. strojnega tehnika s 5-letno prakso,
2. KD — kovinorezkalca,
3. KD — kuharja ali kuharice s 5-letno prakso.

Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok. O drugih obojestranskih pogojih se bomo dogovorili ustmeno. — Pismene ponudbe pošljite na naslov: ISKRA — obrat UPORI, Šentjernej. Razpis velja do 10. marca 1966.

Komisija za sprejem na delo in odpoved dela pri podjetju

tovarna industrijskih naprav, ladijske opreme in konstrukcij

KOVINARSKA KRŠKO

razglašuje prosta delovna mesta za:

- 2 KVALIFICIRANA AVTOMEHANIKA
- KVALIFICIRANEGA ELEKTRIČARJA
- KVALIFICIRANEGA ZIDARJA

POGOJI: odslužen vojaški rok, poskusno delo 30 dni, delo v dveh izmenah.

Osebn dohodek po pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Stanovanja podjetje nima. Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Ponudbe je treba vložiti pri kadrovski službi podjetja. Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Borci NOB naj bodo tudi danes simbol nesebičnega truda za splošno dobro

V četrtek, 17. marca, je bila v Trebnjem skupščina Zveze združenj borcev NOV, ki združuje organizacijo Zveze borcev, Zvezo vojaških in vojni invalidov in Zvezo rezervnih oficirjev in podoficirjev. O delu je poročal dosedanji predsednik Ciril Bukovec. Skupščina je izvolila nov 13-članski odbor zveze, za novega predsednika pa Janeza Ovna. Prisostvoval je tudi tovariš Jože Borštnar, član republiškega odbora.

Skupščina je ocenila, da je socialno vprašanje članov še vedno precej boleče, čeprav je razmeroma gospodarsko sloba občina z razumevanjem odborov občinske skupščine mnogo pripomogla, da ni stanje več tako kričeče, kot je bilo pred nekaj leti. Lani je 61 borcev dobilo 9 milijonov dinarjev stalne priznave, kar je za 80 odst. več kot eno leto prej. Kmetom-borcem je bilo odpisane za 2,5 milijona davka. Razen tega je 26 članov organizacije dobilo od republiškega odbora 9 milijonov dinarjev kredita za popravilo hiš. Sklad za zidanje stanovanjskih hiš je dal 7 milijonov, ki so jih kot kredit razdelili najbolj potrebnim. Republiški izvršni svet pa je odobril 10 milijonov dinarjev kot soudeležbo pri gradnji stanovanj za nezaposlene borce, vendar so ta stanovanja večinoma nedokončana. Uredili so grobišče na Rajah pri Mirni, narejena pa sta tudi že spomenika za grobišča v Sentlovcu in Velikem Gabru, ki bosta odkrita na dan krajevnega praznika. Potrebno bo urediti še

grobišča na Catežu, Dobrnju in Mokronogu. Ker gredo spomini s časom v pozabo, bo potrebno pospešeno zbirati gradivo iz NOB.

Komisija za priznavanje posebne delovne dobe je obravnavala lani na 35 sejah 345 prošnji. Ker je vojna že precej odmaknjena, je bilo njeno delo zaradi pomanjkanja dokazov zelo oteženo. Z letošnjim letom bodo pravice borcev do priznane posebne delovne dobe ugasile. Besede poslanca Franca Kolarja so pritegnile pozornost vseh udeležencev skupščine, ko je dejal, da naj borci v današnjem času pokažejo, da se niso borili sebično za svoje lastno dobro, temveč za dobro vsega naroda. Tudi danes morajo biti graditelji in še več sodelovali v družbeno-političnih nalogah kljub temu, da njihove moči počasi pešajo. Borci so sami največ krivi, če dobivajo priznavalnino tudi tisti, ki jih ne zaslužijo in ki s tem samo siromašijo sklad pomoči Stane Hrbar, predsednik komisije, je pojasnil stališče komisije, naj ne dobiva priznave nekdo samo zato, ker je bil borec, marveč naj jo dobiva predvsem zato, ker je pomoč potreben.

Pavle Miklič je govoril o nevezdrnih družinskih invalidnih ter o premoženem poznavanju NOB med šolsko mladino. Vinka Ceglar o potrebi večno večje pomoči kmetom-borcem in o sodelovanju zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev z garnizijami. Delegat v Mirne je zahteval, da letos tudi na Mirni

in v Sentrupertu temeljito zdravstveno pregledajo borce, ker jih lani niso. Na skupščini so se pogovorili tudi o pohodu za dan borca.

Delegati so bili seznanjeni s stanjem invalidov ter z delom posameznih sekcij, ki je bilo okrnjeno zaradi pomanjkanja denarja. Spregovoril je tudi tovariš Jože Borštnar, ki je opozoril na to, da naj bo več rezervnih oficirjev v odboru združenja in da je bila na skupščini premalo poudarjena vloga organizacije v življenju današnje družbe. Poudaril je nesebične cilje borcev v revoluciji, ki naj tudi danes skrbe za to, da svetle vrednote, za katere so se borili, ne bodo zbledele.

M. L.

KAKO IZBOLJŠATI UČNI USPEH

Razen že znanih težav, ki jih ne bo mogoče odpraviti preko noči, bodo morali več narediti tudi učitelji sami

V torek, 8. marca, so na poldnevem posvetovanju predstavnikov Zavoda za pedagoško prosvetno službo v Novem mestu in učiteljev občine Trebnje skušali ugotoviti vzroke za veliko število slabih ocen v spričevalih šolarjev. Iz podatkov posameznih šol se da ugotoviti, da se uspeh vidno ne izboljšuje, če se samo izboljšujejo materialni pogoji. V občini je ob poletju izdelalo 66,5 odstotka otrok, v samem Trebnjem celo samo 60,9, medtem ko n.p.r. v Knežji vasi 79,3 in Jelševcu 78,7 odst. Očitno ni tujak z merili ocenjevanja vse v redu, ker so v središčih boljše pogoji za delo kot so drugod in v njih učenci, ki

prihajajo iz podružničnih šol težje zdelujejo. Prav tako je očitno popuščanje učencev v drugem polletju, ko naravno okolje in delo preprečuje posebno otrokom s kmetij, da bi se več učili, toda uspeh je vedno občutno boljši kot polletni. Ponovno so opozorili na učni program, ki ga v šolah sicer predelajo, večina učencev pa nima dovolj osnovnega znanja, medtem ko za vzgojo otrok skoraj ni časa. V občini je tudi nad 100 otrok, ki po svojih umskih sposobnostih niso dosrli osnovnošolskemu pouku in bi bolj spadali v posebne šole, ki jih pa ni dovolj in so tudi zelo drage.

Razen teh in še drugih že

znanih težav, ki nedvomno vplivajo na znanje učencev, so opozorili tudi na subjektivne slabosti in včasih tudi ne dovolj veliko prizadevanost učiteljev. Osebnih prejemki, ki so nekaj jemali učiteljem veselje do poučevanja, ne morejo biti več vzrok neprizadevanosti, saj imajo razmeroma visoke prejemke v primerjavi z drugimi dejavnostmi. Prav tako je treba prenehati s stalinim tarnanjem o težavah, ko vemo, da dajejo delovni ljudje za solstvo mnogo sredstev glede na trenutne možnosti in splošno položaj občine.

DVE IZ ŠENTRUPERTA

LOVSKA DRUŽINA bo na lepem kraju okrog 600 m visoko na Homu zgradila montažno lovsko kočjo. Stavbo imajo že naročeno. Začeli so zbirati prostovoljne prispevke in urejajo okolico za kočjo, ki bo privlačna izletniška in lovsko točka. Predvsem v lovskem turizmu vidijo prihodnost, ker so bližnji gozdovi polni divjačine.

V ŠENTRUPERTU je bil 25. decembra lani ustanovni občni zbor turističnega društva, katerega predsednik je dr. Jože Jakič. Ta čas še urejujejo formalnosti o ustanovitvi društva, ki bo skrbelo, da bo kraj čimbolj privlačen in privlačen za goste.

Dosedanje obveznosti podjetij in KS

86 milijonov dinarjev so letošnje obveznosti podjetij trebanjske občine za splošne potrebe: od tega znaša prispevek za strokovno šolstvo 29 milijonov, 15 milijonov za ureditev ceste na Mirni, ki jih prispevajo le mirenska podjetja, 6 milijonov za zdravstvo, ostanek pa za javno razsvetljavo, regulacijo Mirne in ureditev avtomatske telefonske centrale. Prebivalci občine pa so do sedaj sprejeli za letos skoraj 13,5 milijona dinarjev denarnih obveznosti za ureditev poti in objektov, kot so dodovod v Mokronogu, Puščavi in Medvedjem selu, kanalizacija in cesta na Mirni, električna napeljava na Jelševcu in Stantenberku, most v Sentrupertu in vaške poti v Dragi in na Sela Sumberku.

Vozili sta se obdrsnili

4. marca zjutraj sta se pri Gomili blizu srečala osebni avto, ki ga je vozil Mirko Kavšek iz Ljubljane, in avtobus podjetja Gorjančič. Pri srečanju na ovinku sta se voznika obdrsnila. Na avtobusu je odrgnjen lak, na osebnem avtu pa se je odrgala okrasna letva, medtem ko je levi blatnik vdolben.

Zagorica: bo kaj z izvirov?

Nedavno je kmet Turk iz Zagorice pri delu v gozdu odkril manjši izvir vode, ki pa bi mogoče zadostoval v času, ko vode primanjkuje. Vas leži na izrazito kraškem svetu, ki ne drži vode. Vaščani morajo poleti večkrat s sodi h Krki po vodo, če zmanjka vode v vodnjakih. Zelo bi bili veseli, če bo kaj z novim izvirov, ki ga bi bilo treba zajeziti, da bi se nabralo več vode za sušne dni.

Trebanjska razglednica — enkrat malo drugače (Foto: M. Legan)

Mokronoškim gasilec visoko odlikovanje

13. marca je podpredsednik Obs Trebnje Janez Mihevc izročil mokronoškim gasilec visoko odlikovanje predsednika Tija, red zasluge za narod s srebrno zvezdo, s čimer je bilo PGD Mokronog priznано dolgoletno in uspešno delo. Hkrati je to najvišje odlikovanje, ki ga je do zdaj prejelo kakšno društvo oziroma organizacija v trebanjski občini. Za odlikovanje so mokronoškem PGD čestitali podpredsednik Obs Mihevc, Pavle Japelj v imenu občinske gasilske zveze in odbornik Stanko Pleskovič. V imeu gasilcev je odlikovanje prevzel predsednik PGD Mokronog Janez Kolarič.

Prostovoljno gasilsko društvo so Mokronošani ustanovili leta 1882, tako da bodo v prihodnjem letu slavili že 85-letnico obstoja. Vse do fašistične okupacije je bilo to društvo med najboljšimi ne le v mirno-mokronoški dolini oziroma na območju sedanje občine, temveč sploh na Dolenjskem. Takoj po ustanovitvi so člani krepko začeli delati in so že v prvem letu postavili gasilski dom. Prebivalstvo je rado pomagalo in kasneje dom tudi vzdrževalo. Sredstva za nabavo opreme in poravnava stroškov si je društvo pridobivalo tudi s prireditvami.

Motorno brigadno je društvo nabavilo leta 1923 in je še danes uporabna. V letu 1932 je društvo razvilo svoj prvi prapor, šest let kasneje pa je že prišlo do prvega avtomobila. Seveda ga danes nima več.

V dolgih letih svojega obstoja so mokronoški gasilci neštokrat uspešno gasili in tako dokazali, da je društvo obče koristno ter predelu nujno potrebno. Po osvoboditvi je društvo, razen zadnjih 10 let, le bolj životarilo. Občinskih dotacij je bilo pač malo ali pa jih sploh ni bilo. Razne prireditve so navrgle toliko sredstev, da so lahko dom v prvi fazi obnovili, nabavili najpotrebnejše pohištvo in nekaj krojev, lani pa nov prapor. Za prapor so prispevali člani in prijatelji gasilstva. Marsičesa pa še niso utegnili obnoviti oziroma nabaviti. Kaže, da bo treba v prihodnje društvu bolj pomagati. Pritegniti bo moralo mladino, najmlajše pa organizirati v gasilskem pionir-

Za lepši Mokronog

Krajevna skupnost Mokronog, ki jo vodi Milan Uhan, želi izboljšati podobo kraja. Pred prosvetnim domom že urejajo in zasajajo park. Kupili so tudi sadiké za drevored vzdolj glavne ceste, ki bo napravil široko cesto lepšo in privlačnejšo.

Osební dohodki v letu 1965

Povprečni mesečni osebni dohodki so se v občini Trebnje v letu 1965 od 1964, povečali za 29,9 odst., od česar je povečanje v gospodarstvu znašalo 30 odst., v ostalih dejavnostih pa 27,9 odst. Računamo, da so se v času gospodarske reforme povečali za službi za 17 odst., kar pomeni, da se je standard znižal za najmanj 6 odst., če upoštevamo povprečno podražitev vseh potrošnih proizvodov. V zadnjih petih mesecih lanskega leta so bili najnižji osebni dohodki v prometu (železnice) in to 50.000, najvišji pa v trgovini s povprečjem 68 tisočakov, medtem ko je bilo povprečje za celotno gospodarstvo 53.000 din. V negospodarskih delovnih organizacijah imajo v istem razdobju povprečje 77.000 din. Razlika je zaradi občutno boljše kvalifikacijske sestave zaposlenih izven gospodarstva, ki

imajo tudi več nadur, ker primanjkuje ljudi.

Število zaposlenih doma se je od aprila, ko je doseglo 2.013 ljudi, stalno zmanjševalo in je doseglo decembra 1.794 zaposlenih, od tega v gospodarstvu 1.554 in 240 v negospodarskih organizacijah (šole, občinska uprava itd.). Po tem času se opaža zopet postopno, toda počasno zviševanje zaposlenosti.

Ce primerjamo osebne dohodke po razponih, ugotovimo, da je upadlo število ljudi z zaslužkom do 25 tisočakov od leta 1964 na 1965 od 220 na 30, v razredu od 25 do 30 tisočakov od 262 na 103, v razredu od 30 do 40 tisočakov od 490 na 395, v razredu od 40.000 do 50.000 pa je število naraslo od 294 na 388. Od 50.000 do 60.000 je na mesec zaslužilo 248, od 60 do 80 tisočakov 246, od 80 do 100 tisočakov 87 in nad 100.000 din 54 ljudi.

KO ČAKAMO ZA ZAPRTIMI VRATI

OD TAJNICE JE VELIKO ODVISNO...

Sedim v sobi direktorjeve tajnice in čakam. Ko sem vstopil in zaprosil za sprejem, mi je povedala, da je direktor vsesedena. Pogledala me je malce zviška, kot je to navada pri mnogih tajnicah. Obogajega sem vajen; tega, da je direktor vsesedena in tega, da me tajnica pogleda kot prišleka malce zviška.

Sedim in razmišljam. Skušam si predstavljati, o čem se pogovarjajo v direktorjevi sobi. Skozi vrata, obložena z rdečim usnjem, prodre tu in tam šum glasov in tudi smeh je zaslišati kdaj pa kdaj. Čakam in pogledujem na uro. Mudi se mi. Se vedno razmišljam o tem, kaj se dogaja za vrati, obloženimi z usnjem. Tajnica me vsake toliko časa obstreli z zaničljivim pogledom. Vprašujem se: kdo bo prišel skozi vrata, ko bo direktor končno prost?

Zakaj ni tajnica, ko sem prišel, najavila mojega prihoda direktorju? To bi bila vendar njena dolžnost. Čakanje mi preseda in zato jo pobaram: »Tovarišica, ali bi lahko povedala tovarišu direktorju, da ga čakam?« Presenečena je, spet me obstreli z uničujočim pogledom, naveličano dvigne telefonsko slušalko in me najavi v sosednjo sobo.

Vrata se pri prič odpro. Skoznje odideta dva šefa oddelkov, direktor pa mi ponuja roko in se opravičuje: »Kar naprej tovariš! Če bi bil vedel, bi vas bil takoj sprejel! Saj ste vendar naš gost! Oprostite, ker ste čakali, prosimo!«

Vstopim, pri tem pa zelo dobro vem, da se bo prizr prihodnjic ponovil do pike anako...

MILOŠ JAKOPEČ

»Tako ali drugače: zaostajamo!«

Ciril Jarnovič, delegat za VI. kongres SZDL Slovenije, v pomenu o trgovini in njenih težavah

— Kako so vplivale na trgovino spremembe v gospodarskem sistemu ob uveljavitvi reforme?

— Novi položaj je zahteval in še zahteva temeljito notranjo razčlenitev stroškov ter ugotavljanje rentabilnosti poslovanja posameznih enot. Notranje prelivanje sredstev v okviru podjetij je še vedno v navadi, toda temeljita razčlenitev stroškov privede na dan marsikatero skrito rezervo. To, kar sem omenil, je terjalo od nas razvoj in ne zgolj reforma, kot nujna pa se pojavlja tudi zato, ker so se po reformi pogojji trgovanja bistveno spremenili. Ljudje zdaj kupujejo povsem druge stvari kot prej: največ osnovna živila in veliko manj trajnejše dobrine.

Precej so nas prizadele povišane najemnine, ker posluje trgovina pretežno v najetih lokalih. Tudi drugi stroški (zlasti tuje storitve) so se močno podražili in so že prerastli zasluzek, ki ga ustvarja trgovina po svoji naravi. Pogoji našega poslovanja so se spremenili v našo škodo, marže in cene pa

so ostale zamrznjene. Če k temu dodamo še težave pri nabavi blaga — v proizvodnji ga je precej teže dobiti kot pred reformo in tudi izbira je manjša —

Ciril Jarnovič

lahko ugotovimo, da stanje v trgovini ni rožnato.

— Kaj menijo novomeški trgovci o zahtevah prebivalcev, naj se trgovina pomakne v obrobne pre-

dele mesta in v nove soseske?

— Na Glavnem trgu osredotočena obnova prodajalnih potrošnikom ni všeč, ker oddaljuje trgovino od stanovalcev v obrobni predelih mesta in v novih soseskah. Upoštevatil pa je treba, da je to osredotočenje pogojeno z investicijsko politiko. Ta trgovini žal ni ponudila zadostnih sredstev za novogradnje. Posluževati smo se morali predvsem tkzv. investicijskih najemnin, ki so uporabne samo za obnovo obstoječih lokalov in gredo v breme tekočega dohodka trgovine. S tem smo še bolj zmanjšali že tako revna sredstva trgovine, ustvarjene za novogradnje. Zdaj je pa že dozorel čas, ko je treba prislunhiti željam potrošnikov in začeti z gradnjami v obrobni naseljih in novih stanovanjskih soseskah. Zdi se mi, da bi bilo treba to reševati v sodelovanju z investitorji stanovanjskih stavb, saj šteje tudi trgovina v komunalno ureditev naselij. Ker imamo lastnih sredstev zelo malo, bi bilo nujno potrebno zagotoviti bančne kredite.

— Ali se je v specializaciji prodajalnih že kaj premaknilo na boljše?

— O tem je bilo že veliko govora, vendar smatram, da smo pri nas še daleč od specializirane trgovine. Vsako podjetje rešuje stvari po svoje, uskladenega dela ni, zato pa vsak organizira prodajo v lastni mreži. Posledica je skromna založenost in odlič kupne moči na večja potrošniška središča.

— Morda pa je kaj krivde tudi na kadrovskem sestavu v trgovini?

— Prizadevnost zaposlenih se naj odraža v njihovih osebnih dohodkih. To pomeni, da bi bilo treba izpopolniti sistem notranje delitve v trgovini, zlasti pa delitve osebnih dohodkov. Sedanji kvalifikacijski sestav pa nam res ni v čast: v vseh trgovinskih podjetjih v Novem mestu nimamo niti enega človeka z dejansko doseženo višjo ali visoko izobrazbo!

MILOŠ JAKOPEC

MED TURNUSI TEČAJEV IN SEMINARJEV

Dobrodošla, »poštevanka« izobraževanja

Zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu je stalno pripravljen sprejeti naročila za organizacijo tečajev, seminarjev in šol — Od 1. marca dalje šola za ekonomsko vzgojo mladine (namesto MPŠ)

Seminarje za organe upravljanja je zavod organiziral v številnih delovnih organizacijah, na obsežnem območju, večjem od tega v mejah novomeške občine. Seminarji so bili povsod dobro obiskani. Bil so dobro pripravljene, predvsem pa kratki, pestri in poljudni, in so v zgoščeni obliki slušateljem nudili kar največjo možnost, da snov hitro dojemajo in se udeležijo tudi razprave. Temu primeru je bila ocena, ta pa je še najbolj objektivno izražena v želji samih udeležencev, ki

da hočejo takih seminarjev in še. Ocenili so tudi znanje obiskovalcev seminarjev in ugotovili, da znajo povprečno za 30 odstotkov več kot prej.

V enem samem primeru seminar ni žel uspeha. To je bilo v nekem novomeškem podjetju, kjer so seminar trikrat sklicali, pa nobenkrat izvedli. Seminar so organizirali na željo delavskega sveta v tem podjetju in sklep za to je bil sprejet soglasno. Zato je čudno, da se seminarja niso udeležili prav tisti, ki so si ga želeli.

5. in 6. marca sta v prostorih Zavoda za izobraževanje kadrov v Novem mestu predavala sodelavca VPS v Ljubljani tov. Dolanc in Pod-

Samo dom kulture in nič drugače!

Za DOM KULTURE v Novem mestu je še vedno v veljavi več imen kot DOM LJUDSKE PROSVETE, KINO »KRKA« in podobno, čeprav je delovni kolektiv Zavoda za kulturno dejavnost že junija 1964 sklenil, da se nekdanji prosvetni dom imenuje samo DOM KULTURE. Napake so čisto detali novinarji, razni poročevalci in sklicatelji sej ter prireditelji. Prosimo, da bi vzeli opozorilo z razumevanjem na znanje in ga odslej upoštevali, ker bi ljudje sicer lahko mislili, da gre za tri različne dvorane. V bistvu gre za eno samo dvorano, ki jo bomo od zdaj dosledno imenovali samo DOM KULTURE (Prešernov trg 5, Novo mesto) in nič drugače! Toliko, da ne bo zmešnjav!

Potujoči kino Novo mesto

bo predvajal italijanski barvni CS film »Sedem izzivanj« v naslednjih krajih:

26. marca v Beli cerkvi ob 19.30;
27. marca na Dvoru ob 15.30;
28. marca v Mirni peči ob 19.30;
29. marca v Smarjškem Toplicah ob 19.30 in
30. marca na Uršnih selih ob 19.30.

Literarni večer Stezic

Sodelavci glasila novomeških srednješolcev so v četrtek, 17. marca, priredili v dvorani kina Krka literarni večer. Predstavili so nam svoje pesmi in razmišljanja, povedali, da so, kljub tehnizaciji, avtomatizaciji, atomizaciji itd., še drevesa, ki jim dajejo v krošnje, pa vode, prijatelji in ljubezen; vse, čemur se s svojimi sedemnajstimi in osemnajstimi leti približujejo in o čemer pojejo. V svoji izpovedi iščejo moderni izraz (Spilhal), drugi pa so že bolj svojski, izrazitejši (Kovič, Videčnik). Če bi govoril o presenečenju večera, bi omenil Kovičeve pesmi. Njegova izpoved s svojiko metaforiko je blizu Lorci. Namenoma poudarjam v poročilu, ki nima nikakršnih kritičnih pretenzij, prav njegovo pesniško izpoved, saj se je v pesmih, ki so jih prina-

šale Stezice, nekako odločil od ostalih in postal svojski.

Literarni večeri, ki jih menda vsako leto prirejajo Stezice, privabijo srednješolsko mladino. Morda bi bilo prav, če bi ga (saj je pravzaprav enkrat v letu) obiskali tudi ljudje, ki jih zanima mladina in ki o njej največkrat govorijo kritično. Spoznali bi njeno hotenja in krize, zvedeli bi besede, ki jih je sama izrekla o sebi in svojem okolju. Hkrati bi se lahko prepričali v to, da se mladi ustvarjalci ne pripravljajo na svoje »javno sporočilo« kar tako. Izvedba literarnega večera je bila odlična. Lahko zapišem, da je bila kultura govora dognana in da presega povprečno amatersko odsko izreko. V tem letošnjem večer prav gotovo presega prejšnje.

PETER BRESČAK

KO SE POTEGUJEMO ZA DENAR IZ PRORAČUNA

»Zahtevamo 2 milijona dotacije!«

Družbene organizacije so porabile lani 63 odstotkov vseh dotacij za osebne dohodke, honorarje in nagrade — V bodoče: manj za osebne izdatke in več za osnovno dejavnost!

Na občinski skupščini Novo mesto se nabirajo prošnje družbenih organizacij za dotacije iz proračuna. Kar zaletna mapa jih je že. Lani je bilo za potrebe vseh organizacij v občini odobrenih iz proračuna 57.494.000 S din dotacij, letos pa je vloženih zahtevkov za 77.930.000 S din, kar je 35 odst. več kot lani. Proračunski dotaciji sta se odpovedala letos sindikat in Zveza komunistov, ki sta prešla v samofinanciranje.

Takšne so zahteve, toda kakšne so možnosti? Občinski proračun bo imel letos le za 4. odst. več denarja kot je bila lanska realizacija. Koliko večje so letos potrebe v šolstvu, v socialnem zavarovanju in v zdravstvu, torej v osnovnih dejavnostih, pa je znano.

Ko prelistava prošnje, zbrane v zajetni mapi, pogrešam resnih in dovolj prepričljivih utemeljitev. Mar reforma ni našla poti do družbene političnih organizacij? Ko ugotoviš, v kakšne namene so porabile posamezne organizacije dobljeni denar, meniš, da je ni... Lani so prejle vse organizacije 57.494.000 S din, za osebne dohodke s prispevki ter za razne honorarje in nagrade pa so porabile kar 36 milijonov S din ali 63 odstotkov vsega!

Peščica profesionalcev in honorarnih uslužbencev v družbenih organizacijah (ta peščica porabi 63 odst. vseh sredstev!) prav gotovo sama ne zmore veliko. Nihče ne more reči, da ti ljudje ne delajo, čeprav vidnih uspehov njihovega dela v mnogih organizacijah ni čutiti. Pa še na nekaj ne smemo pozabiti: plačevanje profesionalcev, delitev nagrad in razni honorarji kot plačilo za družbeno politično delo povzročajo zavist. Od zavisti do ugotovitve: »Ti dobiš denar in nagrade, pa še ti delaš!« seveda ni daleč!...

Če hočemo biti objektivni, moramo priznati še to, da zelo zaviti predpisi o finančnem poslovanju silijo k honorarnemu delu in k profesionalizmu. Če hoče imeti organizacija žiro račun, ne more brez honorarnega knjigovodje ali pa brez stalno nameščene moči. Dvig denarja pri banki je zvezan z mnogimi nepotrebnimi komplikacijami itd.

no dejavnost v organizaciji. V novomeškem svetu Svobod in v organizacija DPM so imeli do lani stalno nameščene moči, letos pa so se jim odrekli, ker vidijo, da ni na voljo sredstev. Vprašamo se, zakaj nismo spoznali tega že prej in zakaj niso do letos spoznali tega v mnogih drugih organizacijah?

Administracija in računovodski posli so zgolj tehnično opravilo. Mar ga res ne bi mogli prirediti tako, da bi ta dela opravljal honorarno en sam človek za več sorodnih organizacij? Ne pozabljamo, da smo denar, ki ga zahtevamo od proračuna, ustvarili mi vsi v mejah naše občine! Ne pozabljamo tega, da se potegujemo za dotacijo! To so družbena sredstva, zato moramo vsi ravnati z njimi kar se da gospodarno! Skupščinski organi, ki dotacije odobrujejo, pa naj brezobzirno in brez pomiselnosti odbijejo zahteve, ki niso utemeljene s konkretnim programom dela!

MILOŠ JAKOPEC

Gostje iz Trnovega v Dol. Toplicah

V nedeljo, 20. marca, so gostovali igralci KUD Franc Prešeren iz Ljubljane — Trnovo v Dolenjskih Toplicah z uprizoritvijo Linhartove igre »Ta vesel dan ali Matiček se ženis.« D. G.

šanje dosledne izvedbe načel reelekcije, pri čemer so zlasti opozorili na maličenske teh načel. Tudi kadrovskemu vprašanju je bila odmerjena precejšnja pozornost na seminarju. Predavatelj je poudaril, da je skrb za kader pri nas boleča točka, ker se premnogi pojmujejo izobraževanje kot manj vredno področje. Da se to v bodoče ne bi več dogajalo, bi bilo nujno potrebo po izobraževanju zakoniti v aktivni delavskega samoupravljanja. Nič več naj bi ne poznali kompromisov na tem področju, saj bo znal samo primerno izobražen človek najti izhod iz stanja, ki se neredko prikaže zapleteno in nasičeno s problemi. V razpravi so bili nekateri določeni podatki iz analize kadrov v novomeški občini. Ob njih so se udeleženci globoko zamislili... Tovarš Podmenik se je v svojem predavanju dotaknil vprašanja odnosov med ljudmi, kakor jih lahko obravnavamo z gledišč raznih teorij in ekonomske osnove. Njegov namen je bil, da poslušalcem poljudno pove, kako nujno je, da pri spoznavanju in reše-

vanju družbene problematike nastopijo subjektivne sile. Predavatelj je omenil oblike, s katerimi je možno to doseči. Zelo nazorno je prikazal, kako organiziramo ploden sestanek.

1. marca se je pri Zavodu za izobraževanje kadrov pričela šola za ekonomsko izobraževanje mladine. To je nova oblika v izobraževanju mladih in zamenjuje mladinske politične šole, ki so bile do zdaj v veljavi. Namen šole je dati mlademu proizvajalcu, upravljalcu in tistim, ki se še šolajo, temeljne napotke za spoznavanje družbene ekonomske procesov. Obisk te šole je velik. Posebno obliko ekonomskega izobraževanja mladine uvajajo v srednjih šolah, kjer lahko obdelajo določena poglavja, ki si jih mladina izbere po svoji volji, med mladinskimi urami.

Repertoar dopolnilnega izobraževanja v prireditvi Zavoda za izobraževanje kadrov je pester in obsežen in s toko vsebino, ki ustreza delovnemu človeku na raznih ravneh izobraževalnega obzorja.

Počitnikarji iz Zagreba na obisku

V nedeljo dopoldne se je pripeljalo 50 članov Ferialnega saveza iz zagrebske občine Medveščak na obisk k novomeškimi počitnikarjem, ki so pokazali svojim tovarišem Dolenjsko galerijo in oba muzeja. Po kosilu so se gostje odpeljali na Otočec, v Smarjške Toplice, Pletanje in si v Kostanjevici ogledali Formo-vivo ter zgodovinske znamenitosti mesteca ob Krki.

Objubili so, da bodo povedali tudi ostalim ferialcem v Zagrebu o lepotah Dolenjske, naši počitnikarji pa so z veseljem sprejeli povabilo za obisk v Zagrebu. Na Dolenjskem so edino novomeški počitnikarji našli stik s sosedi iz Hrvatske in iz Zemuna v Srbiji, zdaj pa pričakujemo še obisk počitnikarjev iz Velje.

Upamo, da bodo tudi sklepi nedeljske skupščine PZ Slovenije pripomogli k takemu sodelovanju med državami; po vsej državi, ki mnogo pripomore k izboljšanju mladinskega turizma.

M. TRATAR

Ali je društvo potrebno?

Te dni bo občni zbor društva prijateljev mladine v Smihelu pri Novem mestu, na katerem bodo skušali ugotoviti, zakaj DPM ne pomaga mladim. V prejšnjem letu se društvo ne more pohvaliti z delom, saj nekaterih akcij, ki jih je imelo v načrtu, sploh ni izvedlo. Društvo bi moralo letos skrbeti, da bi praznovanja mladine, počitnice in taborjenja dobro pripravili. Če bo sodelovalo čimveč članov društva, ne bo potrebno spraševati, če je društvo potrebno, češ, da samo pobira članarino.

Ali v Šentjerneju ni potrebe po kulturi?

KUD Bratov Pirkovič v Šentjerneju je 24. februarja na rednem letnem občnem zboru ocenilo delo petih sekcij: glasbene, dramske, knjižnice, kinosekcije in godbe na pihala. Največ je pokazal po besedah predsednika društva tov. Gabriča Oktet glasbene sekcije, ki je za svoje delo prejel Trdinovo nagrado. Priredil je mnoge koncerte po Sloveniji in celo v Karlovcu ter sodeloval na vseh akademijah in svečanostih. Kinosekcija, ki je sicer delavna, je dobila z ureditvijo dvorane boljše pogoje dela, ima raz-

ne težave. Če bi zmogli visoko najemnino za dobre filme, ne bi imeli na sporedu toliko kavbojskih in detektivskih filmov, kar se jim sedaj večkrat očita. Za dejavnost v dramski sekciji ni pravega zanimanja, posebno ne med mladino. Ljudje niso več pripravljene žrtvovati nekaj ur, ne da bi imeli plačane. Po zaslugi Vlaste Tavčar, ki vodi knjižnico, je le-ta z 3000 knjigami dobro delala. Obsojanja vredni pa so posamezniki, ki so si sposodili knjige, ne da bi jih dali vpisati in jih niso vrnil.

Vodstvo knjižnice želi, da bi se knjižnica ocepila od KUD in bi samostojno delala pod pokroviteljstvom KS. Najslabše se je lani odrezala godba na pihala. Od aprila je iz nepojasnjenih razlogov popolnoma prenehala delati. Zalostno je, da je današnja generacija zapravila in pohodila trud naših prednikov za dvig kulture v šentjernejski dolini. Sprašujemo se, kakšne kulturne prireditve bi pri ljudeh sploh še vzbujale zanimanje, saj celo cirkus več ne vleče. Kaže, da smo v dobi, ko ljudje mislijo le, kako bi prišli do denarja, pozabili pa so na kulturni napredek.

POLDE MIKLIČ

Program pripravljen, proslave pa ni bilo

Kaj pravzaprav delajo mirnoperške politične organizacije? Tako se sprašujejo prebivalci zlasti po 16. marcu, ko je imela Mirna peč krajevni praznik. Dan je minil brez proslave, kar se čudno sliši. Na prošnjo krajevnega odbora ZB so učenci osnovne šole sicer pripravili program, niso ga pa imeli komu pokazati, ker so krajevne organizacije menda zadnji trenutek ugotovile, da za praznovanje ni nič pripravljeno, torej tudi za samo proslavo ne! Morda se bodo družbene politične organizacije spomnile ob prihodnjem proslavljanju krajevnega praznika, da bi bilo le dobro slišati najmlajše. Do takrat pa je dolgo in imalo verjetno, da učenci tega, kar so se letos naučili, ne bodo pozabili.

Pa ni res nikogar nič sram spričo take brezbriznosti?

Sentjernejski oktet, ki je lani dobil za svoje številne uspehe in vztrajno delo tudi TRDINOVO NAGRADO od novomeške občinske skupščine, je prav gotovo med najdelavnejšimi sekcijami šentjernejskega prosvetnega društva.

Delegati: na kongresu o kmetijstvu

Pred dnevi so se pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu sestali delegati, ki bodo na VI. kongresu SZDL Slovenije zastopali članstvo SZDL v novomeški občini.

Na sestanku so razčlenili dejavnost pred kongresom in ugotovili, katera vprašanja so tista, o katerih bi spregovorili na kongresu. Bili so

enotnega mišljenja, da so občani v javnih razpravah zastavili največ vprašanj s področja kmetijske problematike (nabava drobne kmetijske mehanizacije, cene in možnost nakupa umetnih gnojil, vezane cene, odkup in predelava mleka, posredništvo v trgovini s kmetijskimi pridelki, zdravstveno varovanje kmetov itd.). Razen teh pa so pereča še vprašanja izobraževanja, socialnega varstva, prosvete in splošnega razvoja gospodarstva v luči mednarodne delitve dela. Prav tako bo treba posvetiti pozornost nadaljnjemu utrje-

vanju Socialistične zveze v organizacijsko političnem razvoju. Skratka, potrebno bo SZDL začrtati novo razvojno pot in ugotoviti, kakšen je njen prispevek pri samoupravljanju. Vrsta polemičnih razprav bo na kongresu gotovo pomagala pojasniti vprašanja, ki so jih zastavljali občani pred kongresom. Občani bodo morali na ta vprašanja kaj kmalu dobiti odgovor, ker je tudi od tega odvisen nadaljnji družbeni razvoj.

S. D.

Brezobzirnost ne pelje k slavi!

Tovariš urednik!

12. marca sem se z delovnim tovarišem Lojzatom S. na mopedu peljal iz Novega mesta proti Ratežu. Bila sva že blizu Rateža, ko naju je ob 14.35 dohitel kombi LJ 417-28, last IMV, vozil pa ga je Novosel. Ko naju je prehitel, hitrosti ni zmanjšal, niti ni dal zvočnega signala. Ploha broze naju je obšla od nog do glave in le največja prisebnost mi je pomagala, da sem se z vozilom obdržal na cesti. Kaj bi se lahko pripetilo, ko bi naju vrglo s ceste, si pač ni težko misliti. Kdor pozna to cesto, ki je prav pri Ratežu najslabša, prav gotovo tudi ve za 15 do 20 m globok prepad, poraščen z drevjem. Prav lahko bi se s tovarišem Lojzatom znašla v hudih ranah, pa tudi smrtna nesreča ne bi presenetila.

Precejkrat sem že opazil, da so najbolj predrzni prav vozniki kombijev. Ali mar nekateri taki soferji mislijo, da so sami na cesti in da mopedisti s svojimi vozili ne spadamo nanjo? Zavedajo se najraje, da si z divjo in brezobzirno vožnjo pač ne bodo pridobili slave, prej prezir. Dobri državljani želijo na cesti predvsem srečati pametne in obzirne soferje!

POLDE MIKLIČ
Šentjernej

ŠMARJETA: vodovod v dveh krajih

Na območju krajevnih skupnosti Šmarjeta so se začeli dne dni pomenkovati o samopriskevku za dograditev vodovoda v Dolenji vasi in na Kamnem vrhu oziroma v Brezovici. Del sredstev bo prispevala krajevna skupnost. Te dni bodo začeli opravljati zemeljska dela. Računajo, da bosta kraja še letos dobila pitno vodo iz vodovoda.

»NOVOTEKS«

tekstilna tovarna
NOVO MESTO
razglašava
prosto delovno mesto

VRTNARJA

POGOJI:

1. kvalificiran vrtnar,
2. najmanj 3 leta prakse v vrtnarski stroki,
3. urejena vojaščina.

Prijave sprejema kadrovsko-socialni oddelek podjetja do vključno 8. aprila 1966.

450.000 za trg v Žužemberku

Žužemberška kmetijska združba je v minulem poslovnem letu še bolj sodelovala s kmetovalci in jim kreditirala kooperacijsko proizvodnjo. V enem letu je iz svojih deviznih sredstev nabavila za kooperante 12 ročnih motornih kosilnic, jih oskrbela s plugi, z okopalniki, in s škropljnicami, kot tudi s semeni, z umetnimi gnojili in zaščit-

Vavtovaščani po 40.000 za kanalizacijo

Gospodarji enega dela Vavte vasi so se dogovorili, da bodo za ureditev kanalizacije okrog svojih domov prispevali po 40.000 do 50.000 starih dinarjev. Delati bodo pričeli sredi leta.

Oder mladih - danes v Mirni peči

Člani novomeškega ODR MLADIH bodo danes, v četrtek, ob 15. uri nastopili na odru prosvetnega doma v Mirni peči. Igrali bodo pravljeno igrano »Cesarična in svinjara« za šolsko mladino in odrasle; vstopnina: 150 starih dinarjev. Oglejte si lepo mladinsko igr!

Kos dobil zlato puščico

V nedeljo dopoldne je bilo na strelišču pri Pionirju v Novem mestu občinsko strelsko prvenstvo za zlato puščico. Tekmovalo je 27 strelcev. Zlato puščico, ki jo je imel lanski zmagovalac Milan Knap, je tokrat osvojil Marjan Kos. Prvi trije so dobili tudi praktične nagrade. Rezultati: 1. Marjan Kos (PIONIR) 507 krogov, 2. Mladen Novak (ISKRA) 486, 3. Franc Zidanek (PIONIR) 485, 4. Milan Knap (PIONIR) 477, 5. Janez Kastelic (ISKRA) 470, 6. Božo Koplina (PIONIR) 467, 7. Julka Bratož (PIONIR) 466, 8. Slavko Kavšek (NOVOTEKS) 443, 9. Branko Suh (GIMNAZIJA) 432, 10. Martin Aš (PIONIR) 430.

S. D.

nimi sredstvi. Z odkupom zobotrebcev je združba odprla nov vir dohodkov za kmetovalce, ki so z njimi v zimskem času povečali svojo kupno moč za 38 milijonov starih dinarjev.

Zadružne njive so bile v redu obdelane in pridelki pravočasno pospravljeni. Po zaključnem računu je ostalo za sklade okoli 18 milijonov dinarjev, razen tega pa so prispevali krajevni skupnosti 450.000 dinarjev za ureditev trga v Žužemberku.

M. S.

Zahtevek za popravilo meje

Kmetje šmarješkega območja so na predkongresnih zborovanjih zahtevali popravilo meje med posameznimi proizvodnimi okolišji. Meje so sporne predvsem v Brezovici, Golu in Obrhu. Prizadeti so že vložili zahteve, tako da vsak čas pričakujejo tudi občinsko komisijo, ki bi napake popravila.

ODLOČITE SE TUDI VI: naročite si Dolenjski list na svoj naslov!

vem mestu posnamejo krajši dokumentarni film, saj mesto s svojimi zgodovinskimi znamenitostmi kar samo ponuja motive kameram. Mladi snemalci pod vodstvom prof. Horvatove so se odločili za tržni dan v Novem mestu in bodo poskušali posneti tudi nekaj etnografskih značilnosti v bližnji okolici. Zeljo mladih je podprl tudi upravni odbor gimnazije z nekaj sredstvi, del pa bodo morali sami prispevati.

Iz pogovora z gimnazijci, člani filmskega krožka, sem zvedel, zakaj so se odločili za ta zanimiv poskus. Svoje teoretično delo bi radi bolj popestrili in preizkusili svoje znanje (osvojili so prvo mesto na oddaji Spoznavajmo svet in domovino v Ljubljani) tudi v praksi. Menijo tudi, da je škoda, da Novo mesto in okolica s svojimi lepotami skoraj še nista bila posneta. V svoj filmski prvenec polagajo mnogo upanja, saj v primeru, da jim uspe, gotovo ne bo zadnji.

V programu imajo zaenkrat še dva filma: kulturne spomenike v Novem mestu in delovni dan dijakov. Dijaki so za film, ki ima delovni naslov »Tržni dan v Novem mestu«, sami napisali tudi scenarij, snemali pa ga bodo predvsem na novomeški tržnici, na sejmišču ter na novomeških vpadnicah. Gimnazijci upajo, da si bodo ta film lahko kmalu tudi ogledali. Gotovo bi ne bilo slabo, da bi si ga lahko ogledalo tudi širše novomeško občinstvo.

sl.

Odkazali so 6 parcel v Dolenjskih Toplicah

V Dolenjskih Toplicah je že marsikdo hotel zidati, a ni dobil gradbenega dovoljenja, ker še ni narejen regulacijski načrt. Pretekli teden pa je vendar prišla v Toplice komisija, ki je odkazala stavbne parcele za gradnjo šestih stanovanjskih hiš. Za gradnjo je še več interesov, mnogi pa bi tu radi gradili tudi hišice za letovanje. Vse kaže, da bodo morali počakati, dokler ne bo ureditveni načrt dokončan.

D. G.

Trška gora: spet aktiv ZMS

Mladinci Trške gore so nedavno ustanovili aktiv ZMS. Steje 15 članov, predsednik pa je Alojz Zupančič. Na Trški gori so pred leti že imeli aktiv, vendar je zaradi nedelavnosti propadel.

Kadrovska komisija mreže

Tovarne obutve PEKO, Tržič

razglašava za svojo poslovalnico
PEKO Novo mesto
prosto delovno mesto
trgovskega pomočnika oz. pomočnice

Pogoj:

- kvalificiran delavec oz. delavka v trgovini,
 - poskusni rok tri mesece.
- Nastop službe po dogovoru. Prijave sprejema kadrovskega oddelka delovne organizacije do 31. marca 1966.

Novomeška kronika

■ RAZSTAVO KNJIZNIH DEL utemeljiteljev umetnosti zgodovine na Slovenskem so pred dnevi odprli v avli Studijske knjižnice Mirna Jarca in si jo je ogledalo že lepo število obiskovalcev. Razstavljeni so vsa razpoložljiva dela treh znanih mož - Vojeslava Moleta, dr. Franceta Steleta in Izidorja Cankarja, katerih imena so se pojavila na straneh znanih revij, ki so pisale o umetniški zgodovini. Razstava je toliko bolj dragocena, ker prinaša tudi prevode naših umetnostnih zgodovinarjev v druge jezike.

■ PESEM O DIVJEM MOZU, ki s... z nogami potaca si, kar z rokami ne postavi, velja tudi za nekatere nesramne lastnike avtomobilov pri zadnjih stanovanjskih blokih na Mestnih njivah: komaj so Pionirjevi delavci navozili in poravnali zemljo za zelenico sredi zadnjih 4 blokov, že je eden izmed lastnikov avtomobila iz X. bloka povozil zrahljano zemljo, samo, da je slepše pristala pred blokom. Tudi okoli IX. bloka so pred dnevi kar trije avtomobilisti vozili po zrahljani zemlji, v katero bodo kmalu vsejali travo.

Hišni svet bo moral take samovoljne opozorit na javni red in kulturno ponašanje, nepoboljšljive trmaste buče pa seveda brez sodnika za prekrške najbrž ne bodo popustile.

■ MEDTEM KO V SVETU zanimanje za »beatleses« že pojenjuje, se je v Novem mestu šele začelo. Pri Elektrotehni so pred ne-

davnim prvič dobili v prodajo uvožene plošče z vžami Beatlesov in v nekaj dneh so jih več kot 300 že prodali...

■ LASTNIKI HIŠ NA FLORJANOVEM trgu se priključujejo, da jim ob večerih otroci počekajo hiše s kredom. Gredoč iz šole pišejo po stenah hiš nesposodnosti, da je stanovanec sram, zato jih sproti brišejo, kolikor se da. Lepa beseda menda pri paglavcih nič ne zažene, zato bodo skušali ugotoviti njihova imena ter jih sproščiti šoli in staršem.

■ SONCNA OGALA so začeli prodajati tudi v Mladinski knjigi, s čimer se je izhira tovrstnega blaga v Novem mestu precej povečala. V Mladinski knjigi imajo na prodaj le zaščitna očala proti soncu, uvožena iz Italije.

■ NOVOMEŠKA TRŽNICA JE BILA v ponedeljek kar dobro založena, cena jajc pa je (menda zaradi mraza) spet poskočila za 5 dinarjev. Jajca so veljala 50 din, regrat na merico 100 din, radič regrat na merico 100 din, bila je imel isto ceno, solata je bila po 400 din kg, jabolka po 170 do 250 din kg, orehi 400 din kg, fižol 300 do 350 din kg, mleko 140 din, smetana v skodelicah 220 din, španka na merico 100 din. Bilo je dovolj tudi rož in vsakovrstnih semen.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA - rodili sta: Mihaela Pavlič s Partizanske ceste 3 - Andrejo, in Ana Sitar z Mestnih njiv blok 8 - Mirjano.

Šahovske vesti iz Krškega

KRSKO — BREZICE 26:24. Na krožnem šahovskem srečanju so zmagali Krčani s tesnim rezultatom 26:24 točk. 100 odst. točk je od Krčanov dosegel samo Levičar, Rupar pa je izgubil 1,5 točke. Med Brežičani je samo Ilincič dosegel več kot 50 odst. možnih točk. Za Krško so igrali Levičar, Rupar, Zupenc, Horvat in Colarič, za Brežice pa Setbin, Ilincič, Banda, Rečer in Valenčak.

ZA TITOV POKAL se bodo v prvem kolu pomerili šahisti Krškega s šahisti Rudarja iz Trbovelj. Krčani se obeta priložnost, da gostom povrne poraz, ki so ga doživeli lani v zasavski ligi.

II. KATEGORNIK IVAN LEVICAR se je udeležil republiškega brzoturnirja v Mariboru. V predtekmovanju se ni uvrstil med 13 najboljših šahistov Slovenije in je zato odpadel iz zaključnega tekmovanja.

NA IZREDNEM OBCNEM ZBORU šahovskega kluba v Krškem je bil izvoljen za predsednika Jože Preskar — Ilija. Šahisti upajo, da bo odslej nekoliko več discipline in reda, saj so oboje zelo pogrešali.

NA OBCINSKEM TURNIRJU posameznikov sodeluje 18 šahistov. Po V. kolu vodi Levičar, ki je izgubil samo 0,5 točke za drugoplasiranim Ruparjem. Veseli smo tega, da sodeluje precej mladincev, ki zelo dobro igrajo z izkušenimi odraslimi šahisti.

Semičani spet zmagali

V petek, 11. marca, je bila na igrišču KSS Grm povratna odbojkaška tekma med dijaki KSS in Semičani. Kljub temu, da so domačini dobili prvi set, to ni vzel volje Semičanom, ki so se razigrali in zmagali z rezultatom 3:1. Gostom se je poznalo, da jim primanjkuje rednega treninga, toda po zaslugi odličnega tolačka Strumblija niso podlegli domačinom tudi v prvem srečanju v Semiču, ki se je končalo s enakim rezultatom.

Po odbojki so odigrali še košarkarsko tekmo, ki se je končala z zmago Semičanov s 76:56. V nartu je še več tekem v rokometu, košarki in odbojki. Skoda, da so Semičani zvedeli za zimsko košarkarsko prvenstvo šele potem, ko je tekmovalje že minilo in se ga niso mogli udeležiti.

Kočevski športni tednik

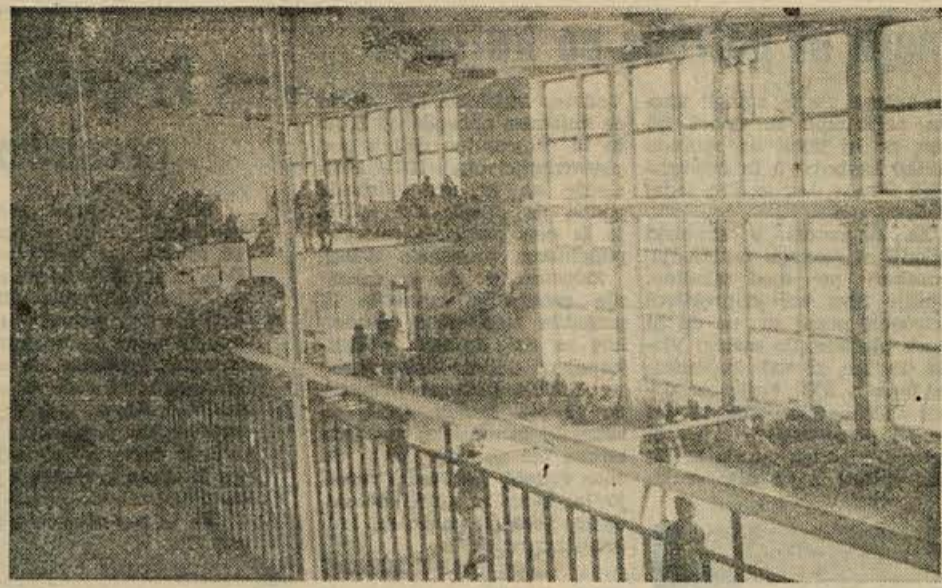
NAMIZNI TENIS. Na namiznoteniskem tekmovanju v Ljubljani, ki je bilo minuli teden, so sodelovali tudi mladinci in mladinke domačega Partizana, ki pa so izpadli že v prvih kolih. V sekciji namiznega tenisa bo potrebno več

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

POROČILO

o zrebanju srečk 11. kola, ki je bilo 17. marca 1966

Srečke s končnicami	so zadele Ndin
0	4
65200	604
01	6
41	8
03241	608
09791	400
46361	1.000
47851	400
80401	1.000
72	8
662	80
20702	400
67972	400
022012	4.000
3	4
07803	604
36873	604
66383	604
95013	404
216913	4.004
261663	50.004
64	8
384	100
16794	600
50734	600
56744	400
623034	10.000
55	8
85	6
02885	406
18425	600
75355	1.000
84145	400
06	10
46	6
67	6
97	20
657	40
45487	2.000
78	6
5258	200
78298	600
85788	400
353368	4.000
189408	100.000
771658	20.000
19	6
99	10
50349	600
81249	1.000
84229	400

Pogled na odbojkarški razredni turnir deklet ob zadnjem športnem dnevu v Kočevju. Dvorana doma telesne kulture je ob takih priložnostih vedno v središču zanimanja mladih (Foto: A. Arko)

Brzoturnir mest v Čateških Toplicah

Kočevski šahisti na odličnem 6. mestu, Novomeščani pa so deveti med 24 ekipami — Zanimiva ugibanja o ostrih borbah med kočevskimi in novomeškimi šahisti na bližnjem dolenskem prvenstvu članov

Letos je bilo brzoturnirsko prvenstvo slovenskih mest v Čateških Toplicah v nedeljo, 20. marca 66. Brzoturnirja se je udeležilo 24 ekip, verjetno do sedaj največ — iz vse Slovenije. Ekipa je sestavljala 6 igralcev in 2 rezervi. Novomeščani so izbrali svojo ekipo deloma direktno, deloma pa na izločilnem brzoturnirju, ki je bil odigran v petek, 18. marca v Novem mestu. Tako so novomeška ekipa sestavljali: Penko, Sunjič, Škerlj, Sporar, Sitar, Petkovič, Tisu in Istenič (naštetih so po deskah, na katerih so igrali). V številni in močni konkurenci so Novomeščani zbrali 79 točk in so uvrstili na 6. mesto, kar je šteti za uspeh. Pred Novomeščani so le reprezentance večjih mest, ki imajo tudi dejansko močnejše šahiste od Novomeščanov, presenetljivo in razveseljujoča pa je uvrstitev Kočevja na 6. mesto in Dravograd na 7. mesto. Prvo in drugo mesto sta si razdelili ekipi Ljubljane in Maribora, ki se že več let redno borita za prvo mesto. Pred Novomeščani so bili še Celjani, Domžalčani, Jeseničani in Kranjčani.

Ekipa je v celoti igrala solidno. Najboljši je bil Škerlj, ki je od 20 odigranih partij dosegel 14 točk, na drugem mestu pa je Petkovič z 12 in pol točkami. Nekoliko je zaostal le Igor Penko, ki je nabral iz 19 partij 8 in pol točk, je pa treba upoštevati, da je imel na prvi deski najmočnejše nasprotnike. Ekipa je izgubila 9 dvobojev, dva je igrala neodločno, z ostalimi nasprotniki pa je zmagala. Se najboljši poraz (6:0) je novomeška ekipa doživela z zmagovalcem — Ljubljano in nekoliko presenetljivo z Domžalami, kar je v krajšem času še drug hujši poraz s slednjimi. Deloma je presenetljiv tudi poraz Novomeščanov s rezultatom 4:2 z ekipo Kočevja, kar kaže, da bo na dolenskem članskem prvenstvu ostra borba med predstavnikoma Kočevja in Novega mesta za najboljša mesta.

ke, je pa treba upoštevati, da je imel na prvi deski najmočnejše nasprotnike. Ekipa je izgubila 9 dvobojev, dva je igrala neodločno, z ostalimi nasprotniki pa je zmagala. Se najboljši poraz (6:0) je novomeška ekipa doživela z zmagovalcem — Ljubljano in nekoliko presenetljivo z Domžalami, kar je v krajšem času še drug hujši poraz s slednjimi. Deloma je presenetljiv tudi poraz Novomeščanov s rezultatom 4:2 z ekipo Kočevja, kar kaže, da bo na dolenskem članskem prvenstvu ostra borba med predstavnikoma Kočevja in Novega mesta za najboljša mesta.

Kočevski in celjski tiskarji na športnem polju v Celju

20. marca so se kočevski tiskarji v Celju pomerili s člani Celjskega tiska v kegljanju, namiznem tenisu in odbojki. Dvoboj v kegljanju so gostje iz Kočevskega tiska izgubili za 626 kegljev. Posamezniki — Kočevski tisk: Sevsšek 595, Koruzar 638, Resman 500, Leskovšek 765, Juvan 570 in Kordiš 771; Celjski tisk: Cegnar 769, Seničar 763, Vračun 754, Milnar 808, Derencin 695 in Loščak 736.

premagal Fisterja z 2:1 in Lipuša z 2:0, z najboljšim Celjanom Rojcem pa je izgubil s 1:2. Tudi Leskovšek je premagal oba Celjane, Fisterja z 2:0 in Lipuša z 2:1, z neporaženim Rojcem pa izgubil z 0:2 pri stanju 4:4. Tako so Celjani tudi v namiznem tenisu zmagali z 5:4.

Namizni tenis: Celjski tisk: Rojo, Lipuš, Fister; Kočevski tisk: Leskovšek, Mate, Pranič. Mate je premagal Fisterja z 2:1 in Lipuša z 2:0, z najboljšim Celjanom Rojcem pa je izgubil s 1:2. Tudi Leskovšek je premagal oba Celjane, Fisterja z 2:0 in Lipuša z 2:1, z neporaženim Rojcem pa izgubil z 0:2 pri stanju 4:4. Tako so Celjani tudi v namiznem tenisu zmagali z 5:4.

Krški plavalci in radioamaterji za 29. maj

Plavalni klub CELUZOZAR bo v sodelovanju z radioklubom Krško propagiral mednarodni plavalni miting, ki bo v Krškem 29. maja v počastitev dneva mladosti. V Valvasorjevi tiskarni so dali na voljo radioamaterske vizitke QSL s fotografijo lepega krškega olimpijskega plavalnišča ter z angleškim napisom, ki pove, kakšna prireditev bo v Krškem in kdaj bo. Krški radioamaterji bodo te svoje vizitke postali mnogim znancem po Evropi, saj imajo radijske zveze domala z vsemi evropskimi državami.

Obdobjarsko srečanje pa so dobili s 3:0 kočevski tiskarji. Sprva je sicer kazalo, da bodo tudi v tem srečanju zmagali Celjani, pa so gostje iz Kočevja zaigrali bolje in ob dobri igri Koruzarja in Matjeja na mreži dobili vse tri sete. Po dvoboju so Celjani gostom pokazali tiskarno in mesto s Savinjsko dolino s Starega gradu. Čez štirinajst dni se bodo tiskarji obeh podjetij srečali v Kočevju.

Pred članskim prvenstvom Dolenjske

Po krajšem presledku so se šahisti sosednjih dolenskih občin ponovno združili z željo po skupnem šahovskem tekmovanju in organizirali dolensko člansko prvenstvo, ki je za vse dolenske šahiste največje in najvažnejše tekmovanje. Organizacijo prvenstva je prevzela komisija za šah pri Ob ZTK Novo mesto. Igrali pa bodo v prostoru šahovskega kluba Novo mesto (v poslopju stare pošte). Turnir bodo igrali uspešno zaradi prisotnosti igralcev izven novomeške občine in bo odigran od sobote, 26. marca, do nedelje, 3. aprila, ko bo ob 14. uri tudi zaključek. Redna kola bodo igrali vsak dan ob 18. uri.

kar velja za nastopajoče III. kategorije. Za prvih šest se predvidene diplome in nagrade. Prijavili so se: iz kočevske občine 4 — II. kategorija — Rudi Ostrman, Franc Gornik, Franc Mestek, Slobodan Ivič, iz Crnomlja 1 — III. kategorija — Valentin Papež, iz Metlike 1 — III. kategorija — Ferdo Avsec, iz Grosuplja 1 — II. kategorija — Tone Praznik in iz Novega mesta 5 — mladinska kategorija — Igor Penko in Vito Škerlj, — I. kategorija — Tone Škerlj in Ivo Tisu in — II. kategorija — Vinko Istenič. Prijave so dokončne. Dolenjsko prvenstvo je treba pozdraviti, saj bo na ta način lahko šah na Dolenjskem kvalitetno napredoval in vzbudil pri mladini še več želja do te plemenite igre.

Občinsko tekmovanje za pokal maršala Tita

Za pokal maršala Tita se je v Novem mestu prijavilo le osem ekip, kar je za tako tekmovanje, ki naj bi bilo predvsem množično, zelo skromno število zlasti še, ker so od nekaterih organizacij prijavljene kar po dve ekipi in se je tako tekmovanja udeležilo pravzaprav pet ekip. V prvem kolu je šahovski klub Novo mesto izločil prvo ekipo JLA s 3:1, INIS drugo ekipo JLA s 3:0,5, gimnazija II drugo ekipo

po INIS s 3:1. Krika pa se je plasirala v polfinalne brez borbe, ker prve ekipe gimnazije sploh ni bilo na tekmovanje. Tak odnos najmlajših do tega lepega in pomembnega množičnega šahovskega tekmovanja je vreden vse graje! V polfinalu je prva ekipa INISA premagala Krško s 3:1, SK Novo mesto pa gimnazijo s 4:0. Tako se bosta v finalu sestali ekipi SK Novo mesto in prva ekipa INIS. Prav gotovo so favoriti igralci SK

Novo mesto, saj je ekipa postavljena iz vseh najmočnejših igralcev: Penko, Sunjič, Škerlj, Sporar, Tisu in J. Pleček. Zeleti je, da bi se prihodnje leto tega šahovskega tekmovanja udeležilo več ekip, saj je tekmovanje organizirano le na štirih deskah, kar naj bi omogočilo čimveč manjšim organizacijam, da sestavijo svojo ekipo.

AMD Ribnica: po štirih letih spet občni zbor

Pred kratkim je bil v Ribnici občni zbor AMD. Zaradi nedelavnosti starega upravnega odbora društvo že štiri leta ni imelo občnega zbora. Na zboru so ugotovili, da sploh ne vedo, koliko članov imajo, ker ni nihče pobiral članarine. Novi odbor so zato zadoščili, da pobere članarino in uredi evidenco članov. Povsem nedelaven pa stari odbor tudi ni bil, saj je predlanski organiziral tri tečaje

za voznike amaterje (dva v Ribnici in enega v Sodražici); lani pa dva v Ribnici in Loškem potoku). Seveda bodo organizirali tečaje tudi letos. V zadnjih dveh letih je AMD odplačalo tudi dolg za fiat 750 in kupilo še en prav tak avtomobil. Razen tega so nabavili še shemo za proučevanje vožnje na križišču in pisalni stroj. V blagajni jim je ostalo še 6000 novih dinarjev.

Sklenili so, da bodo organizirali letos tudi vsaj eno športno prireditev. Predvidoma naj bi to bila ocenjevalna vožnja. Če bodo člani društva za taka tekmovanja pokazali zanimanje, jih bodo organizirali v bodoče še več. Ob koncu so še sklenili, da bodo bolj sodelovali s sorodnimi organizacijami kot je zvezo šoferjev in avtomobilistov, s turističnim društvom in drugimi.

PRVENSTVO DOLENJSKE V ODOBJKI

1. Kočevje, 2. Trebnje, 3. Novo mesto

V nedeljo, 20. marca, je bilo v telovadnici v Kočevju prvenstvo Dolenjske v odbojki, na katerem so lahko nastopili člani prve in druge slovenske lige. Udeležilo se ga je tri ekipe: NOVOTEKS iz Novega mesta, ki igra v prvi ligi, ter Kočevje in Trebnje iz druge slovenske lige. Prvo mesto so osvojili igralci Kočevja, ki se jim pozna dveletna redna vadba v telovadnici. Ekipo NOVOTEKSA so domačini premagali gladko s 3:0

(15:12, 16:14, 15:10). Kaže, da Novomeščani čez zimo skoraj niso trenirali, ker niso prikazali odbojke, ki smo jo od njih pričakovali. Igrali so mlačno in neugrano. V drugi tekmi so domačini premagali še Partizan Trebnje, prav tako s 3:0, toda z malo tesnejšo razliko v setih (15:12, 15:12, 16:14). Trebnjanci se sprva niso tako znašli v telovadnici, ki je drugačnim dimenzij kot njihova, vendar bi z malo več sreče in srčnosti lahko odločili vsaj en set v svojo korist. V tretji tekmi se je sestel NOVOTEKS s Partizanom Trebnje. Trebnjanci so zmagali z rezultatom 3:1 (7:15, 15:13, 15:4, 17:15) in s tem postavili končni vrstni red. Letošnji prvak je torej Kočevje, drugo je Trebnje in tretji NOVOTEKS.

Ker ni organizator prisrkel sodnikov, so sodili bolj izkušeni igralci (Bižal, Glogovšek) in to prav dobro.

Otrok padel 10 m globoko - nihče ni kriv!

Je ograja na stopnišču zgrajena po predpisih? Nekateri gradbinci pravijo, da ni predpisov, drugi pa, da ima ograja lahko odprtine največ 12 centimetrov. V šoli se uče tako, v praksi delajo drugače. — »Zahteval sem, da se ograjo popravi!« — Ne glejmo samo, da so ograje lepe ali poceni, ampak da so varne! — Za nesrečo vendarle mora biti nekdo odgovoren!

Trije otroci so se nekako izmuznili očem odraslih, odšli na stopnišče 4. nadstropja stanovanjskega stolpca, eden je vrgel žogo skozi ograjo stopnišča, da je padla 10 m globoko v klet, nakar jo je sel pobrat. Triletna deklica je pokleknila na stopnico, radiovedno pokukala skozi ograjo za sestrico, ki je šla po žogo, in že ji je zmanjkalo tal. Padla je 10 metrov globoko na beton in negibno obležala s počeno lobanjo.

Kdo je kriv?!
NIHČE!!

Vsaj tako bi se dalo sklepati, ker do danes ni za nesrečo nihče nikjer odgovarjal, niti ni nihče ničesar ukrenil, da bi nevarno ograjo popravil. Ograja na stopnišču stavbe na Ljubljanski cesti št. 33 v Kočevju (pa tudi na številkah 31 in 29) je enaka kot je bila julija lani, ko se je nesreča zgodila.

Vsi trije omenjeni bloki so bili zgrajeni hkrati nekako v letih 1961 ali 1960. Ograja pri stopniščih ima tako velike odprtine, da bi skozi padel lahko celo odrasel človek.

Odprtine so velike 23 cm x 250 cm do 27 cm x 250 cm.

Uspadajo o nosilnosti — v ograji na stopnišču ni, je dejal Janez Pahulje, takratni gradbeni inšpektor pri občinski skupščini Kočevje. Predpisi pravijo le, da mora biti ograja »varnostna« (je taka ograja varnostna, če skozi jo lahko pade otrok ali celo odrasel?). Bil sem v komisiji, ko smo stanovanjski stolpič pregledali od izvajalca SGP Zidar Kočevje. Takrat smo nekaj razpravljali o tem, da ograja verjetno ni povsem v

redu in da bi jo morali zgraditi oziroma namestiti v vsakem drugem nadstropju lovilne mreže, ki bi preprečevale težje nesreče, vendar tega nismo vnesli v zapisnik.

Inženir Tone Knavs, ki je bil nadzorni organ pri gradnji teh stolpičev, pravi:

— Že med gradnjo stolpičev sem opozarjal, da ograja ni v redu. To sem vpisal tudi v gradbeni dnevnik. Izdelal sem celo skico, kakšna naj bi bila ograja, oziroma kako jo je treba izpopolniti. Pri prevzemu stolpičev nisem bil ves čas prisoten, ker sem moral nujno v Ljubljano. Zahteval pa sem, da je potrebno v zapisnik o prevzemu stolpiča vnesti pripombo, da ograja ni v redu in jo je treba dopolniti. Komisija pa moje pripombe ni upoštevala.

Vprašanje je, če obstajajo točnejši predpisi o ograjah v stanovanjskih stavbah. Drži pa, da v starem gradbenem zakonu piše, da morajo imeti stanovanjske stavbe varnostne ograje (in ne le ograje!). Razen tega uče na Gradbeni

- fakulteti v Ljubljani, da
- mora biti ograja na stopniščih tako gosta, da otrok
- že takoj ko shodi, ne more skozi vnikati glave; in
- še, da ne sme biti zgrajena kot lestev, da bi otrok lahko spiezal nanjo in potem padel čez njo!

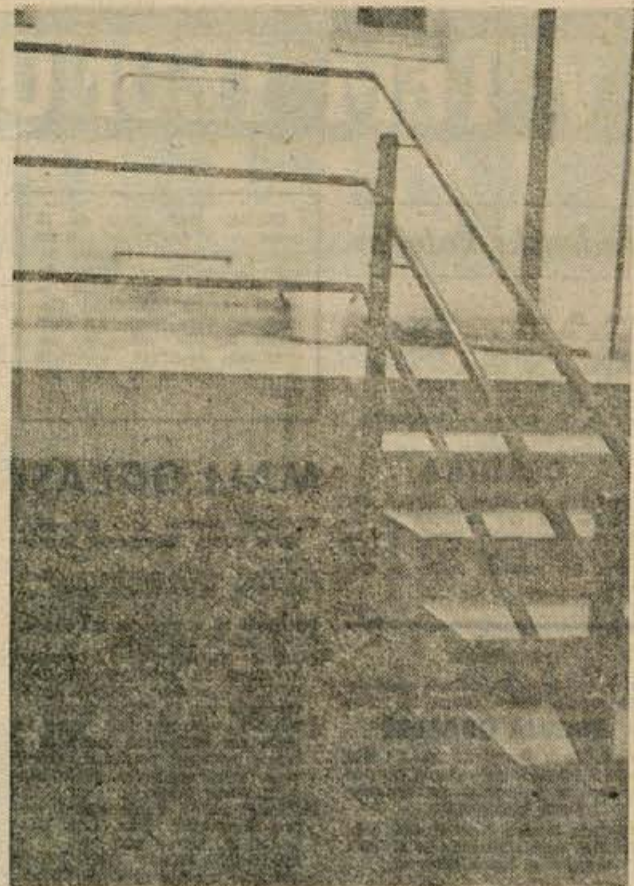
Vendar tega, kar vedo (kot študentje, ne vedo (isti, ko so) gradbeni strokovnjaki! Komisija je namreč stanovanjski stolpič prevzela in izvajalec SGP Zidar pravi:

»Vsa gradbena dela so izvajana po ustreznih pravilnikih in postopku, ki je določen za gradnjo stanovanjskih objektov. V konkretnem primeru je izvajalec postopal po glavnem projektu, ki je reviziran in odobren od komisije za revizijo glavnih projektov pri OLO Ljubljana. Tudi iz ostale dokumentacije, zlasti pa iz zapisnika o tehničnem pregledu in zapisnika za kolovadacijo tega objekta ni zaslediti kakršnekoli opombe ali pomanjklivosti glede izvedbe stopnišča.«

Kriva ni niti komisija za revizijo glavnih projektov, ker ona ni naredila načrtov. Projektant tudi ni kriv, ker je načrt odobrila komisija itd. Kriv ni torej nihče!

Pa vendar po zdravem mišljenju mora biti nekdo kriv, saj ni razumljivo, da otroci padajo skozi ograje!

S. P.

To je ograja na stopnišču na Ljubljanski cesti 33 (in 31 ter 29) v Kočevju, skozi katero je padel 3-letni otrok. Ograja je visoka okoli 85 do 86 cm, razmaki med zgornjo, srednjo in spodnjo kovinsko cevjo znašajo kar 26, 27 in 23 cm! Je to »varnostna ograja« ali samo »ograjac«?

Kradli so crkovino in jo jedli

Ciganske družine v Žabjaku so jedle meso poginulih živali

Veterinarska inšpekcija in miličniki so imeli že dostikrat opravka s Cigani iz Žabjaka, ker so kradli meso poginulih živali iz konjačije v Potočni vasi ali pa ga jemali s silo že med potjo.

Tako sta se morala zaradi tatvin pred kratkim zagovarjati na občinskem sodišču v Novem mestu Edvard Brajdič-Hudorovac in Milan Brajdič, oba že večkrat kaznovana, ker sta od začetka aprila do srede junija lani vzela iz konjačije večje količine mesa. Ugotovili so, da so imeli Cigani v Žabjaku krajo dobro organizirano. Otroci so morali stati ves dan ob cesti ter opazovati, če peljejo kaj h konjederu, nakar so na njih

hov znak stopili v akcijo odrasli. Včasih so s silo odvzeli meso že med potjo, včasih pa so ga z dolgimi kavji izvlekli skozi razbito okno konjačije.

Veterinarji in miličniki so morali nekajkrat tudi v ciganskih šotorih na dramatičen način odvzemati meso, odraslim in otrokom, takorekoč so jim ga trgali od ust, da ne bi prišlo do zastrupitev. V konjačiji so vzeli namreč tudi meso od kužnih boleznih poginulih živali ter s tem povzročili nevarnost za epidemije. Razen tega veterinarji niso mogli ugotovljati vzroka pogina in raziskovati bolezni, ker mesa ni bilo, ko so ga prišli secat. Tako tu

di niso mogli izdati potrdila o vzroku pogina, potrebnega za medobčinsko zavarovalnico, ki zavoljo tega ni hotela izplačati škode itd.

Občinsko sodišče je oba obtožena Cigana spoznalo za kriva ter obsodilo vsakega na 3 mesece zapora. Ta primer pa je ponovno opozorilo, da je treba s Cigani nekaj ukreniti in da pred sedanjim stanjem ne gre zapirati oči. Če človek je črkovino, mora biti lakota pač huda! In če nekateri tovrstno hrano Ciganov pripisujejo njihovim nomadskim navadam, bi jih morali prevzgojiti. Menda ne bomo dopuščali možnosti, da bi prišlo do razširitev kužnih bolezni!

V gozdu ga je napadel in oropal

Okrožno sodišče v Novem mestu je obsodilo na eno leto strogega zapora Jovana Maniča iz okolice Brežic

Jovan Manić, doma iz okolice Niša, je bil nekdanji aktivni podoficer v Cerkljah ob Krki, po odhodu iz vojaške službe pa je ostal v naših krajih, v okolici Brežic, kjer se je preživljal s priložnostnim delom.

Lani 16. maja je v večernih urah po brežičkih gostilnah ponujal čevlje ter ob tej priložnosti naletel na Rudolfa Kordiša, s katerim sta nato obiskala še več lokalov. Ko sta se nazadnje odpravila v gostilno Grič, je Manić nagovarjal Kordiša, naj končata

veseli večer v motelu ob avtocesti.

Po daljšem prigovarjanju je Kordiš pristal in tako sta se po bližnji napotila proti motelu. Pot je vodila skozi gozd. Sredi poti pa je Manić nanadoma s pestjo močno udaril Kordiša v želodec, ga pobil na tla ter ga omotil. Nato mu je z roke snel uro ter mu slekel zeleno jopo, kombinirano z usnjem. Napadenemu je še zagrozil, da ga bo ubil, če o tem le pisne, zatem pa je naglo odšel.

Kordiš je rop prijavil brežičkim miličnikom in ti so

pri Maniću doma še našli ukradeno jopo, medtem ko je Manić sam Kordiševu uro potegnili izpod slavnjače.

Pred sodiščem je obtoženec krivdo zanikal ter si izmislil, da mu je Kordiš sam zastonj jopo in uro za posojeno denar. V zagovoru pa se je zapletal, večkrat dogodke drugače opisoval, tako da sodišče obtožencu ni moglo verjeti, zlasti še zato, ker mu kazniva dejanja zoper imovino že od prej niso bila tuja.

Senat okrožnega sodišča je obsodil Jovana Maniča na 1 leto strogega zapora.

Nesrečno križanje pri Prilipah

Na avtomobilski cesti pri vasi Prilipe se je 11. marca pripetila huda prometna nesreča, vozniku Déuru Merletu iz Zagreba. Merle je s tovornjakom potoval proti Ljubljani, ko ga je pri Prilipah prehitel tovornjak s prilico. Naproti je nenadoma pripeljal neznan voznik osebnih avtomobil. Merle je zavil na desno in zapeljal na neutrujeni cestni rob, od tam pa zdrknil po nasipu na njivo, kjer se je prevrnil na levi bok.

na primer ljubezen do domovine? St. Janž sam, ta »pušelj mirenke doline«, kakor ga je imenoval naš Krek, ki je tam izdihnil svojo dušo, se ne vidi. Skrit je za prelepimi Gabrijelami.

In vendar, kako lepa, poetična imena je to od siromaštva prekleto ljudstvo dalo svojim naseljem: Sveti vrh, Slančvrh, Vinvrh, Otavnik, Bojnik, Klenovik, Pijana gora, Padeži, Zapadeži.

Koliko ljubezni, koliko poezije in koliko socialne resnice je položeno vanje. Popotnik, ki hodi po teh krajih, ne hodi le po zgodovinskih tleh pravadnih gomil, ampak tudi po zemlji, ki jo je močila kri kmečkih puntov. Pod Vodalom, na cesti v Sevnico, stoji krčma, ki se še danes imenuje pri »Puntarju«. Okrog Slančvrha so se bili kmečki boji in raz Slančvrh so bajé kmetje s topovi obstreljevali naokrog ležeče gradove. Vzkliki »Heil Hitler«, ki ti danes zvenijo nasproti, so tuji in nerazumljivi in te navduhujejo z bridko mislijo, da je ljudstvo teh krajev pozabilo nase, se izneverilo samo sebi. Če si pa nekaj tednov preživel na Brezovcu, na Selu, na Trščini ali na Blečvrhu, spoznaš, da so to le vzkliki obupa, da je to le jok bolečine, da je to le odmev biča, ki že desetletja in stoletja pada po plečih tega ljudstva.

Slančvrh, vasica s cervico in prekrasno lego na hribu, ki ga obseva sonce od zore do mraka. Pred vhodom v vas stoji velika, začrnela stavba, ki nikakor ne spada v okvir pohlevne vasice. Toda kmalu imaš razlago zanjo. Vaščani ji pravijo grad, dasiravno njen videz temu nasprotuje. To so nekdanje kleti s stanovanjem valpta stiškega samostana, ki je imel v Malkovcu in v Bojniku svoje vinograde in je po vaseh od Mokronoga do Pijane gore pobiral vinskod desetino. Razen stiških »belih menihov« so po teh krajih jemali desetino in tlako še fajmoštri iz St. Ruperta, gospodje na Škrlejem, v Mokronogu, na Kravjeku, na Cretežu, na Klevežu, da drugih manj lačnih in manj potrebnih pijavk ne naštevam.

Nato pridejo Sela. Na peščenih rebri je stisnjenih do dvajset bajt, po večini starih hramov in opuščenih židanic, koder so se naselili ljudje. Že na prvi pogled je to drugi Brezovec, brez vode, brez polj, brez kruha. Kdo bi tudi domoval na tej peščenih krtni razen siromakov.

Stara ženica primiga po cesti s praznim košem na hrbtu.

»Kam pa, mati, tako zgodaj?«
Ženica je bosa, umazana in z veliko, trdo golšo pod brado, ki se ji pozna, da je posledica hudih naporov njenega življenja.

»Po drva, da bom imela opoldne s čim podnetiti.«
Beseda dá besedo in že mi ženica pripoveduje: »Imela sem dvanajst otrok, devet jih živi, trije pa so pri Sv. Trojici. Dva sina sta na Francoskem, dva na Nemškem, ena hči je v Zagrebu, ena na Srbskem.«

Z enim samim stavkom reši moje skrito vprašanje, kako neki živijo ljudje na tem peščenem, z branjem in grmovjem poraslem svetu.

»In otroci, ki so po svetu, ali vas kaj podpirajo?«

»Slabo je, slabo,« vzdihuje starka, potlej pa doda:

»Živim s hčerko, ki ima troje otrok! Veste, na svetu je križ. Vdova je pri živem možu.«

V njenem glasu je nekaj boleznega, bridkega. Pozneje sem zvedel, da je ta njena hči tako zvana dobrotnica, h kateri prihajajo moški iz okolice. Take dobrotnice so po teh revnih krajih nekaj navadnega. Do njih so izhrojene steze iz židanic. Bog pomagaj, kako pa naj drugače preživlja troje otrok in staro mater.

Ce si živel štirinajst dni na Brezovcu, si vesel, da imaš Sela že za seboj.

Sela se drže Malkovca, vasi, ki stoluje nad znameniti, ne preobširnimi goricami istega imena. Zato pa so te gorice tem bolj slavne in jih poznajo tudi

Ljubljanski cvičkarji. Sladka malkovska kapljica ne dá slutiti, kako grenko je življenje v njeni soseski.

Na Malkovcu je kar druga podoba; po položnem hrbtu okrog vasi se raztezajo dovolj lepa polja in hiše niso videti tako beraške kakor na Selah. Pozna se, da je bilo tukaj nekoč blagostanje doma, dokler so malkovski vinogradi bili še lastnina domačinov in jih niso dobili v roke razni bližnji in daljni veljaki. Sedaj pa tudi po teh hišah sega beraška palica.

Od Malkovca do Slančvrha je najlepši kos potovanja od Mokronoga do Pijane gore. Odpira se ti veličasten razgled na jugu do Gorjancev, na severu do Kuma. Vso mirenko in krško dolino imaš pred seboj kakor odprto dlan. Štel sem cerkve in prišel do številke petdeset, potem sem nehaj. Kako čudno, varljivo nasprotje! Človek bi res verjel, da živi tod pobožno, bogaboječe ljudstvo, ki mu je edini cilj,

da časti svetnike teh tako na gosto nanizanih cerkvá. Toda nikjer na Slovenskem nisem naletel na tako število brezbožnikov med preprostim ljudstvom kakor v teh krajih. In kje na Slovenskem bi tako po domače, tako vsakdanje govorili o »dobrotnicah«, skritih po kmečkih bajtah?

Tik pod teboj se kadi iz rovov krmeljskega rudnika. Z višave je pogled nanj mikaven, toda s kakšnimi občutki rižejo pod to rjavo zemljo tisti, ki za dvajset, trideset dinarjev na dan hodijo vanj po dve uri daleč? Dve uri tja, dve nazaj. Ali je v takem srcu še prostora za kake lepše občutke, kakor je

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 25. marca — Minka
Sobota, 26. marca — Maksim
Nedelja, 27. marca — Rupert
Ponedeljek, 28. marca — Janez
Torek, 29. marca — Ciril
Sreda, 30. marca — Branko
Četrtek, 31. marca — Benjamin

ČESTITKA

Dobri mami Alojziji Jordan, Zg. Vodske, želi vse najlepše za 83. rojstni dan, sestri Ivaniki pa za 41. pomlad! Jamškovi in Prijatlovim lep pozdrav Jožica z družino.

OSMRTNICA

Za vedno je odšla od nas naša dobra mama, stara mama in sestra **MARIJA DRAŠLER**

Umrila je v Beogradu 20. 3. 1966. Zna s posmrtnimi ostanki bo prenešana in pokopana na novomeškem pokopališču.

Zalutujoča hčerka Nani Gudić, zet Branko, vnuka Mirjana in Milko ter sestra Ivana Hafner.

Beograd, 20. 3. 1966.

PREKLICI

Jože Strajnar iz Zdinje vasi 20. preključem in obžalujem, kar sem govoril o Mihaelu Jermanu iz Zagrada 1, Otoec, ker za svoje trditve nimam osnove.

Franc Petan iz Jurke vasi, p. Straža, opozarjam, da prepovedujem hojo, vožnjo in pašo po polju v Petanji. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ivan Gazvoda, Potovrh 3. Novo mesto, opozarjam, da prepovedujem vožnjo, hojo in odlaganje kakršnihkoli predmetov na travniku v Gabrini na obeh straneh ceste. Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

PREBIVALCI krškega in okoličel Hitro in poceni vam izdela vse vrste slik fotograf Anton Lešnjak, Krško, Kolodvorska 4 a.

OBVESCAM cenjene stranke, da sem odprl vodovodno inštalatersko delavnico na Trdinovi cesti. Se pripravljamo! Lojze Rozman, Trdinova cesta, Novo mesto.

Ali kdo kaj ve o zamenjanem kovčku?

Na avtobusu, ki odpelje iz Ljubljane ob 15. uri popoldne, je dne 12. februarja 1966 potovala v Kostanjevico uslužbenka Slovencija — zelenjava iz Ljubljane Slavka Bučarjeva. Sprevednik I. K. je v Ljubljani sprejel kovček z njenim osebnim perilom in obleko v skupni vrednosti 89.500 st. dinarjev. Ko je Bučarjeva prišla v Kostanjevico, v avtobusu ni bilo njene kovčke, pač pa je namesto njega dobila star kovček, ki ni bil njen.

Bučarjeva je še vedno prepričana, da je bil kovček pomotoma zamenjan in da tisti, ki ga zdaj ima, ne ve za pravega lastnika in ne ve kam bi z njim.

Prosimo, da sporočite o kovčku, če kdo kaj izve, na naslov: Slavka Bučar, Kostanjevica na Krki, Ulica talcev 11.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 9.00.

PETEK, 25. MARCA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Domači ansambli — domače vize. 10.35 Novosti na knjižni polici. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Dušan Terbelj: Sodobni postopki stabilizacije vina. 12.40 Slovenske narodne ob spremljavi klavirja. 14.35 Svoicarske narodne pesmi. 15.20 Napotki za turiste. 15.45 Novo v znanosti. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.20 Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Wilhelma Dumke. 20.00 Iz arhiva opernih melodij. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 26. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Četri ure z ansambelom Molmira Sepeta. 10.15 Monolog iz Wagnerjevih oper. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Ivo Vomer: Kako pravilno pripravimo kobilice. 12.40 Ansambel Borisa Kovčiča in Beneški fantje. 14.05 Z našimi pevci v operah italijanskih veristov. 14.35 Naš poslušalec čestita in pozdravlja. 15.20 Pesmi in pleši narodov Jugoslavije. 17.04 Gremo v kino. 18.45 S knjiž-

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 9 novih din, vsaka nadaljnja beseda 1 novi dinar. Za naslov v upravi — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, preključih in pod objavah 20 odst. popusta.

MALI OGLASI

PRODAM tovorni avto Mercedes. Rado Božič, Gaberje 58, Brusnice.

DNEVNO SOBO ugodno prodam. Kastelic, Novo mesto, Trdinova 5 a 1.

PRODAM 86 a travnika v Podgori. Podgora 23 pri Straži.

DOBRO OHRANJENO trodelno kredenco in štedilnik na dva GORAN prodam. Anton Jenič, Stranska vas 15, Novo mesto.

PRODAM kuhinjski kot, mizo in stola ter električni kuhalnik s tremi grelnimi ploščami. Ogled vsak dopoldan. Dular, Šmihelska c. 7, Novo mesto.

PRODAM ročno slomorenico, dobro ohranjeno. Slak, Gor. Globodol 12, Mirna peč.

MOTORNO KOLO NSU Prima 150 cm ugodno prodam. Oblak, Ulica talcev 12, Novo mesto.

MOTORNO KOSILNICO BCS, mod. 622, novo, največji sistem disel s priključnim vozilom in brusilnim strojem prodam. Naslov v upravi lista (289-66).

UGODNO PRODAM Italijanski športni voziček z vložkom. Naslov v upravi lista (291-66).

UGODNO PRODAM traktor s prikolico, plugom in jermenico, mlatnilico in kosilnico. Ciril Senčar, Mali Slatnik 6, Novo mesto.

PRODAM VSELJIVO HISO na Podrebru — Semič. Crnkovič, Titov trg 6, Slavovški Brod.

FIAT 600 D prodal Lado Saje, Novo mesto, Nad mlini 22. Ogled od 17. ure dalje.

UGODNO PRODAM manjšo domacijo v Malem Riglu. Just Lavrin, Rogaska Slatina 200.

IMAM NA ZALOGI večje število sadik ligustra ter mahonija. Anton Zibert, vrtnarstvo, Krško.

ITALJANSKI POLAVTOMATSKI pralni stroj CASTOR in nekaj rezervnih delov za avtomobil RECORD 1954 ugodno prodam. Ludvik Kranjc, Kranj, Levstikova 3.

ISČEC POSTENO DEKLE za pomoč na kmetiji, ali gospodinjstvo pomočnico. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Franc Hafner, Zg. Bitnje 33, p. Zabnica.

POSTENO IN PRIDNO DEKLE ki ima veselje do gospodinjstva dela, išče družina s 3-letnim fantkom za pomoč v gospodinjstvu. Nastop takoj. Baumgarten, Linhartova 62, Ljubljana.

SPREJMEM V UK VAJENCA (vajenka za šiviljsko in krojaško stroko. Hrana in stanovanje zagotovljeno. Ivan Košič, Kettlejeva 4, Domžale.

UGODNO PRODAM motorno žago, malo rabljeno. Stiebel Contra, Slavko Turk, Vrh: Sentjerneje.

MLAJŠA GOSPODINJSKA POMOČNICA dobi takoj zaposlitev pri Pavlu Višnar, Jesenice, Murova 4, Gorenjsko. Plača po dogovoru.

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite vašemu vprašanju dopisnico ali znamko za 30 din.

UPRAVA LISTA

GOSPODINJSKO POMOČNICO

sprejemem. Možnost postranskega zaslužka. Kalan, Poljsčica 4, p. Podnart.

PANTA SPREJMEM v službo. Vsa oskrba v hiši. More, Ljubljana, Smartinska 11.

POROCNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

ZA KRAJSKI ČAS potrebujem prazno sobo. Anka Srovin, »Krojača«, Novo mesto.

ISČEM GOSPODINJSKO POMOČNICO k štiriclanški družini. Alojz Zoran, Majde silc, Novo mesto.

ZDRAVILISČE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča, ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donata vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMEJLNJK — telefon 21-129, in STANDARD — telefon 21-158.

KINO

Brežice: 25. in 26. 3. nemški film »Soba 13«. 27. in 28. 3. ameriški barvni film »Kraljica Kolorada«. 29. in 30. 3. ruski film »Naloga obveščevalca».

Crnoemelj: 25. in 27. 3. ameriški barvni film »Na severu«. 29. in 30. 3. francoski film »Germinal».

Kočevje: »Jadransko«. 25. do 27. 3. ameriški barvni film »Ona in njeni možje«. 28. in 29. 3. sovjetski barvni film »Kazenski udarec».

Kostanjevica: 27. 3. španski barvni film »Lepa Lola».

Novo mesto: »Krkas«. 25. do 28. 3. ameriški barvni film »Nedelja v New Yorku«. 29. do 31. 3. češki film »Trgovina na koruzi».

Mokronog: 26. in 27. 3. nemški film »Rdeči krogi».

Metlika: 26. in 27. 3. jugoslovansko-angelski film »Dolge ladje in ameriški film »Ubijte plico posmehljivko«. 30. in 31. 3. češki film »Smrt se imenuje Engelchen».

Ribnica: 26. in 27. 3. ameriški film »Amerika, Amerika».

Sevnica: 26. in 27. 3. angleški film »Peklenska fregata«. 30. 3. ameriški film »Plamteča zvezda».

Sodražica: 26. in 27. 3. domači film »Solunski atentatorji».

Sentjerneje: 26. in 27. 3. barvni film »Oboroženi ropci».

Trebnje: 26. in 27. 3. ameriški kriminalni film »Krik strahu».

NE ODRECITE JIM VESELJA IN KORISTI!

Vsak dan dobivamo pisma, v katerih nam pišejo dolenjski fantje, zdaj vojaki v vseh naših republikah. Jože Pucelj se nam je oglašil prejšnji četrtek. Takole piše:

»...te dni sem bil prestavljen iz Skopja v Štip in vam pošiljam novi naslov. Prosim, pošiljajte mi naš DOLENJSKI LIST redno, tu nas je veliko dolenjskih fantov in vsi zelo radi prebiramo naš domači časopis, da zvedemo, kaj se dogaja v domačih krajih in kaj je novega...«

Poleg lepih pozdravov iz Štipa nam pošiljajo naši fantje predvsem željo, da bi jim spremenilo naslova takoj upoštevali, kajti — pisma od doma ni vsaj petek ali sobota, DOLENJSKI LIST pa jim lahko pove še več kot domača pošta, saj govori o novicah iz vseh njim znanih krajev!

ZATO: če domačega lista naše pokrajine še niste naročili sinu ali možu, ki sta pri vojaki, naredite to takoj! Hvaležna vam bosta za presenečenje, vsak teden pa bosta hkrati zvedela vse, kar je doma novega in tudi zanju pomembnega!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

SKUPNOST PLAČALA NESLANO ŠALO

Pred kratkim sta se zagovarjala pred občinskim sodiščem v Kočevju S. P. in J. L. iz Ribnice, češ da sta v gozdu SLP posekala jelko in s tem zagrešila gozdo tatvino. Oba sta bila oproščena, ker jima je jelko menda (vsaj tako je izpovedala večina prič) obljubil uslužbenec KGP. No, vsa zadeva niti ni toliko važna. Zanimivo je le, da je bil les te jelke vreden nekako 10 ali morda največ do 30.000 starih din in zaradi tako nizkega zneska je imelo sodišče dvakrat razpravi! Na zadnji (podobno pa verjetno tudi na prvi) razpravi je bilo prisotnih 16 ljudi (sodišče, priče, obdolženca). Razen tega je imela z zadevo opravek tudi Ljudska milica in drugi. Vsi ti stroški pa so nastali samo zato, ker se je po vsej verjetnosti nekdo pošalil oziroma obtoženima v šali obljubil, da lahko posekata jelko. To šalo, ki je bila precej draga, je zaenkrat plačala skupnost.

NESREČE

Ni pogledal na cesto

13. marca dopoldne sta se zalezela osebna avtomobila, ki sta ju vozila Jože Frelih iz Sentruperta in Albin Lavrin iz Ljubljane. Frelih je pripeljal z dvorišča in se ni preprical, če je cesta prosta. Vtem je mimo pripeljal Lavrin in vozila sta se zalezeli. Skodo cenijo na 500 N dinarjev.

Prepozno se je spomnila smeri

Stefanija Dragan iz Hmeljskega se je 14. marca popoldne peljala na mopedu po Ljubljanski cesti proti novomeški železniški postaji. Pred križiščem je prepozno nakazala smer, zato se je Jože Majer iz Trebnjega, ki jo je prehitel, zaletel v njeno vozilo. Pri trčenju je bila laže ranjena le sopotnica mopedistke Alojzija Košir. Skoda je na mopedu in jo cenijo na 20 N dinarjev.

Vagoni na cestnem prehodu

Avgušt Avbar iz Novega mesta se je 15. marca zvečer s osebnim avtom pripeljal do železniških zapornic v Bršlino. Ker zapornicar Ivan Lindič zapornic ni spustil, čeprav so po tirih premakli vagon, je prišlo do trčenja. Skoda na vozilu cenijo na 3.500 N dinarjev.

Tovornjak »vrgel« kamen v osebni avto

Voznik osebnega avtomobila Vladimir Prosenec iz Cella se je 16. marca na avtomobilski cesti pri Stefanu srečal s tovornjakom, ki ga je vozil Milorad Matič iz Kruševca. Izpod tovornjaka je pri srečanju priletel kamen in ubil vetrobransko steklo na osebnem avtu. Skoda na osebnem avtu cenijo na 200 N dinarjev.

Na snegu v nepreglednem ovinku

16. marca se je Jože Zupančič iz Žuzemberka v osebnem avtu pripeljal v nepregledni ovinek pri Vavti vasi, ko mu je nasproti pripeljal tovornjak Jože Darovec iz Gornje Straže. Na zasneženih cesti sta se vozila zalezela. Skoda na osebnem avtu cenijo na 1800 novih dinarjev, sopotnik v tem vozilu si je opraskal čelo.

Autobus v osebni avto

17. marca popoldne sta se na cesti pri Trnovcu srečala osebni avto, ki ga je vozil Dimitrij Vučkovič iz Novega Sada, in avto-bus podjetja LJUBLJANA TRANSPORT, ki ga je vozil Stane Gradšnik. Pri srečanju je avto-bus zadel osebni avto. Skoda cenijo na 200 N dinarjev.

Motorist na tleh, pešec na begu

Alojz Savrič iz Prečine se je 17. marca popoldne peljal z motorjem proti Bršlinu, ko je nenadoma

pređenj skočil neki pešec. Motorist ga je zadel, padel in si raztrgal obloko, pešec pa jo je uveril nesnanokam. Na motorju je skode za 100 N dinarjev.

Voznika premagal spanec

Jože Skulj iz Belcev pri Mojstrani se je 17. marca zvečer pripeljal s tovornjakom po avtomobilski cesti do Poljan, kjer ga je nenadoma premagal spanec. Zbudil se je šele, ko je vozilo zaneslo čez cestni rob in se po nasipu prevrnilo na kolovozno pot. Med prevračanjem so se po travniku raztresle butanove jeklenke, ki so bile nalozene na tovornjaku. Skoda cenijo na 3000 N dinarjev.

Obcestni kamen preprečil vožnjo

18. marca zvečer se je Drago Kotar iz Velike Loke pripeljal z osebnim avtom v Dolno Nemško vas. Na ovinku je vozilo zaneslo na levo, kjer se je zaleto v obcestni kamen. Skodo cenijo na 2000 N dinarjev. Voznik in sopotnik sta ubežala poškodbam.

Zavr! pred pešcem in padel

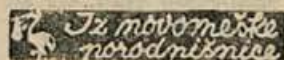
Viktor Miklič iz Mačkoveca se je 19. marca popoldne na motorju peljal po Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Ko mu je nenadoma pred vozilo stopil s ploščniki Franc Sladič iz Novega mesta, je zavrl, vendar pa je motor zanesel. Miklič se je prevrnil, vendar na srečo ni bil ranjen.

Motorist med hlodi, sopotnik v bolnišnici

3. marca zvečer je Slavko Bragic na motorju peljal v Novo mesto prijatelja Jožeta Hrovata iz Mirne peči. Nenadoma je na cesti pred seboj opazil vprežno vozilo, ki ni imelo luči, prihajalo pa je s stranske ceste. Motorist se je zaleto v zadnji del voza, ki je bil nalozen s hlodi. Pri padcu si je voznik Bragic odrgnil brado in dobil udarec v desno roko ter prsi, sopotnik Hrovat pa si je hudo pretresel možgane. Voznik vpreže je odpeljal naprej, naslednji dan pa so ugotovili, da je neosvetljen voz peljal Jože Murgelj iz Malenske vasi.

Nepreviden pri dostopu na glavno cesto

18. marca popoldne je Anton Kump iz Crnomlja v Kanjarici obrnil osebni avtomobil. Z vzvratno vožnjo je zapeljal na stransko cesto, ko pa je hotel zapeljati na glavno cesto, se ni preprical, če je ta prosta. Tada je po glavni prednostni cesti pripeljal osebni avto Franjo Krojača iz Karlovc. Vozil sta trčili, njuno skodo pa cenijo na 2300 N dinarjev. Kumpovo vozilo ni bilo sposobno za nadaljnjo vožnjo.

Isi nove meške narodne miselje

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Gorjanc iz Dolnjega Suhadola — Silvo, Olga Lisec iz Hrastrnika — Brigito, Marija Boh iz Gornje Straže — Andreja, Cveta Hrnjak iz Brašljevice — Zeljka, Erna Petrič iz Rovišča — Mihaela, Marija Selak iz Dobrave — Brigito, Justina Stubljar iz Velenja — Iztoča, Marija Žužek z Vrha — Jožeta, Rozalija Ovniček iz Brezovce — Marjana, Antonija Glavan iz Smarjete — Roberta, Franciška Povše iz Kala — Dominika, Anica Petje iz Trstenika — Vlasto, Marija Kobe z Dolže — Jožico, Marija Jerman iz Sela pri Otovcu — Marjano, Antonija Matešič iz Dobravice — Anico, Helena Škedelj iz Dobruške vasi — Vido, Marija Strojina iz Spodnjih Sušic — Franca, Anica Rakoše iz Potočne vasi — Alojza, Magdalena Perhovec iz Loke — Aleksandra, Marija Planinc iz Metlike — Jožeta, Alojzija Gorenc iz Vinje vasi — dečka, Justina Vidrih iz Bistrice — deklico, Angelca Kastelic z Griča — dečka, Marija Prosen iz Luže — dečka, Tončka Goršek iz Dolnje Brezovice — deklico, Ana Pink iz Obrha — dečka, Ana Prelogar iz Bršlina — dečka, Marija Markela iz Zagrada — deklico, Ivanka Stariha iz Crnomlja — dečka, Marija Gregorič iz Irče vasi — deklico.

SUPERAVTOMATISNI

PRALNI STROJI

vseh znamk ZADNJI MODELII Nudimo garancijo, uredimo vse izvozne listine. Plačilo v vseh valutah. Devizni račun pri Banca commerciale, Trieste, 10650/0 PEROTTI-EXPORT, VIA CARPISON 20, TRIESTE

program JRT — studio Zagreb.

TOREK, 29. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milan Rovani: Zakon o varstvu rastlin. 12.40 Zadolovljen Kranjec in ansambel Mihe Dovičana z »Gorenjca«. 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Fernando Magellan. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.20 Iz studija. 14. 20.00 Mali koncert zbor »Kolo« iz Šibenika. 20.20 Radijska igra Paolo Levi: Postaja v megli.

SREDA, 30. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Pisan svet pravilic in zgodb. 10.15 Iz koncertnega repertoarja tenorista Mitje Gregorčiča. 10.45 Clovek in zdravje. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Rado Linnzer: Poljedelski problemi na našem agror kombinatu. 12.40 Slovenske narodne ob spremljavi harmonike. 14.35 Naš poslušalec čestita in pozdravlja. 15.20 Igra pihalna godba Jindrieh Bauer. 17.05 Nacionalne smeri v glasbi. 18.15 Iz fonotake radia Koper. 20.00 Deset minut z ansambelom Atina Sossa.

ČETRTEK, 31. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Start in novi znanost. 10.15 Z našimi pevci v popularnih operah. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jelka Hočevar: Kako zatiramo plevel v krompirju.

12.40 Oez hrib in dol. 14.35 Otroci so pripravili koncert. 15.40 Literarni sprehod — A. Nicolai: Red in zakon. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in naprevov. Sodelujejo: ansambel Dobri znanci s pevci — ansambel Borisa Franška s pevci — Akademski oktet in trio Avgusta Stanka.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 24. MARCA: 19.00 — 19.30 Mladinska oddaja.

NEDELJA, 27. MARCA: 10.20 — Poročila — Milan Sepetavec: Proračunska situacija in investicije v občini Brežice za leto 1966 — Rajko Zupanc: Varstvo pri delu in njegovo mesto v aktivnih delovnih organizacijah — Iz novinarjeve beležnice — Za naše kmetovalce: Pasma v svinjereji — Za dobro razpoloženje bodo poskrbeli Tamburaši z Velikega Obreza in Dobri znanci — Magnetofonski zapiski: Obiskali smo osnovno šolo v Cerkljah — Pozor, nimaš prednosti! Pogovor s poslušalci — Obvestila in spored naših kinematografov. 12.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 29. MARCA: 20.00 — Prispevek za starše — Novo v knjižnici — Od torika do torika v brežickem kinu — Športni pregled — Obvestila. 20.35 — Glasbeni oddaja: Arije iz znamenit oper vam poje Ruža Pospilš. Brk, orke — Ws

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI (IN IZDAJATELJI): Občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje. UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jarkovec, Marjan Legan, Marjan Moškon, Jote Prime, Jožica Teppay in Ivan Zoran. IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih dinarjev) — Letna naročnina 20 N dinarjev (2000 starih dinarjev) polletna 10 N dinarjev (1000 starih dinarjev); plačljiva (vnaprej) — Za izposojnino 37.50 N dinarjev (3750 starih dinarjev) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu 521-89 — NASLAV: UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Casopisno podjetje DELO v Ljubljani.